

Kansliheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2022-09-21

Tid: Onsdagen den 28 september 2022
Kl. 18:00 – Informationsärenden, *stängt sammanträde*
Kl. 18:30 (cirkatid) – Beslutsärenden, *öppet sammanträde*

Plats: Skärborgarnas hus

Gruppmöten: Alliansen: kl. 17:30, B-salen
(S), (V) och (MP): kl. 17:30, grupprum

Kallelse till kommunstyrelsen

Informationsärenden (stängt sammanträde)

Dnr

1. Information om arbete med ANDTS
(Information från socialchef Lisbeth Lampinen och verksamhetsutvecklare Ola Nordqvist)
2. Information om medfinansiering Leader Sörmlandskusten
(Information från näringslivschef Jonas Ivervall)
3. Återkoppling om valets genomförande
(Information från kanslichef Helena Edenborg)

Till kommunstyrelsen

4. Investeringsmedel för inköp av läsplattor till förtroendevalda mandatperioden 2023-2026	KS 2022/114
5. Medfinansiering Leader Sörmlandskusten 2023-2027
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/102
6. Sörmlands näringslivsstrategi 2022-2030
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/103
7. Exploateringsavtal – Lånesta 4:27
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/104
8. Exploateringsavtal – Mölna 1:42
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/105
9. Revidering av handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag.	KS 2022/106
10. Länsgemensam målbild för Nära vård i Sörmland
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt vård- och omsorgsnämndens förslag.	KS 2022/107

Till kommunfullmäktige

11. Detaljplan – Mölna 1:42	KS 2022/108
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.	
12. Detaljplan – Norrbystugan 3.1	KS 2022/109
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.	
13. Detaljplan – Norrbystugan 3.2	KS 2022/110
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.	
14. Revidering av PBL-taxa för delar av samhällsbyggnadsnämndens verksamhet	KS 2022/111
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.	
15. Revidering av Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS)	KS 2022/112
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag.	
16. Sammanträdestider 2023 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott	KS 2022/113
17. Prövning av frågan om ansvarsfrihet för samordningsförbundet RAR 2021	KS 2022/84
18. Budget 2023 för samordningsförbundet RAR i Sörmland	KS 2022/85
Övrigt	
19. Anmälan av delegeringsbeslut	KS 2022/1
20. Övriga anmälningsärenden	KS 2022/2

Daniel Portnoff
Ordförande

Helena Edenberg
Sekreterare

4

Kommunkontoret
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-19
Diarienummer
KS 2022/114

Investeringsmedel för inköp av läsplattor till förtroendevalda mandatperioden 2023-2026

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fördelar 350 tkr från kommunstyrelsens investeringsreserv till kommunstyrelsen för att investera i nya läsplattor till förtroendevalda.
2. Investeringen finansieras genom att ianspråkta Kommunstyrelsens investeringsreserv som minskar från 3 400 tkr till 3 050 tkr.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2012-04-04 § 32 att distribution av kallelser, handlingar och informationsmaterial ska ske genom digitala utskick till ledamöter och ersättare. Trosa kommun tillhandahåller därför läsplattor till ledamöter och ersättare för att man på ett enkelt och smidigt sätt ska kunna ta del av de digitala utskicken.

Inför varje ny mandatperiod görs en reinvestering av läsplattor till förtroendevalda. Inköp av läsplattor med tillhörande fodral kommer att avropas från ramavtal från Adda, ett företag inom Sveriges kommuner och regioner.

Björn Alm
Ekonomichef

Helena Edenborg
Kanslichef

5

Kommunkontoret
Jonas Ivervall
Näringslivschef
0156-522 17
jonas.ivervall@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-14
Diarienummer
KS 2022/102

Medfinansiering Leader Sörmlandskusten 2023-2027

Förslag till beslut

Trosa kommun ska medfinansiera Leader Sörmlandskusten för perioden 2023-2027.

Ärendet

Trosa kommun har medfinansierat Leader Sörmlandskusten under den senaste programperioden (2014-2020 med förlängning 2021-2022). Under denna period har kommunens invånare, företag och föreningar haft nytta av ett flertal genomförda projekt vilket gör att bedömningen är att insatta medel har gett en god utväxling. Vi har tidigare i år undertecknat en avsiktsförklaring om vår medverkan under den nya programperioden.

Leadermetoden är ett verktyg som är väl etablerat för landsbygdsutveckling där man verkar nerifrån och upp och i trepartnerskap mellan ideell, privat och offentlig sektor. Syftet med Leader är att befolkningen tillsammans ska kunna utveckla området utifrån lokala förutsättningar.

Den årliga medfinansieringen för den nya perioden är högre än för förra perioden och att vi ändå förordar detta motiveras med att det har blivit betydligt svårare för mindre kommuner att ansöka om och få medel för EU-projekt via t ex ESF. Via Leader ser vi att vi kan skapa projekt som är till god nytta för företag, invånare och föreningar vilket vi annars helt skulle gå miste om.

Trosa kommuns intressen i Leader Sörmlandskustens beslutande organ tas tillvara genom representation av företagare eller invånare i styrelsen.

Näringslivsenheten är ansvarig för EU-samordningen i kommunen och kommer även fortsatt ansvara för arbetet med och kring Leader Sörmlandskusten.

Johan Sandlund
Kommunchef

Jonas Ivervall
Näringslivschef

6

Kommunkontoret
Jonas Ivervall
Näringslivschef
0156-522 17
jonas.ivervall@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-12
Diarienummer
KS 2022/103

Sörmlands Näringslivsstrategi 2022-2030

Förslag till beslut

Trosa kommun antar Sörmlands Näringslivsstrategi för perioden 2022-2030.

Ärendet

Region Sörmland har, i dialog med länets kommuner, företag, andra näringslivsaktörer m fl., tagit fram en näringslivsstrategi som ska ligga till grund för behovsbaserade handlingsplaner som kan genomföras under 2022-2030. Strategin antogs av den regionala utvecklingsnämnden i september 2022.

Nyttorna med en länsövergripande näringslivsstrategi är bland annat:
Identifierar och tydliggör områden som är viktiga för näringslivets omställning och utveckling idag och i framtiden
Ökar effektiviteten i arbetet med omställning, utveckling och förbättring av förutsättningar för ett konkurrenskraftigt, diversifierat och välmående näringsliv
Anger riktningar för arbete inom näringslivsområdet och skapar tydlighet avseende Region Sörmlands ställningstaganden och prioriteringar

Näringslivsenheten i Trosa kommun har varit aktiv i arbetet med framtagandet av regionens strategi och kommer att medverka till utformningen av de kommande handlingsplanerna för att skapa så stor nytta som möjligt för våra lokala företag. Kompetensförsörjning, samverkan/dialog och etableringsfrågor är nyckelområden som vi fokuserar på lokalt.

Johan Sandlund
Kommunchef

Jonas Ivervall
Näringslivschef

SÖRMLANDS
NÄRINGSLIVSSTRATEGI
2022-2030

A hand holding a glowing lightbulb against a sunset background. The background transitions from a light blue at the top to a warm orange and red at the bottom. A thin red line connects the text above to the top of the lightbulb.

En bättre grund för handlingskraft

REGION
SÖRMLAND

Innehåll

Förord	3
Inledning.....	4
Nyttan med en näringslivsstrategi	4
Koppling till andra strategiska dokument	5
Hållbarhet	7
Näringslivet i Sörmland	8
Förutsättningar för näringslivets utveckling.....	10
Strategiska områden ur ett näringslivsperspektiv	14
Strategiskt område: Förutsättningar och framtid	15
Samverkan för ett attraktivt företagsklimat.....	15
Underlätta företagsexpansion och strategiska etableringar	15
Främja energiomställning och stabil energiförsörjning	16
Strategiskt område: Innovation och konkurrenskraft	17
Verka för ett mer diversifierat näringsliv	17
Stimulera ökad innovation, digitalisering och omställning	17
Underlätta för internationalisering och ökad export	18
Tillgängliggöra och synliggöra innovations- och utvecklingsfinansiering	19
Stimulera samverkan och samarbetsplattformar.....	19
Stärka nyföretagandet	20
Strategiskt område: Utbildning och kompetens.....	21
Underlätta en inkluderande kompetensförsörjning.....	22
Bidra till utbildning och fortbildning.....	22
Förbättrad matchning mellan utbud och efterfrågan	23
Attrahera talang och kompetens	23
Stimulera entreprenörskap och ungt företagande	23
Genomförande.....	24
Roller, ansvar och samverkan	24
Handlingsplan	25
Uppföljning, utvärdering och lärande	25

Förord

Sörmland är ett fantastiskt län med en stolt industri- och näringslivshistoria. En historia som går från medeltidens handelsplatser över världsledande metall- och verkstadsindustri till dagens högteknologiska tillverkningsindustri. I Sörmland finns både stora multinationella exportföretag, många små och medelstora tillverkningsindustrier och en väl utvecklad handel. Näringslivet har varit och är fortfarande motorn för Sörmlands utveckling. När näringslivet är konkurrenskraftigt och hållbart skapar det inte bara möjligheten för våra företag att växa – möjligheterna ökar även för alla sörmlänningar som arbetar eller bor här. Sörmland är fantastiskt, men vi har utmaningar. Den strukturomvandling som skett inom näringslivet under de senaste decennierna drabbade Sörmland hårt. Vi har hög arbetslöshet och en alltför låg utbildningsnivå hos befolkningen i jämförelse med många andra län. Samtidigt har vi ett näringsliv som har svårt att hitta den kompetens man eftersöker.

Att komma till rätta med dessa utmaningar är inte något en enskild aktör klarar av att göra ensam. Det krävs samarbete. Samarbete mellan det offentliga, kommuner/regionen/statliga aktörer samt samarbete inom näringslivet och slutligen mellan näringslivet och det offentliga.

Denna näringslivsstrategi kommer i sig inte leda till ett mer utvecklat näringsliv och en mer hållbar tillväxt i Sörmland. Men den ger oss en bättre grund för gemensam handlingskraft. Därför är jag mycket glad över att framtagandet skett i samverkan med representanter från Länsstyrelse, kommuner, akademi, näringslivsfrämjare och andra aktörer. Denna breda förankring och det stora engagemanget kring arbetet med framtagandet gör mig hoppfull inför framtiden. För om strategin ska få verklig effekt måste alla aktörer målmedvetet gemensamt arbeta med dess olika delar. Det är tillsammans vi utvecklar Sörmland!

I Sörmland finns både stora multinationella exportföretag, många små och medelstora tillverkningsindustrier och en väl utvecklad handel.

Monica Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Inledning

I Sörmland finns goda förutsättningar för näringslivsutveckling. Här finns allt från världsledande företag till ett spirande nyföretagande. Tillsammans bidrar det till ett levande och attraktivt Sörmland.

Regionen har förutom Mälardalens Universitet även närhet till flera universitet och högskolor, en växande befolkning, god tillgänglighet och en stark industritradition. Sörmland har nära och viktiga utbyten och samarbeten med omkringliggande regioner. Inom arbetet med Smart specialisering, kraftsamlar Sörmland, tillsammans med grannlänen Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötland inom fyra gemensamma utmaningsområden; Smart industri, hållbar livsmedelsförsörjning, morgondagens energilösningar och Life Science, välfärd och e-hälsa. Regionen är därför en lockande plats, både ur ett geografiskt och strategiskt perspektiv, för såväl expansion och utveckling av befintligt näringsliv som för etablering av nya företag. Just platsens attraktivitet är en viktig förutsättning för att lyckas med strategins innehåll, både ur ett invånar- och besökarperspektiv och att se till de specifika förutsättningarna som finns i regionen.

Ett konkurrenskraftigt och växande näringsliv bidrar till en bred arbetsmarknad, hållbar utveckling och omställning, i hela regionen. Goda förutsättningar för näringslivet skapar möjligheter till utveckling, både för människor och företag. Tillsammans skapar vi ett växande och dynamiskt näringsliv.

Nyttan med en näringslivsstrategi

Sörmlands näringslivsstrategi är en del i att genomföra och konkretisera den regionala utvecklingsstrategin, Sörmlandsstrategin (RUS). Strategin är framtagen under cirka ett år med work-shops, dialoger och diskussioner i nära samverkan med exempelvis kommuner, Länsstyrelse, akademi, politiker samt bransch- och intresseorganisationer. Processen har säkrat både bredd och en mängd olika perspektiv och kompetenser. Den regionala näringslivsstrategin:

- **Identifierar och tydliggör områden som är viktiga för näringslivets omställning och utveckling idag och i framtiden.**
- **Ökar effektiviteten i arbetet med omställning, utveckling och förbättring av förutsättningar för ett konkurrenskraftigt, diversifierat och välmående näringsliv.**
- **Anger riktningar för arbete inom näringslivsområdet och skapar tydlighet avseende Region Sörmlands ställningstaganden och prioriteringar.**

Näringslivsstrategin visar en viljeriktning för arbetet med att utveckla näringslivet i Sörmland. Strategin är styrande för Region Sörmlands eget arbete och medfinansiering av insatser och projekt. Samtidigt är den vägledande för de aktörer som verkar i eller i anknytning till vårt län. En kommun, högskola, företagsfrämjare, ideell organisation, företagare eller intresseorganisation som har till uppgift att initiera, driva, fatta beslut om eller på annat sätt arbeta med näringslivsutveckling i Sörmland kan använda strategin både för att värdera om det arbete man har framför sig bidrar till strategins målsättning och för att få vägledning. Strategin är tillsammans med Sörmlandsstrategin en utgångspunkt när man söker regional, nationell eller internationell finansiering.

Strategin kommer med start under hösten 2022 att operationaliseras och konkretiseras genom framtagandet av en handlingsplan, som tydligare pekar ut aktiviteter och ansvarsområden.

Koppling till andra strategiska dokument

Det finns flera strategiska dokument som påverkar näringslivsstrategins inriktningar och prioriteringar. Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 gör den långsiktiga inriktningen för den regionala utvecklingspolitiken tydlig. Den är styrande för vad de statliga medlen för regionalt utvecklingsarbete får användas till och är ledande för regionernas regionala utvecklingsstrategier.

Den regionala utvecklingsstrategin RUS (Sörmlandsstrategin) har tagits fram av Region Sörmland tillsammans med länets kommuner, länsstyrelsen och andra intressenter. Utvecklingsstrategin anger de fem långsiktiga prioriteringarna för hållbar utveckling i Sörmland och är styrande för näringslivsstrategin.

- 1. Jämlika livsvillkor och god hälsa för alla, med särskilt fokus på barn och unga**
- 2. Boende- och livsmiljöer för jämlika möjligheter till arbete, välbefinnande och välfärd**
- 3. Hållbar fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet**
- 4. Kompetensförsörjning och livslångt lärande**
- 5. Ett dynamiskt och växande näringsliv som bidrar till hållbar omställning**

Dessa fem prioriteringar är beroende av varandra. En god näringslivsutveckling ställer till exempel krav på rätt kompetens, en väl fungerande arbetsmarknad, tillgänglighet och bra boende- och livsmiljöer.

SÖRMLANDS MODELL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING¹

Näringslivsstrategin är en plattform som kompletterar och har nära kopplingar till existerande, såväl som framtida, strategiska dokument och konkretiseringar inom olika branscher och områden. Några exempel är Strukturbild, Målsättningar för kompetensförsörjning, Sörmlands strategi för smart specialisering, Sörmlands strategi för en hållbar besöksnäring, Regionalt Serviceprogram, Regional livsmedelsstrategi för Sörmland och Inriktningen för det internationella arbetet, liksom insatser för kulturella och kreativa näringar, investeringar, internationell handel, med flera.

Näringslivsstrategin tar även hänsyn till de globala målen i Agenda 2030, där insatser inom ett område påverkar ett annat. Ett nära samarbete mellan olika strategier och handlingsplaner skapar tydlighet för arbetet med hållbar regional utveckling av näringslivet i Sörmland.

Sörmlands modell för hållbar regional utveckling beskriver hur boende, hälsa, arbete, utbildning och näringsliv påverkar varandra. Sörmlandsstrategin utgår från en systemsyn och ett tvärsektorielt synsätt med hjälp av modellen.

Figur: Globala målen för hållbar utveckling.

1. <https://utvecklasormland.se/sa-utvecklar-vi-sormland/om-sormlandsstrategin/modell-for-hallbar-regional-utveckling/>

Hållbarhet

Sörmlandsstrategin pekar ut riktningen för en hållbar omställning. Hållbarhet är en förutsättning för utvecklingen av ett livskraftigt Sörmland – idag och i framtiden. Målet är ett hållbart socialt samhälle, där ekonomin är medlet och ekologin sätter ramarna. Sörmlandsstrategin ger en samlad bild av regionens tillgångar, möjligheter och utmaningar, samt våra gemensamma prioriteringar.

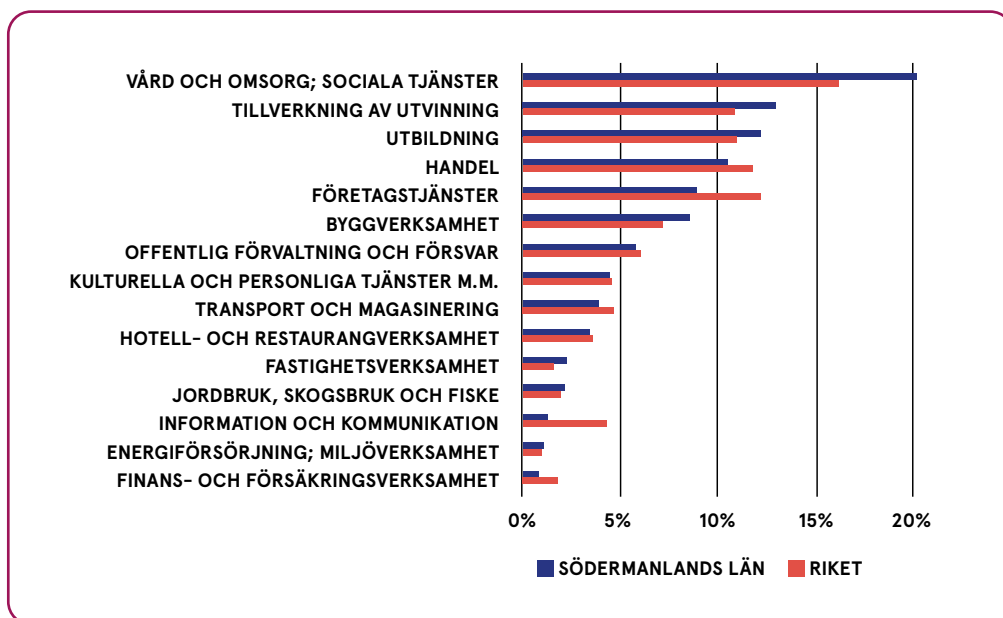
Näringslivsstrategin utgår från att ekonomisk, social och ekologisk hållbar utveckling där alla är förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Ett näringsliv som växer och utvecklas, skapar arbetstillfällen med goda arbetsvillkor och tar hand om jordens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Hållbarhetsperspektivet genomsyrar därför hela strategin och dess framtida genomförande.

Näringslivet i Sörmland

De sysselsatta i Sörmland är fördelade över olika branscher på ett likartat sätt som i riket. I det privata näringslivet är de största branscherna i regionen tillverkning, handel, företagstjänster, byggverksamhet, kulturella och personliga tjänster, transport samt hotell och restaurang.² Andelen sysselsatta inom tillverkningsindustrin är stor jämfört med resten av landet. Tillverkningsindustrin kännetecknas av ett fåtal globala och innovativa storföretag, ett mindre antal produktägande bolag och en stor mängd underleverantörer som levererar på uppdrag, utan att ha egna produkter. Sysselsättningen inom vissa kunskapsintensiva branscher, så som företagstjänster, information och kommunikation samt finans och försäkring, ligger lägre än i övriga Sverige.

Med tanke på Sörmlands branschstruktur har regionen en låg sysselsättningsstillväxt. Flera branscher växer inte lika snabbt som på nationell nivå, medan andra växer snabbare. Det är naturligt att branscher förändras i olika takt, beroende på konjunktur och internationell konkurrens. För att göra näringslivets mindre sårbart är det viktigt med diversifiering. Det kan också bidra till en bredare arbetsmarknad, som kan inkludera arbetskraft med olika kompetenser.

Figur: Sörmlands arbetsmarknadsstruktur jämfört med riket 2019³

2-3. <https://utvecklasormland.se/publikationer/naringslivets-geografi/>

Kompetensförsörjningen lyfts ofta som ett av de största hindren för näringslivet att växa. Samtidigt har Sörmland en hög arbetslöshet i jämförelse med resten av landet. En stor andel av de arbetslösa i regionen har varit det under en längre tid än 12 månader. Att arbetslösheten är hög, samtidigt som behovet av kompetens är stort, handlar framför allt om att de arbetslösa inte har de kompetenser som efterfrågas av företagen. I Sörmland är också andelen med enbart förgymnasial utbildning hög, även om utbildningsnivån har ökat över tid. För unga, lågutbildade eller personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kan tjänstesektorn erbjuda vägar in på arbetsmarknaden.

Sörmland är en exportregion. En stor andel av de varor och tjänster som skapas exporteras inom EU, men också till andra internationella marknader. En klar majoritet av exporten sker via de stora globala företagen. Många små och medelstora företag är indirekta exportörer, till exempel som underleverantörer till storbolagen.

Enligt Innovationsindex⁴ har Sörmland sedan 2004 gått framåt inom områdena *förnyelseförmåga och marknadsförmåga*. Det inkluderar bland annat nyskapande, nyföretagande, fysiskt kapital, internationella nätverk och faktisk förmåga till kommersialisering. Däremot backar regionen inom det som kallas grundförutsättningar, vilket bland annat handlar om kompetent arbetskraft för innovation, förnyelse och dynamik⁵.

Näringslivets utveckling är i huvudsak densamma som trenden för Sverige i stort, med ökat nyföretagande och minskat antal konkurser bland aktiebolag under åren 2019-2021⁶.

Både samhället och näringslivet står inför utmaningar, bland annat kopplade till demografi, internationell konkurrens, digitalisering och ökade skillnader i samhället. För att näringslivet ska kunna utvecklas och bidra till omställningen krävs goda förutsättningar för entreprenörskap, företagande, innovation och förnyelse. Strategin är ett viktigt dokument för att peka ut riktningen för regionens arbete med detta.

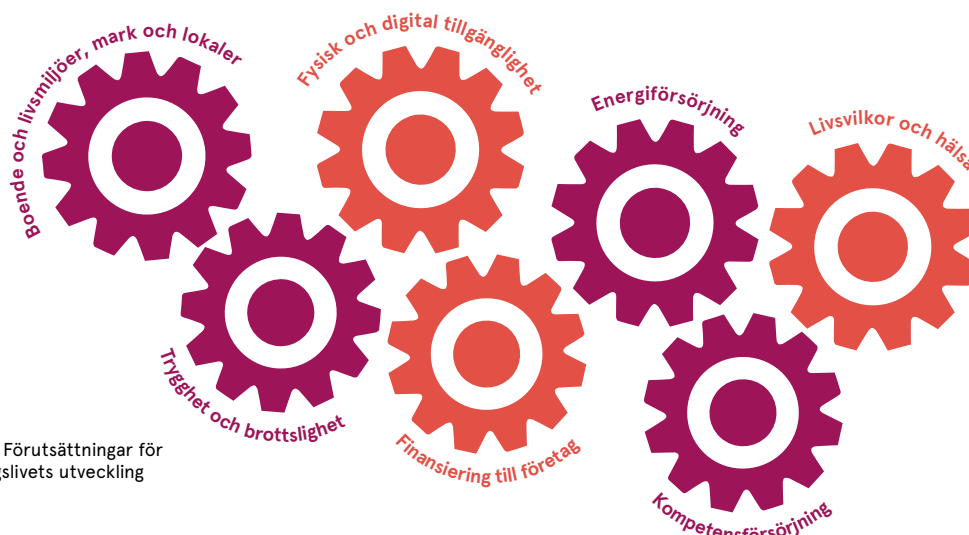

4. Reglabs innovationsindex

5. Avser här individer som bytt arbetsgivare de tre senaste åren.

6. www.tillvaxtanalys.se

Förutsättningar för näringslivets utveckling

Figur: Förutsättningar för näringslivets utveckling

Ett välmående och konkurrenskraftigt näringsliv och företagsklimat är nödvändigt för att Sörmland även i framtiden ska vara en attraktiv och långsiktigt hållbar region. Ett näringsliv som växer skapar också arbetstillfällen, som tillsammans med goda arbetsvillkor bidrar till ett socialt och ekonomiskt hållbart samhälle.

För att Sörmland ska vara attraktivt för det befintliga näringslivet måste ett flertal grundläggande förutsättningar finnas på plats. Det ökar även möjligheten att locka nya investeringar och etableringar, vilket också kan bidra till en kontinuerlig och hållbar omställning för internationell konkurrenskraft.

Nedanstående områden har sina egna processer vid sidan av arbetet med näringslivsstrategin – men de har alla en stor inverkan på näringslivet som helhet. Samtliga områden omfattas inte av näringslivsstrategin, men är viktiga att tänka på för att stärka förutsättningarna för hållbar näringslivsutveckling.

Boende och livsmiljöer, mark och lokaler

Sörmland har en mångfald av platser. Platser med olika förutsättningar och egenskaper, som på olika sätt är beroende av och kompletterar varandra. Goda boende- och livsmiljöer samt tillgång till bostäder är avgörande för näringslivets utveckling. Det har stor betydelse för att attrahera och behålla kompetens, men också för att bidra till utvecklingen av befintligt näringsliv och att nya företag etablerar sig i regionen.

För att ge näringslivet bra förutsättningar till utveckling och konkurrenskraft, behövs tillgång till bland annat lokaler, mark och vatten. Den översiktliga planeringen är därför relevant även för näringslivet. God samverkan mellan offentlig sektor och näringslivet kan bidra till att tidigt identifiera intressekonflikter. Det kan även bidra till effektivt och långsiktigt hållbart brukande av ekosystem, befintlig mark och vatten, exempelvis genom att anspråkstagen mark eller existerande lokaler används på nya innovativa sätt.

Fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet

En god tillgänglighet ger invånarna möjligheten att nå en större marknad för arbete och utbildning. En funktionell transportinfrastruktur och god mobilitet bidrar till de tre hållbarhetsdimensionerna för regional utveckling⁷.

Näringslivet behöver såväl effektiva gods- och nyttotransporter, som digital tillgänglighet och en väl utvecklad kollektivtrafik. Det underlättar kompetensförsörjningen, möjligheterna till rekrytering samt tillgången till kunder, leveranser och personliga möten. Det är viktigt att fortsätta utvecklingen för att binda ihop regionens olika delar och länka Sörmland till omvärlden. De rumsliga förutsättningarna för tillgänglighet, mobilitet, boende och livsmiljöer presenteras i Strukturbild Sörmland.

Digitaliseringen kan bidra till hållbar omställning med nya affärsmöjligheter och ett mer flexibelt arbetsliv. Detta ställer krav på teknik, kompetens och digital mognad, särskilt i små och medelstora företag.

STRUKTURBILD SÖRMLAND:

Strukturbild Sörmland, som är en del av Sörmlandsstrategin, är utgångspunkt för det fysiska perspektivet i det regionala utvecklingsarbetet. Strukturbilden visar en Ortsstruktur och funktionella samband inom länet och med omvärlden.

Figur: Strukturbild Sörmland⁸

7. Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Agenda 2030.

8. <https://utvecklasormland.se/sa-utvecklar-vi-sormland/om-sormlandsstrategin/strukturbild-sormland/>

Energiförsörjning

Energiförsörjning är en grundläggande fråga och en förutsättning för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Samhällets produktion och användning av energi är under förändring, vilket krävs för att minska näringslivets klimatpåverkan och underlätta omställningen till en mer cirkulär ekonomi. Det handlar även om transportsektorns omställning. Samtidigt som elanvändningen ökar finns ett växande behov av breddad energimix och en mer effektiv användning av energi. På kort sikt innebär det utmaningar på elsystemet och för leveransen av tillräcklig effekt under perioder då mycket el används. Detta ökar behovet av nya innovativa lösningar ytterligare.

Livsvillkor och hälsa

Öppenhet, jämlikhet, jämställdhet och inkludering bidrar till en attraktiv region, där människor vill bo, leva och verka och företag kan utvecklas. Tillgång till kommersiell och offentlig service, kultur, natur, trygga och inspirerande miljöer samt balans mellan arbets- och privatliv är viktigt för en hållbar utveckling. Det påverkar också företagsklimatet positivt.

Att ta tillvara på alla invånares potential, kompetens och mångfald under hela arbetslivet och underlätta matchningen till arbetsmarknaden främjar ett jämlikt och jämställt arbetsliv. Sysselsättning och möjligheterna att försörja sig själv är i sin tur viktigt för jämlik hälsa och goda livsvillkor.

Trygghet och brottslighet

För att det ska vara attraktivt att driva, starta, utveckla och etablera företag i Sörmland är säkerhet och trygghet fundamentalt. 54 procent av Svenskt näringslivs medlemsföretag har utsatts för brott under 2021, samtidigt uppger många att de inte polisanmält brott de utsatts för⁹. Alla branscher och typer av företag är utsatta, både fysiskt och digitalt. Mellan 2017 och 2020 har företagares utsatthet ökat, främst på landsbygden och i mindre städer¹⁰. I Sörmland upplevs brottslighet och otrygghet framför allt i de största kommunerna¹¹. Många företag möter även osund konkurrens från företag som inte följer lagar och regler¹².

Följderna och kostnaderna är stora och bidrar till otrygghet hos både kunder och medarbetare. Ökad trygghet och minskad brottslighet är viktigt för en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. För Sörmland handlar det dels om näringslivsutveckling och attraktivitet, dels om påverkan på samhället i stort, till exempel framtidstro, minskad segregation, tilltro till samhället eller möjligheter till jobb och försörjning.

9. Undersökning genomförd av Stiftelsen Tryggare Sverige 2021.

10. Företagarna - företagarna-brottmotforetagare-2021.pdf

11. I Svenskt näringslivs undersökning av det lokala företagsklimatet 2021 rankar Eskilstuna, Nyköping, Katrineholm och Strängnäs lågt på faktorn Brottslighet/otrygghet. Faktorn beskriver i vilken utsträckning som företag påverkas negativt av brottslighet/otrygghet i kommunen. Foretagsklimat.se

12. Delegationen mot arbetslivskriminalitet Delegation mot arbetslivskriminalitet - Regeringen.se

Finansiering till företag

För att öka möjligheterna till omställning, ekonomisk utveckling och sysselsättning i Sörmland, är det betydelsefullt med tillgång till en väl fungerande kapitalmarknad. Det gäller både privat och offentlig finansiering för företag i tidigt skede, likväl som för etablerade företag – oavsett företagarens kön, bakgrund eller bransch. Möjligheter till finansiering från regionala, nationella och europeiska initiativ är viktigt för att främja framtida innovationskraft och utveckling.

Kompetensförsörjning

Bristande kompetensförsörjning har länge varit ett av företagens största hinder för tillväxt och utveckling. Sörmland, Sverige och världen befinner sig i en brytningstid, där omställning till ett hållbart samhälle måste ske. När arbetsmarknaden ställer om behövs kunskap och kompetens utvecklas för att möta utmaningar kopplade till exempelvis demografi, ökade klyftor, teknisk utveckling och digitalisering, globalisering och klimat.

För att näringslivet ska ha tillgång till rätt kompetens behövs en väl fungerande kompetensförsörjning. Bland annat är livslångt lärande och matchning, som säkerställer att arbetskraftens kompetenser motsvarar företagets behov, två viktiga områden. Med tillgång till rätt kompetenser har näringslivet också rätt verktyg för att bygga konkurrenskraftiga företag och kan möta utmaningarna och möjligheterna som kommer med omställningen på bästa sätt.

Med tillgång till rätt kompetenser ökar företagens förutsättningar att bygga konkurrenskraft.

Strategiska områden ur ett näringslivsperspektiv

I det här avsnittet presenteras tre områden som är strategiskt viktiga för att nå ett dynamiskt och växande näringsliv, som bidrar till hållbar omställning. Områdena tar avstamp i de nationella målsättningarna, men utgår från Sörmlands specifika förutsättningar. Områdena har tagits fram i dialog med flera aktörer i Sörmland. Det första området har fokus på platsens betydelse, det andra på insatser för företagsutveckling och det tredje på kompetensförsörjning.

FÖRUTSÄTTNINGAR & FRAMTID

Sörmland är platsen för framtidens näringsliv

Detta når vi genom att

- Samverka för ett attraktivt företagsklimat
- Underlätta företagsexpansion och strategiska etableringar
- Främja trygg energiförsörjning och effektiv energianvändning

INNOVATION & KONKURRENSKRAFT

Sörmland har ett internationellt konkurrenskraftigt och växande näringsliv

Detta når vi genom att

- Verka för ett mer diversifierat näringsliv
- Stimulera ökad innovation, digitalisering och omställning
- Underlätta för internationalisering och ökad export
- Tillgängliggöra och synliggöra innovations- och utvecklingsfinansiering
- Stimulera samverkan och samarbetsplattformar
- Stärka nyföretagande

UTBILDNING & KOMPETENS

Sörmland möter näringslivets kompetensbehov

Detta når vi genom att

- Underlätta en inkluderande kompetensförsörjning
- Bidra till utbildning och fortbildning
- Förbättrad matchning mellan utbud och efterfrågan
- Attrahera talang och kompetens
- Stimulera entreprenörskap och ungt företagande

Strategiskt område 1: Förutsättningar och framtid

Sörmland är platsen för framtidens näringsliv

Sörmlands näringsliv har olika geografiska förutsättningar med varierande potential. Näringslivet är geografiskt differentierat, något som till exempel blir tydligt genom att krympande och växande branscher inte alltid finns på samma plats. Olika typer av insatser kan därför variera på grund av att olika delar av regionen har olika behov.

Många frågor kopplade till geografi hanteras redan av enskilda kommuner eller i regionala processer, som Strukturbild Sörmland. Men inom vissa områden behövs kompletterande insatser för att Sörmland verkligen ska bli platsen för framtidens näringsliv.

Detta når vi genom att:

- samverka för ett attraktivt företagsklimat,
- underlätta företagsexpansion och strategiska etableringar,
- främja energiomställning och stabil energiförsörjning

Samverkan för ett attraktivt företagsklimat

Sörmland har goda geografiska förutsättningar, men är samtidigt en liten region. Det innebär att samverkan mellan aktörer med kompletterande kompetens och resurser blir extra betydelsefullt för att skapa ett attraktivt företagsklimat. Samverkan kan till exempel kretsa kring ett mer enhetligt bemötande av företag eller gemensamma rutiner i vissa frågor, liksom möjligheter till gemensam omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte. Det finns även behov av funktionella samarbeten inom regionen och med aktörer utanför regionen, både nationellt och internationellt.

Underlätta företagsexpansion och strategiska etableringar

Grundläggande för utveckling och attraktivitet är att skapa förutsättningar för befintliga företag att stanna kvar och växa i hela regionen, inte minst i takt med en ökande internationell konkurrens. För att attrahera nya företag, kompetens, talanger, besökare och investeringar till Sörmland behövs goda förutsättningar. Tillgänglighet genom både digital- och transportinfrastruktur är exempel på det.

Näringslivsstrategin ska komplettera kommunernas och andra aktörers arbete. När det gäller företagsexpansion och strategiska etableringar kan det exempelvis ske i samband med beslut om större etableringar som har strategisk betydelse. Det kan även handla om

investeringar som bidrar till att lösa utmaningar inom prioriterade områden och som säkrar en hänsynsfull användning av klimat och miljö.

För att underlätta detta är det centralt med helhetssyn, ökad samsyn och gemensamma prioriteringar mellan Region Sörmland, kommunerna och övriga aktörer. Genom att samverka och anlägga ett systemperspektiv när vi utformar stöd vid etablering och expansion eller när vi paketerar och marknadsför regionen, ökar förutsättningarna för att näringslivet växer och utvecklas hållbart både i Sörmland och i de funktionella stråk där Sörmland ingår.

Främja energiomställning och stabil energiförsörjning

Stabil energiförsörjning är av stor betydelse för utvecklingen av det befintliga näringslivet och för nyetableringar. Samtidigt finns stora utmaningar kring att främja energiomställning, hantera kapacitetsbrist och säkerställa behovet av energi i hela Sörmland. Det behövs ett smart och effektivt energiutnyttjande och en breddad energimix, med väl fungerande distributionssystem.

Energiförsörjning och omställning innebär komplexa frågeställningar. Det behövs därför en ökad kunskap om vilken roll olika aktörer kan ta för att främja energiomställningen, och genom detta bidra till ett mer hållbart samhälle på kort och lång sikt. Samverkan mellan näringsliv och andra aktörer kan bidra till innovation och utveckling, i form av nya och effektiva energilösningar i framtiden.

Strategiskt område 2: Innovation och konkurrenskraft

Sörmland har ett växande och internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Ökad innovation och internationell konkurrenskraft är viktigt för att stärka nyföretagandet och utvecklingen av befintliga företag. Det kan bidra till ökad diversifiering i näringslivet genom utveckling av såväl spetsföretag inom utpekade styrkeområden enligt Sörmlands strategi för smart specialisering, som bredare satsningar på näringslivets utveckling.

Innovation och utveckling av nya eller förbättrade produkter, tjänster eller processer kan skapa möjligheter för näringslivet att bidra till ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling på en global marknad. För det behövs plattformar som uppmuntrar till tvärssektoriella möten mellan aktörer, branscher och kompetenser regionalt, nationellt och internationellt.

Export är viktigt för företagens omsättning, konkurrenskraft, lönsamhet och attraktivitet¹³. Dessutom stärker internationalisering företagens motståndskraft och förmåga att möta globala trender inom områden som exempelvis digitalisering, teknikskiften, tjänstefiering och hållbarhet.

Detta när vi genom att:

- verka för ett mer diversifierat näringsliv,
- stimulera ökad innovation, digitalisering och omställning,
- underlätta för internationalisering och ökad export,
- tillgängliggöra och synliggöra innovations- och utvecklingsfinansiering,
- stimulera samverkan och samarbetsplattformar,
- stärka nyföretagandet.

Verka för ett mer diversifierat näringsliv

Ett diversifierat näringsliv kan möta framtida utmaningar och möjligheter på ett bättre sätt. Det är även mer motståndskraftigt mot förändringar som sker i omvärlden. Systemet som främjar företagande och stöttar innovation ska därför finnas till för en bredd av branscher, företagsformer och företagsstorlekar. Det ska nå ut till entreprenörer och företagare i alla delar av regionen, oavsett kön, ålder och bakgrund.

Stimulera ökad innovation, digitalisering och omställning

Innovation och digitalisering skapar förutsättningar för omställning mot ett mer hållbart näringsliv. Ett välfungerande innovationssystem samt satsningar på forskning och innovativa miljöer, främjar förnyelse och hållbar utveckling av befintligt näringsliv. Det ökar också länets attraktivitet för nya etableringar och investeringar. Genom samverkan och riktade satsningar skapas förutsättningar för utveckling av både spets och bredd i det sörmländska näringslivet.

Innovationssystemet utgörs av olika aktörer, inklusive företag,

13. Copenhagen School of Business

akademi, forskningsinstitut, innovationsfrämjare, privata och offentliga finansiärer samt forsknings- och innovationsstödjande infrastrukturer exempelvis testbäddar och demonstrationsanläggningar. Mälardalens universitet tillsammans med andra universitet och högskolor utgör nav för ny kunskap, forskning och utveckling. Samtidigt bidrar ökad samverkan mellan akademi och företag till att stärka näringslivets potential och utvecklingsmöjligheter. Genom smart specialisering utvecklas styrkeområden för innovation, omställning och attraktivitet, som även kan bidra till att lösa stora samhällsutmaningar¹⁴. Samverkan med andra regioner, som har kompletterande kunskaps- och innovationsmiljöer, stärker Sörmlands kapacitet och kan bidra till att växla upp de regionala insatserna.

Digitaliseringen innebär nya affärsmöjligheter. Genom ökad kompetens och ett ledarskap som förstår digitaliseringens möjligheter ökar den digitala mognaden och konkurrenskraften. En väl utbyggd digital infrastruktur och digitala lösningar ger människor tillgång till kompetensutveckling och möjligheter till ett flexibelt arbetsliv.

Underlätta för internationalisering och ökad export

Sverige är en öppen ekonomi med stort beroende av fri handel med omvärlden. På nationell nivå är området prioriterat i Sveriges export-och investeringsstrategi¹⁴. Ökad export och samarbeten över gränserna stärker konkurrenskraft, utveckling, attraktivitet och motståndskraft samtidigt som det bidrar till välfärd och sysselsättning. För att bli mindre sårbara behöver fler företag sträva efter utveckling av egna produkter och tjänster för export. Även lokala företag som idag inte bedriver export eller import kan genom en ökad internationell medvetenhet utveckla sin förmåga att stå emot internationell konkurrens.

Trösklarna genom hela internationaliseringsprocessen behöver sänkas för näringslivet. Det kan handla om att erbjuda inspiration eller hjälp och stöd utifrån lokala och regionala förutsättningar, i samverkan mellan olika aktörer. Ett mer internationellt näringsliv kan även svara upp mot regionala och globala hållbarhetsutmaningar på ett bättre sätt och därigenom bidra till både omställning och målsättningar i Sörmlandsstrategin.

STRATEGIN FÖR SMART SPECIALISERING

Sörmlands strategi för smart specialisering beskriver ett antal prioriterade styrkeområden, som bedöms ha stor potential för innovation och framtida utveckling. Områdena bygger på regionala förmågor och kunskaper, som genom gemensam kraftsamling kan bidra till Sörmlands framtida konkurrenskraft.

14. Sveriges-export--och-investeringsstrategi.pdf (regeringen.se)

15. <https://utvecklasormland.se/publikationer/strategi-for-smart-specialisering-i-sormland/>

Tillgängliggöra och synliggöra innovations- och utvecklingsfinansiering

Många företag behöver kompletterande finansiering i samband med större innovations- och utvecklingsinsatser. För enskilda företag är det en utmaning att skapa sig en överblick över vilka möjligheter till finansiering som finns. I många fall gäller det även finansieringsmöjligheter som lån, riskkapital och exportkrediter. Detsamma gäller att som företagare ha insyn i specifika erbjudanden, exempelvis tidsbegränsade checkerbjudanden, bidrag och utlysningar från regionala, nationella eller europeiska program.

Även bland offentliga aktörer och innovationsfrämjare är kännedomen om olika finansieringsalternativ ofta begränsad. För att kunna göra olika typer av finansiering mer synlig och tillgänglig för företagare i olika branscher och skilda delar av regionen behövs en ökad kunskap och löpande bevakning av olika finansieringsmöjligheter. Med bättre överblick ökar möjligheterna att proaktivt påverka finansiärer – regionalt, nationellt eller internationellt – redan i ett tidigt skede, så kommande utlysningar sker inom områden som bidrar till hållbar utveckling i Sörmland.

Stimulera samverkan och samarbetsplattformar

Det finns många offentliga aktörer som på olika sätt påverkar och påverkas av förutsättningarna för hållbar näringslivsutveckling. De flesta kommuner har egna näringslivsstrategier med målsättningar om utveckling för det lokala näringslivet. Region Sörmland och

Länsstyrelsen har ett parallellt uppdrag av mer regionsövergripande karaktär, som förutsätter samarbete med kommuner och andra aktörer för att nå framgång.

På samma sätt finns ett stort antal innovations- och näringslivsfrämjande aktörer med olika – och ibland överlappande – uppdrag att stötta näringslivets utveckling. Det kan bland annat handla om rådgivning, kontaktskapande eller finansiering. I vissa fall handlar det om privata aktörer, som företags-, kluster- eller branschorganisationer, i andra fall handlar det om offentligt finansierade aktörer, inkubatorer, science parks, forskningsinstitut eller liknande. Även om det redan idag finns vissa samverkansplattformar för innovation och näringslivsutveckling så behöver dessa fortsätta att utvecklas, tydliggöras och kompletteras genom ytterligare samverkan både inom regionen och över regiongränserna.

Innovation främjas genom tvärssektoriella utbyten, mellan olika kompetenser, branscher och aktörer. Utvecklingen av olika samverkansytter inom och utanför regionen skapar förutsättningar att stärka näringslivets utveckling och gemensamt identifiera utmaningar och utforma lösningar. Genom större förståelse för varandras roller, etablerade relationer och löpande erfarenhetsutbyte blir det enklare för främjare att lotsa företagen rätt och risken för onödig överlappning minskar. Samtidigt underlättas företagets tillgång till olika insatser och samarbeten. Även om det redan idag finns vissa samverkansplattformar för innovation och näringslivsutveckling så behöver dessa fortsatt utvecklas, tydliggöras och kompletteras genom ytterligare samverkan över regiongränserna.

Stärka nyföretagandet

Nyföretagandet har stor betydelse för att skapa dynamik på arbetsmarknaden och bidra till ett mer diversifierat näringsliv. Det viktiga är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart företagande längs hela utvecklingskedjan, från idé till företagsetablering, tillväxt och mognadsfas. Behovet och förutsättningarna för start och överlevnad ser olika ut

inom olika branscher. Vissa branscher kräver stora investeringar, medan trösklar att etablera sig inom andra branscher är lägre. Kraven på formell kompetens och utbildning skiljer sig mycket åt mellan branscher. Likaså påverkar regelverk, transportbehov, attityder med mera möjligheten till nyföretagande.

Goda förutsättningar till ett diversifierat näringsliv skapas genom ett inkluderande perspektiv, med lika tillgång till rådgivning, finansiering med mera. Det behöver även finnas en fysisk och digital infrastruktur som möjliggör företagande i hela regionen.

Strategiskt område 3: Utbildning och kompetens

Sörmland attraherar och utvecklar kompetens för att möta näringslivets behov

Det tredje strategiska området handlar om näringslivets tillgång till kompetens. Bristande kompetensförsörjning är ett stort tillväxthinder för många företag. För att nyttja hela regionens kompetens och möta näringslivets behov krävs en stark samverkan kring kompetensförsörjning. Näringslivets roll i detta är viktig, eftersom de är behovsägare och partner, till exempel under utveckling och genomförande av utbildningar och andra kompetenshöjande insatser.

Näringslivsstrategin utgår från näringslivets behov av arbetskraft, snarare än individers behov av sysselsättning och försörjning, även om frågorna är nära integrerade. Kompetensförsörjningen påverkas av en mängd faktorer, bland annat möjligheter till utbildning, livslångt lärande och rekrytering av talanger, både nationellt och internationellt. Men även arbetsgivarnas attraktivitet, fysisk och digital tillgänglighet, individens förutsättningar att delta på arbetsmarknaden och attityder till företagande och entreprenörskap i befolkningen påverkar näringslivets utveckling på lång sikt. Entreprenörskap är därför en viktig del i grundutbildningen som ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet och företagsamhet. Detta stärker dem i deras framtida karriärer och livslånga lärande.

Insatsområdena strävar framför allt mot Sörmlandsstrategins prioritering för kompetensförsörjning och livslångt lärande, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.

Detta når vi genom att:

- underlätta en inkluderande kompetensförsörjning,
- bidra till utbildning och fortbildning,
- förbättrad matchning mellan utbud och efterfrågan,
- attrahera talang och kompetens,
- stimulera entreprenörskap och ungt företagande.

FAKTARUTA: MÅLSÄTTNINGAR FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Aktörer i Sörmland har gemensamt prioriterat mål som är av speciell vikt för vår region att arbeta med, utifrån förutsättningar och behov.

Målsättningarna är klustrade inom tre övergripande områden: skapa en mer inkluderande kompetensförsörjning, främja en mer hållbar utbildning och fortbildning samt arbeta för en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan av kompetens. De tre områdena är tätt länkade till varandra, då kompetensförsörjning är ett område som behöver ett helhetligt perspektiv¹⁶.

16. Politiska sammanträden och möteshandlingar - Möten - Regionala utvecklingsnämnden (2020-11-27) (opengov.cloudapp.net)

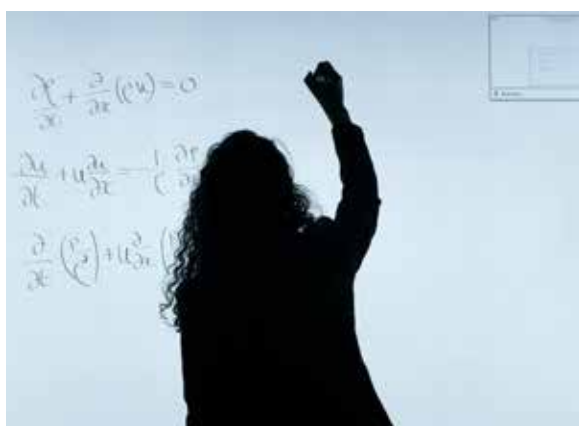
Underlätta en inkluderande kompetensförsörjning

Att i högre grad inkludera individer som idag står långt ifrån arbetsmarknaden skapar möjligheter till en växande arbetsmarknad. En segregerad arbetsmarknad leder till en begränsning av arbetsgivares rekryteringsbas och tillgången till kompetens. Om en större andel av arbetskraften inom utsatta och marginaliserade grupper kan bidra, minskar såväl kompetensbristen och de kostnader och lidande som utanförskap innebär. Integration är ett viktigt steg för att kunna nyttja och förverkliga allas kompetenser – och integration börjar ofta med ett jobb.

Det är viktigt att påverka normer vid rekrytering för att skapa plats för alla människor och stärka näringslivets förutsättningar. Att även arbeta aktivt med mångfald ger fler perspektiv som leder till nya produkter, tjänster samt kundgrupper. Möjliga insatser kan till exempel vara att öka företagets förståelse för detta, stärka tillgången till vissa typer av kompetens exempelvis språk eller kultur och att underlätta kompetensförflyttning inom organisationer och företag. Även en könssegregerad arbetsmarknad leder till en begränsning av arbetsgivares rekryteringsbas och tillgång till kompetens.

Bidra till utbildning och fortbildning

Sörmland har och har under lång tid haft en låg utbildningsnivå. Samtidigt är utbildning en nyckel för en växande arbetsmarknad och för att förbättra kompetensförsörjningen i regionen. Idag behöver Sörmlands andel elever med avslutad utbildning på gymnasienivå öka i alla delar av regionen, oavsett om studierna leder till vidare studier på högskolenivå eller ett yrkesbevis/yrkesexamen. Yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning och vuxenutbildning behöver lyftas fram och attraktiviteten ökas så att fler tar vara på de möjligheter som utbildningsformerna erbjuder. För de som läser högskoleförberedande program på gymnasiet behöver andelen som går vidare till en högskoleutbildning öka.

En högre utbildningsnivå gör individer mer anställningsbara och stabila på arbetsmarknaden, vilket är positivt för näringslivet. Samtidigt är näringslivets roll avgörande för utvecklingen av utbildning på alla nivåer, exempelvis genom att tydliggöra kompetensbehov, påverka utformning av nya utbildningar, erbjuda möjligheter till kompetensförflyttning, praktik och arbetsplatsförlagt lärande. Att kunna erbjuda relevanta utbildningar är viktigt och påverkar även attraktionen inom olika branscher.

För en fungerande kompetensförsörjning måste det även finnas möjligheter för individen att utvecklas och lära sig nya saker hela livet. Kompetensväxling kommer bli vanligare framöver, i takt med att arbetslivet förlängs och arbetsmarknaden förändras snabbare. Kompetensutveckling i arbetslivet, kontinuerligt lärande i vardagen liksom möjligheter att delta i formell utbildning parallellt med jobb är vägar som behövs. Det kan göra det möjligt för individer att utveckla eller införskaffa nya färdigheter.

Förbättrad matchning mellan utbud och efterfrågan

För att kunna matcha individer till jobb behöver de ha kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. För att lyckas med detta behövs både ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv samt en förståelse för näringslivets olikheter inom både strukturer och branscher. På längre sikt behöver näringslivet tillsammans med utbildningsaktörer hjälpas åt att identifiera kompetensbehov. Dessa kan sedan ligga till grund för planering och dimensionering av olika typer av utbildningar, liksom till insatser för att öka kunskapen om vilka behov som finns på arbetsmarknaden. Mötet mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare och andra relevanta aktörer skapar transparens och förståelse kring utbildningsområdet, vilket utgör grunden för ett fungerande kompetensförsörjningssystem. Näringslivet behöver ta en aktiv roll i dessa processer för att påverka sina möjligheter till kompetensförsörjning.

Attrahera talang och kompetens

Arbetsgivarna har behov av strategisk kompetens även inom områden där det idag saknas befintlig kompetens i regionen och där utbildningssystemet inte kan erbjuda snabba insatser. För att säkerställa tillgången till spetskompetens är det viktigt att göra det lätt att rekrytera talanger. Det kan handla om att utnyttja digitaliseringens ökade möjligheter till distansarbete eller om att attrahera talangerna att flytta till regionen. Eftersom effekterna av kompetensrekrytering historiskt varit begränsade, så bör insatser främst ske inom kompetensområden som är av strategisk betydelse för näringslivets utveckling. Det är då viktigt att regionen är en välkomnande, attraktiv och öppen region med ett bra mottagande för både talanger och medföljande.

Stimulera entreprenörskap och ungt företagande

Näringslivet kan utvecklas även genom ökad företagsamhet och stärkt entreprenörskap. Vissa typer av insatser kan handla om utbildning, till exempel i entreprenörskap och företagande, annat handlar snarare om att påverka attityder. Med insatser i tidiga åldrar och goda förebilder kan fler individer se möjligheterna med nyföretagande och utveckla en högre grad av kreativitet, nyskapande eller intraprenörskap i såväl privat som offentlig sektor. Vissa typer av insatser kan handla om utbildning, till exempel i entreprenörskap och företagande, annat handlar snarare om att påverka attityder.

Genomförande

Genom en tydlig och gemensam viljeinriktning och ökad tillit mellan aktörer skapas en bättre grund för handlingskraft. En del i strategins genomförande handlar om modigt ledarskap och flexibilitet att hantera oväntade behov och snabba förändringar i samhället och omvärlden. För att ligga i framkant måste det finnas handlingsberedskap, vilja och resurser för att hantera nya situationer.

Roller, ansvar och samverkan

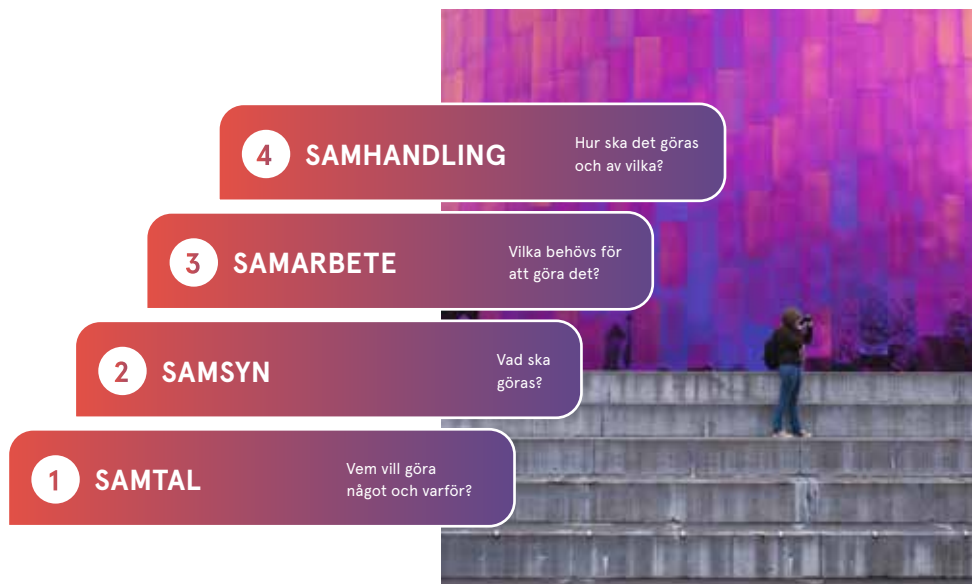
Näringslivsutveckling är ett komplext område som spänner över många politik- och kompetensområden. Det påverkas av en mångfald av aktörer med olika roller, ansvar, kompetens och drivkrafter. Ett mer samordnat och sammanhållet arbetssätt stärker det regionala näringslivets förutsättningar för utveckling, konkurrenskraft och attraktivitet.

Region Sörmland samordnar utvecklingsfrågorna i regionen och leder arbetet med att analysera, förankra och följa upp insatser för hållbar regional utveckling, som en del av det regionala utvecklingsuppdraget. Regionen har för detta uppdrag tillgång till vissa statliga och regionala medel. Dessa kan riktas till prioriterade insatsområden, men även växlas upp genom medfinansiering från nationella och europeiska program, exempelvis EU:s strukturfonder. För att skapa maximal effekt krävs samverkan med andra aktörer, i linje med regionala och nationella strategier.

Ett effektivt genomförande av Sörmlands näringslivsstrategi förutsätter också insatser från aktörer från olika sektorer och på flera olika nivåer, exempelvis kommuner, akademi, myndigheter, idéburen sektor, företagsfrämjare, näringsliv och branschorganisationer. Ingen enskild aktör har dock mandat att styra över de andra vilket gör det viktigt att utveckla stabila och väl fungerande samverkansformer för att skapa en gemensam helhetssyn. När fler aktörer samverkar kan synergier uppstå och skaleffekter skapas. Dessutom kan alla aktörer på så vis påverka sådant de på egen hand inte har möjlighet att styra över.

Det tar tid att etablera de relationer och det förtroende som krävs för att gå från inledande samtal till etablerad samsyn, samarbeten och konkreta insatser. Med väl fungerande samverkansstrukturer och tydliga roller skapas goda förutsättningar för flexibilitet, långsiktighet, motståndskraft och snabba beslut som även bidrar till näringslivsstrategins genomförande.

Exempel på funktioner under genomförandet av näringslivsstrategin är att facilitera samarbeten, ta fram kunskapsunderlag och omvärldsanalyser, tillhandahålla eller mäkla finansiering, erbjuda rådgivning eller utbildning, koordinera kommunikation och utvärdering med mera. Behoven kommer att variera över tid, vilket kräver flexibilitet från alla inblandade aktörer för att identifiera och justera roller och ansvarsområden.

Handlingsplan

Näringslivsstrategin kommer att konkretiseras i en handlingsplan med utvecklingsprojekt. Inledningsvis kommer pågående aktiviteter och projekt att identifieras inom respektive strategiskt område. Med detta som grund synliggörs områden där det idag helt eller delvis saknas insatser för att uppnå önskad utveckling.

I handlingsplanen kommer insatser att beskrivas, liksom när och hur de ska genomföras och vilka aktörer som ska ansvara eller medverka i genomförandet. Handlingsplanen kommer, i likhet med strategin, att tas fram i samverkan mellan Region Sörmland och andra offentliga aktörer, företag, akademi, myndigheter på lokal, regional och nationell nivå, bransch- och intresseorganisationer med flera.

Handlingsplanen kommer att vara ett levande dokument, som följs upp och revideras regelbundet under perioden 2022-2030. Revideringen tar sin utgångspunkt i analys, lärdomar, utveckling och nya behov. Handlingsplanens format och uppföljningsmodell kommer att utvecklas i samband med dess framtagandet.

Uppföljning, utvärdering och lärande

Uppföljning, utvärdering och lärande leder till professionellt genomförande av de olika delarna i näringslivsstrategin. Syftet är att ge en överblick av insatserna och deras resultat på kort och lång sikt. Resultaten kan användas för att utveckla genomförandet, samt redovisa hur investerade medel nyttjats.

Där det är möjligt kommer indikatorer att användas för att följa utvecklingen inom de olika strategiska områdena, både på kort och lång sikt. Indikatorerna identifieras som en del i arbetet med handlingsplanen. Tidsintervall för när data finns tillgängligt varierar mellan olika frågeställningar. Data kommer därför att presenteras vid olika tillfällen under perioden.

Uppföljning handlar om att löpande följa genomförandet, för att identifiera nya behov eller avvikelser som leder till beslut om justeringar i handlingsplanen. Uppföljningen sker i dialog med regionala aktörer och, om möjligt, integrerat med uppföljningen av Sörmlandsstrategin och andra processer som relaterar till näringslivsutveckling.

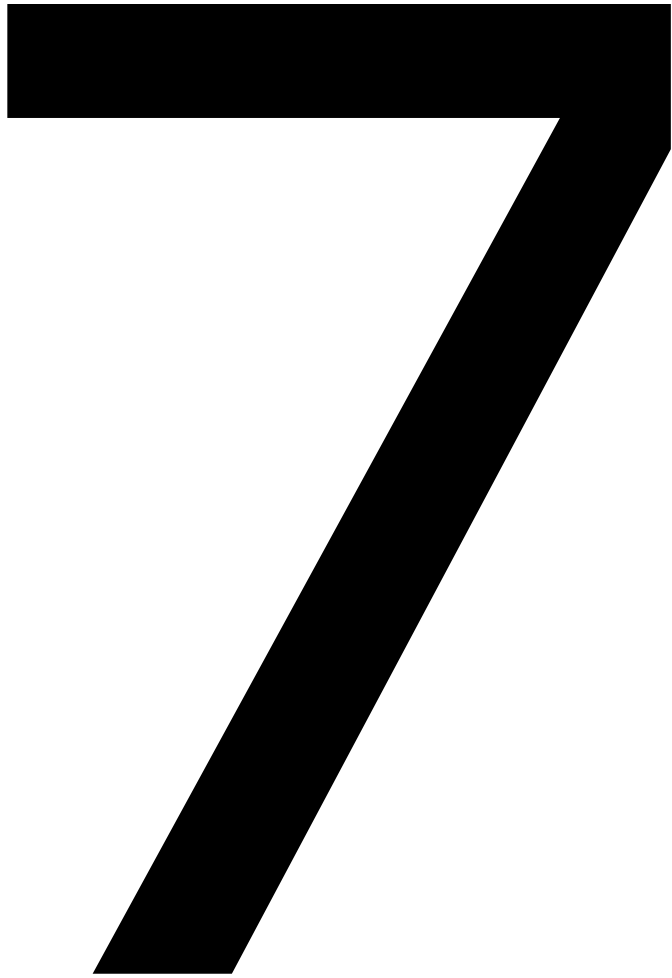
Utvärdering syftar till att, med viss regelbundenhet, analysera genomförandet av strategin med fokus på förändringsprocesser. Det handlar exempelvis om aktiviteter

och resultat bidragit till – eller har förutsättningar att bidra till – önskade effekter. En del i utvärderingen kan även handla om omvärldsbevakning, för att identifiera förändringar som kan påverka genomförandet. Det ger i sin tur underlag för omprioriteringar inom ramen för strategin. Förutom halvtids- och effektutvärdering i slutet av strategiperioden kan vissa riktade utvärderingar eller fördjupningar inom specificerade teman bli aktuella.

Lärande. För ett långsiktigt arbete med näringslivsutveckling behövs ett systematiskt, gemensamt lärande för mobilisering av regionens aktörer och flexibilitet i strategins genomförande. Lärandet bygger både på löpande analyser och underlag. Dessa har samlats in i form av indikatorer och genom uppföljning och utvärderingar. Det samlade resultatet sammanställs exempelvis vartannat år i en eller fler rapporter och presenteras för diskussion med relevanta aktörer. Med utgångspunkt i resultat och erfarenheter kan goda förutsättningar för nya aktiviteter och en tydlig ansvarsfördelning skapas. För att nå de resultat och effekter som förväntas av näringslivsstrategin är det viktigt med väl fungerande kommunikation. Dels för att hålla alla berörda informerade, dels för att stärka attraktionskraften genom att synliggöra det näringslivsarbete som pågår i Sörmland.

REGION
SÖRMLAND

Samhällsbyggnadskontoret

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef
0156-520 30
bjorn.wieslander@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-09-08
Diarienummer
KS 2022/104

Exploateringsavtal avseende ny etablering för Willys-butik inom Lånesta 4:27 m.fl., vid Kalkbruksvägen i Vagnhärad

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till exploateringsavtal med Propulus Söderhamn AB avseende byggnation av ny Willys-butik inom Lånesta 4:27 m.fl. vid Kalkbruksvägen i Vagnhärad.
2. Kommunstyrelsen ger mark- och exploateringschefen i uppdrag att underteckna exploateringsavtalet och i övrigt genomföra avtalet.

Ärendet

Kommunstyrelsen har tidigare i beslut 2021-03-03, § 9 beslutat att godkänna förslag till markanvisningsavtal med Vagnhärad Matmarknad AB (Hemköp), avseende förvärv av mark inom Lånesta 4:14 m fl för byggnation av ny Willys-butik vid Kalkbruksvägen i Vagnhärad.

Kommunstyrelsen har dessutom i beslut 2022-06-29, § 75 beslutat att godkänna överföring av markanvisningsavtalet till annat nybildat bolag. Avsikten med detta var att detta bolag av finansiella skäl överläts till ny exploatör som kan genomföra byggnation av en ny Willys-butik.

Samhällsbyggnadskontoret har nu tagit fram förslag till exploateringsavtal med Propulus Söderhamn AB, som avser att uppföra ny Willys-butik inom fastigheten Lånesta 4:27 m fl.

Avtalet innebär bl.a. att exploatören förvärvar Lånesta 4:27 för byggnation av ny Willys-butik samt erhåller option för förvärv av Lånesta 4:14 för ytterligare etablering av verksamheter för handel mm.

Byggnationen sker enligt den nya detaljplanen som antogs av KF 2022-05-11, § 35 och vann laga kraft 2022-06-08.

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef

Bilaga

Exploateringsavtal

TROSÅ KOMMUN

Utkast 2022-09-06/BW

Mellan **Trosa kommun**, nedan kallad Kommunen, och Propulus Söderhamn AB (559325-2181), , nedan kallad Exploatören, träffas följande avtal rörande exploatering av fastigheten Lånesta 4:27 mfl i Vagnhärad, nedan kallat Exploateringsområdet, och som har markerats med blå kantfärg på **Bilaga A**.

§ 1

Förutsättningar

Parterna förutsätter:

att Trosa kommun godkänner detta avtal senast 2022-12-30 genom beslut som vinner laga kraft.

att exploatören påbörjat byggnationen av ny Willys-butik inom exploateringsområdet senast 6 månader efter tillträdesdagen. I annat fall skall exploateringsmarken enligt detta avtal återgå till Trosa kommun.

Om ovanstående förutsättning ej uppfylles är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsanspråk från någon part.

§ 2

Mark och exploateringsområde, fastighetsbildning

Exploateringsområdet har markerats med blå kantfärg på bilaga A.

Kommunen överlåter till exploatören fastigheten Lånesta 4:27 avseende mark för byggnation av ny Willys-butik i Vagnhärad. Därutöver överlåtes mark för parkeringsändamål mm direkt öster om Lånesta 4:27. Detta område överföres genom fastighetsreglering i särskild lantmäteriförrättning till Lånesta 4:27. Området är markerat med röd kantfärg på bilaga A.

Exploatören erhåller dessutom optionsrätt under 2 år avseende förvärv av angränsande fastighet Lånesta 4:14.

Köpeskillingen för området är 500 kronor/m².

Köpeskillingen erläggs kontant på tillträdesdagen.

Tillträdesdag är en vecka efter det att bygglov beviljats och vunnit laga kraft.

Om tillträdesdagen blir senare än 2023-01-10 skall köpeskillingen räknas upp med 2 % årligen.

Köpebrev för respektive delområde skall upprättas vid slutlikvidens erläggande på tillträdesdagen.

Vid Lantmäteriförrättningen upplåts utan ersättning inom u-områden ledningsrätt för underjordiska ledningar enligt detaljplanen.

Kvartersmarken överlåtes i befintligt skick. Parterna har uppfyllt sin undersöknings- respektive upplysningsskyldighet. Kommunen förbinder sig att ej vidtaga några ändringar inom området från undertecknandet av detta avtal fram till tillträdesdagen utan att först inhämta exploatörens medgivande härtill. Skulle området på tillträdesdagen vara i annat skick eller på annat sätt avvika från vad exploatören förutsatt skall detta avtal ändå gälla och exploatören ej vara berättigad till ersättning från kommunen eller reduktion av köpeskillingen.

§ 3

Sophantering

Exploatören skall ombesörja att sophanteringen ordnas enligt kommunens anvisningar.

§ 4

Allmänna anläggningar

- A** Om befintliga anläggningar p.g.a. exploateringen inom exploateringsområdet tillhörande Kommunen, ledningsägare eller annan behöver ändras eller flyttas skall Exploatören bekosta detta. Exempel på anläggningar som kan behöva flyttas är transformatorstation, elledningar, VA-ledningar och dagvattenledningar.
- B** Av Exploatören förorsakade skador på det befintliga vägnätet i anslutning till Exploateringsområdet skall ersättas av Exploatören. Detta gäller även om skada orsakats av köpare av tomt eller motsvarande inom Exploateringsområdet och skadan har samband med utbyggnaden av densamma.
- C** Vattenmätare skall anordnas på sätt Trosa kommun föreskriver.
- D** Exploatören skall på egen bekostnad inom exploateringsområdet utföra och bekosta samordnad infart/utfart mot Kalkbruksvägen med fastigheten Lånesta 4:10.
Anslutning till Kalkbruksvägen skall ske enligt Trafikverkets anvisningar.

Exploatören ombesörjer och bekostar staket/bullerskydd enligt detaljplanen mot fastigheten Lånesta 4:10 och 4:11.

Exploatören ombesörjer och bekostar rivning av befintliga byggnader inom exploateringsområdet.
- E** Exploatören ombesörjer och bekostar all avledning av dagvatten så att detta sker utan olägenhet för Exploateringsområdets intilliggande fastigheter. Om så erfordras skall kulvertering ske till plats Kommunen anvisar. Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) skall eftersträvas. En särskild dagvattenutredning skall tas fram av exploatören och godkännas av Trosa kommuns tekniska kontor.

§ 5

Geotekniska undersökningar mm

På grund av de speciella geotekniska förhållanden som föreligger inom och invid exploateringsområdet förbinder sig Exploatören att ombesörja och bekosta

särskild detaljerad geoteknisk undersökning för exploateringsområdet. Detta skall redovisas för Kommunen senast vid tekniska samrådet.

Exploatören äger rätt att utföra dessa undersökningar så snart detta avtal godkänts och undertecknats av parterna.

Exploatören är medveten om att finns viss förorenad mark inom Exploateringsområdet, som skall hanteras i samråd med Trosa kommuns Miljökontor. Trosa kommun bekostar provtagning och borttransport av eventuella förorenade jordmassor.

§ 6

Gestaltning av ny bebyggelse och gator, uppvärmningssystem

Gestaltning av ny bebyggelse skall i huvudsak ske enligt detaljplanen och enligt kommunens anvisningar.

System för förnyelsebara energikällor ska eftersträvas. Området kommer att provas anslutas till fjärrvärmesystemet.

§ 7

VA-anslutningsavgift

Exploatören skall erlägga anslutningsavgift till kommunen för vatten och avlopp enligt vid anslutningstillfället gällande taxa. Anpassning av anslutningsavgiftens storlek skall ske med hänsyn till redan tidigare utförd VA-anslutning.

Betalning sker mot faktura när förbindelsepunkt är upprättad.

§ 8

Skydd och begränsning av störningar

Exploatören skall verka för att exploateringen genomförs med små störningar och risker för kringliggande fastigheter. Där risk finns för barnolycksfall skall arbetsplatsen inhägnas.

§ 9

Inmätning och inläggning i kommunens kartsystem

Exploatören skall ombesörja och bekosta inmätning av all nybebyggelse och anläggningar inom exploateringsområdet. Mätdata skall anpassas till kommunens mät och kartsystem och levereras utan kostnad för kommunen till kommunens kartoperatör Metria i Katrineholm. Mätdata skall godkännas av kommunens kartoperatör.

§ 10

Tidplan/Vite

Exploatören skall arbeta för att byggnationen påbörjas snarast efter tillträdesdagen. Exploatören förbinder sig att påbörja byggnationen av nya Willys-butiken senast 6 månader efter tillträdesdagen.

Om så ej sker skall avtalet upphöra att gälla och marken återgå till Trosa kommun.

Om byggnation ej sker inom föreskriven tid och marken ej återgår till Trosa kommun inom föreskriven tid skall exploatören till Trosa kommun erlägga vite om 50.000:- per månad.

§ 11
Kostnadsansvar

Exploatören svarar om ej annat framgår av detta avtal för samtliga kostnader inom Exploateringsområdet.

§ 12
Säkerhet**§ 13****Överlåtelse**

Detta avtal får utan skriftligt medgivande från Trosa kommun ej överlåtas på annan.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna har tagit var sitt.

Trosa 2022-
TROSÅ KOMMUN

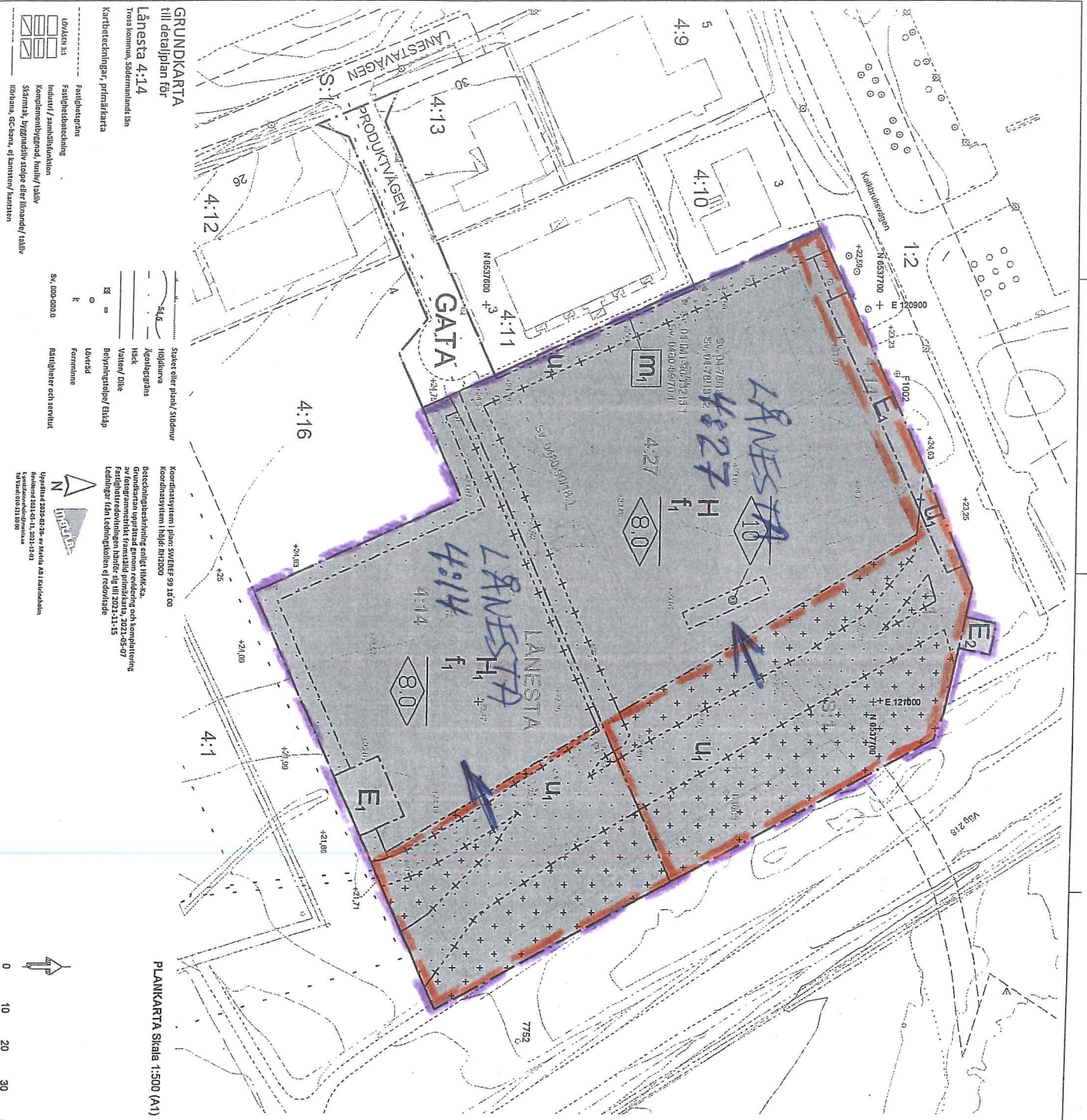
Stockholm 2022-
För exploatören

.....
Björn Wieslander

.....
Jacob Annehed

Bilagor: A

Karta över Exploateringsområdet
(utdrag ur detaljplanekartan)

GRUNDKARTA
till detaljplan för
Länesta 4:14
Trosa kommun, Södermanlands län

Gränseteckningar, printhärta

Fastighetsgenrens
Länesta 31
Länesta 32
Länesta 33
Länesta 34
Länesta 35

Fastighetsgenrens
Länesta 31
Länesta 32
Länesta 33
Länesta 34
Länesta 35

Skv. 0.000.000
K
Länesta 31
Länesta 32
Länesta 33
Länesta 34
Länesta 35

Koordinatsystem: Imap SWEREF 99 15 00
Koordinatsystem: Höjds 103 2500

Revisionsberäkning enligt IMK-ka.
Genomräknad av förundersökningens och kompletterings
av förundersökningens händer sig till 2023-11-15
Länesta 31, 32, 33, 34, 35
Länesta 31, 32, 33, 34, 35
Länesta 31, 32, 33, 34, 35

PLANKARTA Skala 1:500 (A1)

PLANKARTA Skala 1:500 (A1)

0 10 20 30 40 50 meter

UPPLÄGG

Titel	Reviderad 2023-02-14	Reviderad 2022-02-14	Reviderad 2021-12-17
Upprättad	2023-05-11	2022-05-11	2021-12-17
Utförda	2023-04-08	2022-04-08	2021-12-17

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med redutavskrad bebyggelse. Endast enghus
användning och utformning är tillåtna. Där bebyggelse saknas gäller bestämmelsen inom
hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Panormbestämnings
- Arealbestämnings
- Enghusbestämnings
- Arealbestämning och gästutrymms

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Årligen tillåtet med **kommunalt huvudmannaskap**. *** 91 11/2

- GATA
- Övrigt

Kvarteretsmark

- E
- E1
- H
- H1
- H2

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

Sista byggnadsdelen är 50 % per byggnadsdelen. *** 91 11/1, 11/2

Högsta tillåtet byggnadshöjd är 2,5 meter. *** 91 11/1, 11/2

Fotväg för riks vägen med byggnad. *** 91 11/1, 11/2

Endast tempererat byggmaterial är tillåtet. *** 91 11/1, 11/2

Högsta tillåtet höjd. *** 91 11/1, 11/2

Utformning

Byggnad ska utformas i enlighet med stadsplanens innehåll och miljön.
Byggnaden ska ha ett uttryck som passar in i områdets utformning.
Byggnaden ska ha ett uttryck som passar in i områdets utformning.
Byggnaden ska ha ett uttryck som passar in i områdets utformning.

Utgrävning

Duggrävning ska vara tillåtet inom området för planens ändamål.
Duggrävning ska vara tillåtet inom området för planens ändamål.
Duggrävning ska vara tillåtet inom området för planens ändamål.

Skydd mot slottningar

Bilenskydd med en höjd av 2 meter över anslutningsmarken. *** 91 11/2

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandeföreläggelse

Genomförandeföreläggelse ska gälla för byggnaderna *** 91 11/1

Markreserverv

Markreserverv för planens ändamål. *** 91 11/1

Standaforikande
Upprättad enligt PBL 2008:2001 (ändrad efter den 1 januari 2016)

Fastighetsgenrens

Fastighetsgenrens
Länesta 31
Länesta 32
Länesta 33
Länesta 34
Länesta 35

Revisionsberäkning enligt IMK-ka.

Revisionsberäkning enligt IMK-ka.
Genomräknad av förundersökningens och kompletterings
av förundersökningens händer sig till 2023-11-15
Länesta 31, 32, 33, 34, 35
Länesta 31, 32, 33, 34, 35
Länesta 31, 32, 33, 34, 35

8

Samhällsbyggnadskontoret

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef
0156-520 30
bjorn.wieslander@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-09-01
Diarienummer
KS 2022/105

Exploateringsavtal för Mölna 1:42 i Vagnhärad

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till exploateringsavtal med exploitören Luca Fastighets AB avseende exploatering av Mölna 1:42 i Vagnhärad.
2. Kommunstyrelsen ger mark- och exploateringschefen i uppdrag att underteckna exploateringsavtalet och i övrigt genomföra avtalet.

Ärendet

Samhällsbyggnadskontoret har tagit fram förslag till ny detaljplan för aktuellt område. Detaljplanen möjliggör exploatering för 15 st. nya radhus. Upplåtelseformen avses bli bostadsrätt.

Exploateringsavtal har upprättats och godkänts av exploitören. Avtalet innebär att exploitören genom exploateringsersättning till kommunen bidrar till iståndsättning av ny gångväg utefter Trosaån samt trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed infartsvägen Mölna Fabriksväg.

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef

Bilaga

Exploateringsavtal

TROSA KOMMUN

Mellan å ena sidan Trosa kommun, nedan kallad kommunen, och å andra sidan exploatören till Mölna 1:42, Luca Fastighets AB (559209-8742), Mölna Fabriksväg 10, 619 72 Vagnhärad, nedan kallade exploatören, träffas följande avtal rörande exploatering av fastigheten Mölna 1:42 i Vagnhärad i Trosa kommun.

§ 1

Förutsättningar

Parterna förutsätter:

- dels att Trosa kommunstyrelse godkänner detta avtal senast 2022-12-30 genom beslut som senare vinner laga kraft,
- dels att detaljplaneförslag berörande Mölna 1:42 antages senast 2022-12-30 genom beslut som senare vinner laga kraft i huvudsaklig överensstämmelse med förslag till detaljplan vad avser exploateringsområdet (se bilaga A).

Om ovanstående förutsättningar ej uppfylles är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsanspråk från någon part.

§ 2

Mark och exploateringsområde

Exploateringsområdet är markerat med blå kantlinje på bifogad plankarta, bilaga A.

§ 3

Fastighetsbildning

Exploatören svarar för alla på grund av exploateringen uppkommande kostnader enligt fastighetsbildningslagen, ledningsrättslagen och anläggningslagen.

§ 4

Sophantering

Exploatören skall ombesörja att det finns system för hanteringen av hushållssopor inom planområdet och att detta sker enligt kommunens anvisningar för detta och enligt kommunens renhållningsordning.

§ 5

Anläggningar

- A Om befintliga anläggningar inom exploateringsområdet tillhörande kommunen, ledningsägare eller annan behöver ändras eller flyttas skall exploatören bekosta detta.
- B Av exploatören förorsakade skador på det befintliga vägnätet för transporter till exploateringsområdet i samband med utbyggnaden av densamma skall ersättas av exploatören.
- C Förberedelse för vattenmätare skall anordnas av exploatören på sätt Trosa kommun föreskriver. För detta utgår ingen ersättning från kommunen.
- D Exploatören skall på egen bekostnad för exploateringsområdet utföra och bekosta projektering och fullständigt anläggande av gator/vägar/gc-vägar, gatubelysning, VA-anläggning med ev. pumpstationer, dagvattenledningar mm inom exploateringsområdet helt enligt detaljplanen.

I exploatörens åtagande ingår erforderlig anpassning till befintliga anläggningar och förhållanden i anslutning till exploateringsområdet.

Inför schaktning, sprängning mm förbinder sig exploatören att informera närliggande fastigheter innan arbetenas utförande.

- E Exploatören bekostar och ombesörjer all avledning av dagvatten så att detta sker utan olägenhet för exploateringsområdets intilliggande fastigheter och anläggningar. Det innebär att dagvatten skall omhändertas på sådant sätt att avrinningen från området efter utbyggnad av detaljplanen inte blir högre eller intensivare än före utbyggnaden. Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) samt rening av dagvatten skall ske i enlighet med detaljplanen och dagvattenutredningen samt i övrigt enligt tekniska kontorets anvisningar.

§ 6

Exploateringsersättning, gatukostnad

Exploatören skall för kommunens kostnader för detaljplan, administration och kontroll av utbyggnaden av allmänna anläggningar erlagga exploateringsersättning till kommunen om 250.000 kronor.

Betalning av ovanstående belopp skall mot faktura erläggas senast månadskiftet efter det att detaljplanen antagits av Trosa kommun.

Exploatören skall dessutom till Trosa kommun erlagga exploateringsersättning om 700.000 kronor för kommuns kostnader avseende ny gångväg med plantering mm utefter Trosaån. Betalning av denna exploateringsersättning skall ske av exploatören till Trosa kommun senast 2023-12-30.

Exploatören skall dessutom till Trosa kommun erlagga exploateringsersättning om 250.000 kronor för kommunens kostnader för trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed Mölna Fabriksväg.

§ 7

Gestaltning av bebyggelsen

Exploatören garanterar kommunen att bebyggelsen inom detaljplanen kommer att utformas i enlighet med de gestaltungskrav som finns i detaljplanen.

§ 8

Uppvärmning

Exploatören skall för de nyuppförda bostäderna installera vattenburet uppvärmningssystem.
System för förnyelsebara energikällor ska eftersträvas.

§ 9

Inmätning och inläggning i kommunens kartsystem

Exploatören skall ombesörja och bekosta inmätning av all nybebyggelse och anläggningar inom exploateringsområdet. Mätdata skall anpassas till kommunens mät och kartsystem och levereras utan kostnad för kommunen till kommunens kartoperatör.
Mätdata skall godkännas av kommunens kartoperatör.

§ 10

VA-anslutningsavgift

Anslutningsavgiften för vatten och avlopp skall erläggas enligt gällande taxa.

§ 11

Geoteknik

Exploatören förbinder sig att följa anvisningarna gällande geoteknik i enlighet med framtaget PM från Sweco.

§ 12

Säkerhet

För rätta fullgörandet av exploatörens alla skyldigheter enligt detta avtal skall exploatören vid sitt undertecknande av detta avtal till kommunen ställa en av kommunen godtagbar säkerhet till ett belopp av 1.200.000 kronor. Kommunen godtar exempelvis en icke tidsbegränsad bankgaranti utställd av svensk bank.

Kommunen äger rätt att utnyttja säkerheten enligt följande:

- Om belopp enligt § 6 ej erläggs av exploatören med förfallet belopp.
- Om anläggning enligt § 5 ej utförs som avtalat med tillräckligt belopp för att täcka kommunens kostnader för att utföra anläggningen.
- Om inmätning ej skett enligt § 9 med belopp som motsvarar kostnaden för inmätningen.

Kommunen skall medge att säkerheten må nedsättas när åtagande enligt ovan utförts.

Stt

§ 13

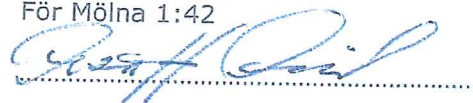
Överlåtelse

Detta avtal får utan skriftligt medgivande från Trosa kommun ej överlåtas på annan. Om sådant medgivande ges, skall exploatörens kvarstående förpliktelser överföras på den som är övertagande och denne och överlåtande part solidariskt gentemot kommunen svara för kvarstående förpliktelser rätta fullgörande. Detta skall gälla även vid överlåtelse i flera led.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna har tagit var sitt.

Trosa 2022-
TROSA KOMMUN

Trosa 2022-09-08
För Mölna 1:42

Muzaffer Melkemichel

Namnteckningar bevittnas:

Jaklin Melkemichel

Jaklin Melkemichel

Bilaga: A Karta över exploateringsområdet

9

§ 52

HN 2022/31

Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun

Beslut

1. Humanistiska nämnden upphäver nämndens beslut från den 3 maj 2022 § 37.

Humanistiska nämndens förslag till kommunstyrelsen:

2. Kommunstyrelsen godkänner reviderad Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun.

Ärendet

Den 3 maj 2022 beslutade humanistiska nämnden att en revidering av handlingsplan för suicidprevention skulle skickas vidare till kommunstyrelsen för antagande. Efter beslutet har socialkontoret identifierat ytterligare behov av revideringar i handlingsplanen. Därför föreslås att tidigare beslut upphävs och att nämnden fattar ett nytt beslut om handlingsplanen.

Ytterligare revideringar är märkta med röd fetstil. De handlar dels om behovet av att låta handlingsplanen gå på remiss till räddningstjänsten och vård- och omsorgskontoret då beslutet påverkar dessa verksamheter. Ändringar är även gjorda gällande uppföljning och ansvariga i prioriterade områden.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från socialchef Lisbeth Lampinen, skolchef Mats Larsson och verksamhetsutvecklare för socialkontoret Ola Nordqvist 2022-05-06.
- Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Socialkontoret

Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare
0156-522 73
ola.nordqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-02-24
Diarienummer
HN 2022/31

Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Humanistiska nämnden upphäver nämndens beslut från den 3 maj 2022 § 37.

Humanistiska nämndens förslag till kommunstyrelsen:

2. Kommunstyrelsen godkänner reviderad Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun.

Ärendet

Den 3 maj 2022 beslutade humanistiska nämnden att en revidering av handlingsplan för suicidprevention skulle skickas vidare till kommunstyrelsen för antagande. Efter beslutet har socialkontoret identifierat ytterligare behov av revideringar i handlingsplanen. Därför föreslås att tidigare beslut upphävs och att nämnden fattar ett nytt beslut om handlingsplanen.

Ytterligare revideringar är märkta med röd fetstil. De handlar dels om behovet av att låta handlingsplanen gå på remiss till räddningstjänsten och vård- och omsorgskontoret då beslutet påverkar dessa verksamheter. Ändringar är även gjorda gällande uppföljning och ansvariga i prioriterade områden.

Mats Larsson
Skolchef

Lisbeth Lampinen
Socialchef

Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare
Socialkontoret

Bilaga

Handlingsplan för suicidprevention Trosa kommun, revideringarna är rödmarkerade.

Beslut till

Kommunstyrelsen

Handlingsplan för suicidprevention

Trosa kommun

2022 - 2024

Antagen av: Kommunstyrelsen 2022-XX-XX § ,
Dokumentkategori: Styrdokument
Dokumenttyp: Handlingsplan

Innehåll

1. INLEDNING	2
1.1 Uppdrag, syfte och mål	2
2. Bakgrund	3
2.1 Lägesbeskrivning	3
.....	3
2.2 Regional Lägesbeskrivning	3
2.3 Suicidprevention	4
Suicid som psykiskt olycksfall.....	4
2.4 Skyddsfaktorer	5
2.5 Definition av psykisk hälsa och psykisk ohälsa	5
3. ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGIER	7
3.1 Suicid i världen	7
3.2 Nationellt och regionalt arbete mot suicid.....	7
Nationellt handlingsprogram mot suicid	7
Folkhälsomyndigheten (FoHM).....	8
Socialstyrelsen	8
Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP).....	8
3.3 Regionala och lokala mål.....	8
4. HANDLINGSPLAN FÖR SUICIDPREVENTION	9
Pandemin Covid-19	11
Om du misstänker att någon har suicidtankar	11
5. PRIORITERADE OMRÅDEN 2022-2024	12
6. STYRGRUPP	13
Bilaga	13

1. INLEDNING

Suicid är ett allvarligt folkhälsoproblem som kräver att bli uppmärksammat. Den senaste forskningen har visat att suicidprevention måste omfatta åtgärder inom en rad fält, allt ifrån att skapa de bästa möjliga villkoren för barn och ungdomars uppväxtförhållanden till en effektiv behandling av psykisk ohälsa och förebyggande av miljörelaterade risker¹. Kommunbaserade insatser inom olika verksamhetsområden kan påverka bestämningsfaktorer för suicid och därigenom bidra till minskad suicidförekomst i befolkningen². Det behövs både ett folkhälsovetenskapligt perspektiv, det vill säga att insatserna berör stora delar av befolkningen, samt ett perspektiv av individinriktade insatser som kompletterar.

~~Coronaviruset (COVID-19) pandemiförklarades i mars 2020. Isolering av äldre och riskgrupper, nedstängning av skolor, social distansering, oro för ekonomi och oro, avlidna nära och kära samt oro för att smittas och smitta andra kommer att påverka människors oro och hälsa. Pandemin kommer troligtvis att påverka arbetet mot psykisk ohälsa under lång tid framöver och därigenom också det suicidpreventiva arbetet.~~

I denna handlingsplan används begreppet suicid (som betyder självdöd) och inte självmord. Detta begrepp förordas av Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandestöd (SPES). Även Folkhälsomyndigheten använder begreppet suicid i det nationella handlingsprogrammet för suicidprevention.

1.1 Uppdrag, syfte och mål

Enligt uppdrag från humanistiska nämnden i Trosa kommun har en lokal handlingsplan för suicidprevention i Trosa upprättats under år 2016. Aktuell handlingsplan gäller för åren **2022-2024**.

Syftet med handlingsplanen är att förebygga suicidförsök/suicid och öka den psykiska hälsan i Trosa Kommun. Mål för det suicidpreventiva arbetet är detsamma som det nationella målet - att ingen person, barn, vuxen eller äldre, ska behöva hamna i en sådan situation att suicid upplevs som den enda utvägen, ingen ska behöva ta sitt liv.

En viktig förutsättning för måluppfyllelse är att verka för ökad allmänkunskap om psykisk hälsa och suicidförebyggande åtgärder bland kommunens anställda och invånare.

Inom verksamhetsområdet suicidprevention har humanistiska nämnden huvudansvaret.

¹ Rapport 2007:11 Förslag till nationellt program för suicidprevention – befolkningsinriktade strategier och åtgärdsförslag

² <http://ki.se/nasp/forskning-och-projekt-vid-nasp>; <http://www.folkhalsomyndigheten.se>

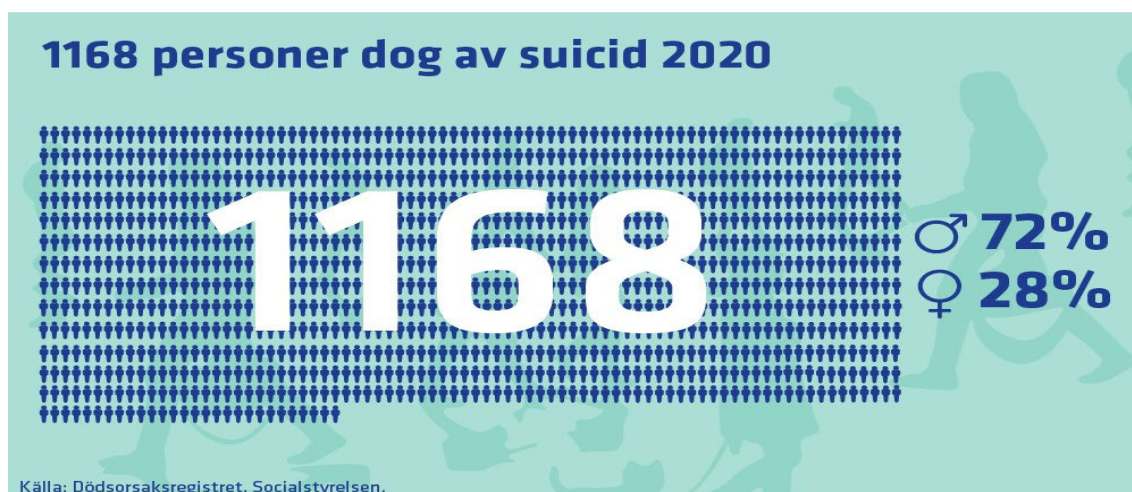
2. Bakgrund

2.1 Lägesbeskrivning

Varje år väljer ca 1 500 personer i Sverige att avsluta sitt liv. Det är fem gånger fler än de som dör i trafiken.

I Sverige förekommer enstaka suicid per år bland barn under 15 år, ca 3-6 barn per år om man räknar in osäkra suicid. Suicid är den vanligaste dödsorsaken bland män i åldrarna 15-44 år och den näst vanligaste efter cancer bland kvinnor i motsvarande ålder. Andra överrepresenterade grupper i Sverige är HBTQ-personer och utlandsfödda. Suicid är den huvudsakliga orsaken till för tidig död bland personer med psykisk störning och en fjärdedel av alla suicid sker bland äldre över 65 år. Bakom varje person som fullbordar suicid ligger det ca 20 allvarliga suicidförsök.

I Sverige har det totala antalet suicid minskat med ca 20 procent under de senaste 15 åren.³ Samtidigt som andel personer som tar sitt liv minskar, så finns tecken på att den psykiska ohälsan ökar. Ungdomar är en riskgrupp gällande suicidförsök. Flickor i åldersgrupp 15-24 år är överrepresenterade i förhållande till pojkar.⁴ Under 2020 dog 1168 av suicid, 72% av dessa individer var män.

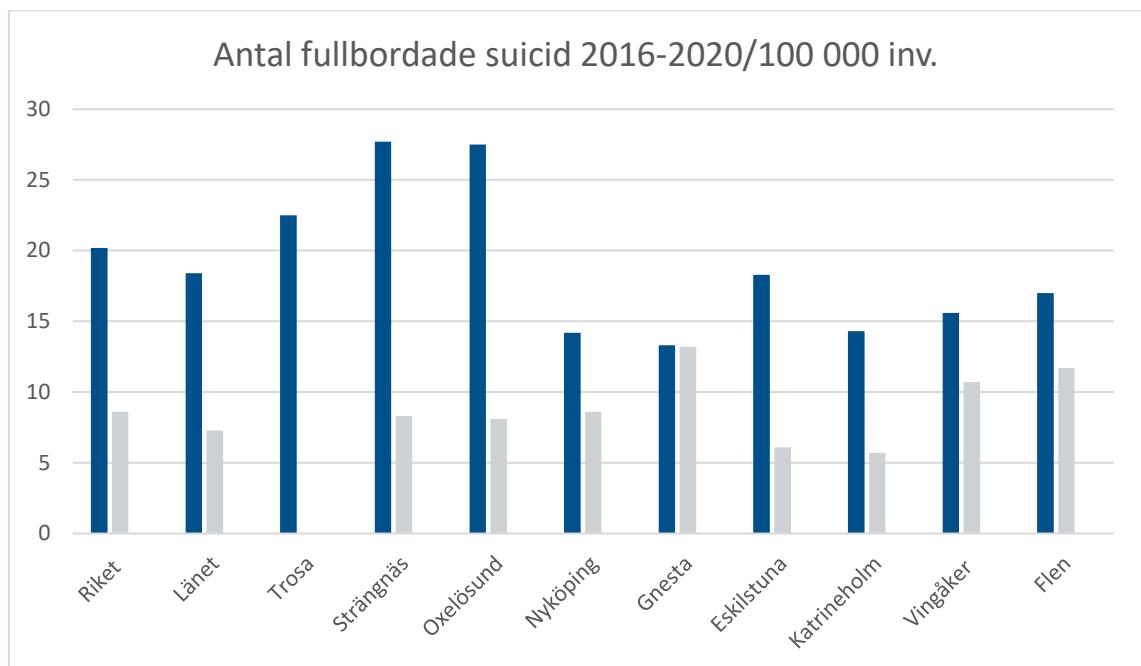

2.2 Regional Lägesbeskrivning

Tabellen på nästa sida visar att i Sörmland begick mellan 2016-2020 cirka 30 personer suicid per år. Sörmlands siffror stämmer ganska väl överens med rikets, dock något lägre för både kvinnor och män mellan 2016-2020. Högst antal suicid har Strängnäs kommun tätt följd av Oxelösund. Högst antal kvinnor som begått suicid finns i Gnesta kommun. Här sticker Trosa ut med inga kvinnor, dock relativt många män. Blå staplar är män och grå staplar är kvinnor.

³ Folkhälsomyndigheten (2015) *Struktur för kunskapsbaserad suicidprevention, ett förslag till samordnad statlig kunskapsstyrning som stöd för lokalt och regionalt suicidförebyggande arbete*. Stockholm

⁴ Folkhälsomyndigheten (2016) *Suicidprevention 2016. En lägesrapport om det nationella arbetet med att förebygga självmord*.

2.3 Suicidprevention

Det finns flera suicidpreventiva insatser som fungerar. Exempel på detta är begränsning av tillgången av medel och metoder för suicid, **behandling av depression** med effektiva läkemedel och **erbjuda** psykoterapi. Andra insatser som visat sig vara effektiva är att säkerställa vårdkedjan för patienter med suicidalt beteende samt suicidpreventiva åtgärder i stadsmiljön **som exempelvis höga staket vid broar m.m.** Skolbaserade preventionsprogram har visat sig fungera väl för att förebygga suicidförsök och suicidtankar hos unga.⁵

Suicidprevention kan delas in i olika nivåer:

- Universell suicidprevention** riktar sig till hela befolkningen för att öka kunskapen om psykisk ohälsa och suicidalitet. Det är viktigt att exempelvis införa åtgärder för att minska alkoholkonsumtion samt upplysa om risker med användning av droger och destruktivt leverne samt motarbeta mobbning och skolk i skolan.
- Selektiv suicidprevention** riktar sig till högriskgrupper såsom personer med psykiska störningar, missbruk, allvarliga kroppssjukdomar och plötsliga livskriser. Insatser i syfte att exempelvis stärka människors förmåga att hantera livskriser är betydelsefullt.
- Indikativ suicidprevention** vänder sig till högriskgrupper t.ex. personer som försökt att ta sitt liv. Insatser som tidig upptäckt, diagnosticering och behandling är centralt men även åtgärder för att minska sociala och psykologiska problem. Uppföljning av personer som försökt ta sitt liv är mycket viktigt för att minska risken för fullbordade suicid.⁶

Suicid som psykiskt olycksfall

Det suicidpreventiva arbetet kan underlättas om suicid ses som en psykisk olycka

⁵ Folkhälsomyndigheten, 2015. *Suicid kan förebyggas med hjälp av förebyggande insatser.*

⁶ Wasserman, Danuta, "Suicidprevention".

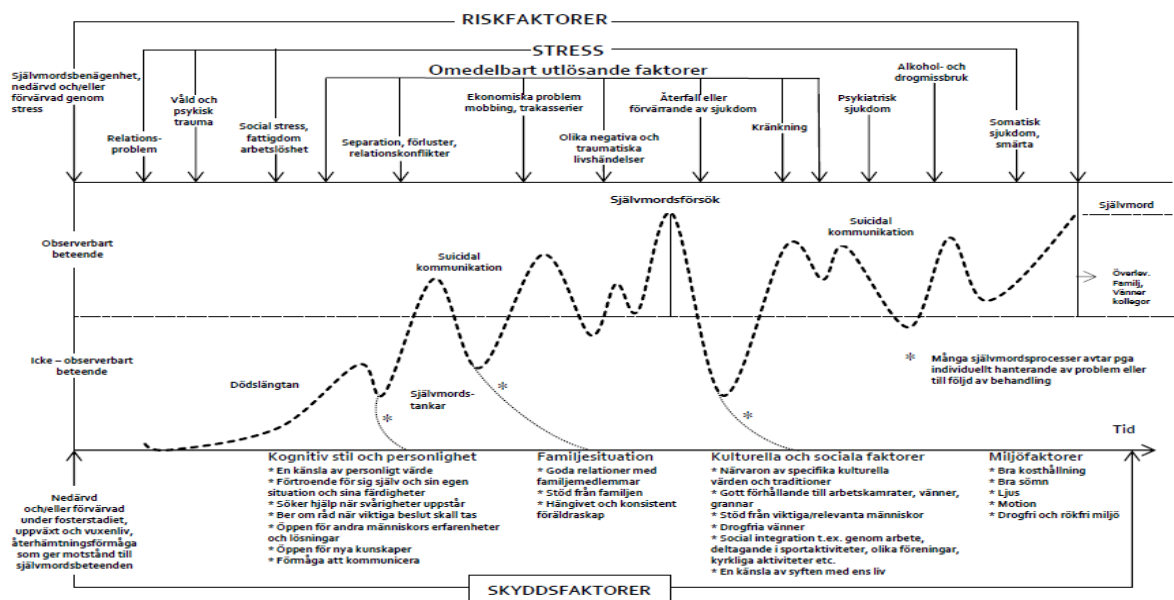
då det blir mer tydligt vilka insatser som behöver genomföras. Olyckor inträffar som en följd av omständigheter och situationer som var för sig inte behöver leda till en olycka. Ett systematiskt suicidpreventivt arbete innebär att det görs analyser av de omständigheter som kan påverka händelseförloppet före, under och efter att suicid eller suicidförsöket har ägt rum.⁷

Om suicid betraktas som olycksfall innebär det att det arbetsrättsligt finns ett ansvar att förebygga och förhindra dessa. I LSO, Lagen om skydd mot olyckor, Kap 3 §1 och §3 står det att kommuner ska ha ett förebyggande arbete och en handlingsplan även för andra olyckor än bränder.⁸

2.4 Skydds faktorer

Det varierar vad som gör att risken att begå suicid minskar. Nedan nämns några exempel på skydds faktorer:

- ett gott stöd i parrelationen, familjen eller hos andra närstående
- förmåga att skapa och vidmakthålla nära relationer
- personliga värderingar eller religiös tro som motstånd mot suicidhandling**
- rädsla för kroppslig skada vid suicidhandling
- förmåga att uthärda psykisk smärta
- omsorg om barn, familjemedlemmar eller andra
- undanröja medel i hemmiljön för att kunna begå suicid, t.ex. knivar, läkemedel
- kunskap om hur man hanterar svårigheter och tunga tankar och känslor⁹

2.5 Definition av psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Hälsa är enligt WHO:s definition "ett fullständigt tillstånd av fysisk, psykisk och socialt välmående, inte endast en frånvaro av sjukdom", och *psykisk hälsa* är en

⁷ *Suicidprevention i Väst*, "Hur kan vi förebygga självmord?"

⁸ *Sveriges Riksdag*, "Lag (2003:778) om skydd mot olyckor."

⁹ *Socialstyrelsen*, "Suicid". Tillgänglig:

<https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/risker/vardeskadeomraden/suicid>

integrerad del av denna definition¹⁰. Den psykiska hälsan definieras här som ett tillstånd av mentalt välbefinnande där varje individ kan förverkliga de egna möjligheterna, klara av vanliga påfrestningar, arbeta produktivt och bidra till det samhälle han eller hon lever i.

Psykisk hälsa påverkas av många olika faktorer, och speciellt av dessa fyra: socialt stöd, resurser från samhället, personliga erfarenheter och kulturförankrade värderingar¹¹. *Främjande av psykisk hälsa* kan beskrivas som processen att uppmuntra individen att ta kontroll över och förbättra sin psykiska hälsa.

Psykisk ohälsa är ett brett begrepp som innefattar allt från lättare psykiska besvär och depression till psykiska sjukdomar och allvarliga psykiska störningar. Lättare psykisk ohälsa kan handla om huvudvärk, ångslan, oro eller ångest, nedstämdhet, trötthet, stress, sömnbesvär m.m. De psykiska besvären, som till exempel oro och nedstämdhet, kan dock vara normala reaktioner på en påfrestande livssituation och är ofta övergående. Det är viktigt att inte sjukdomsförklara det som är normala reaktioner i livet, samtidigt som tidig identifiering av psykiatriska tillstånd kan påverka prognosen positivt. En svårare form av psykisk ohälsa är depression. Depression drabbar en stor del av befolkningen i olika grad och kan ofta kopplas till suicidförsök och suicid.

Psykisk ohälsa är en faktor som starkt påverkar risken för suicid, och därför också den viktigaste bestämningsfaktorn för möjligheterna att minska suicidförekomsten.
12

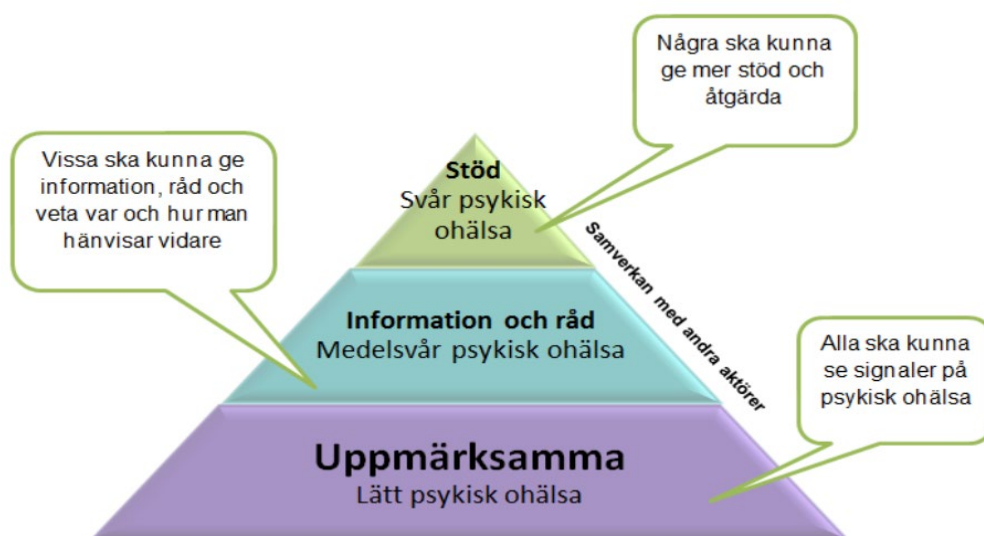

Bild 3. Psykisk ohälsa – stöd i olika nivåer

I arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och suicid är skolan och barn- och elevhälsan en viktig arena. Personal som arbetar eller kommer i kontakt med unga behöver ha mer kunskap om och känna igen tidiga tecken på psykisk ohälsa innan problemet eskalerar. För unga spelar barn- och elevhälsan en viktig roll. Personal som arbetar i förskola/skola bör ha kunskap om och känna igen tidiga tecken på psykisk ohälsa hos barnen och eleverna innan de utvecklas till större problem. En viktig uppgift för barn- och elevhälsan är att en sådan beredskap präglar

¹⁰ World Health Organisation, 2008

¹¹ Social - och hälsovårdsministeriet, 2002:4

¹² Rapport 2007:11 Förslag till nationellt program för suicidprevention – befolkningsinriktade strategier och åtgärdsförslag

personalen som möter unga.¹³

En av de viktigaste preventiva åtgärderna är att prata med unga om deras känslor och hur de kan hantera livets svårigheter. Det skolbaserade programmet Youth Aware of Mental Health (YAM) utvecklar ungas problemlösande förmåga för till exempel hur man hanterar sina egna och andras känslor och relationer. Programmet ger också information om psykiskt hälsofrämjande livsstilar och hur man kan hjälpa sig själv och sina kompisar. Målgruppen för programmet är skolelever i åldern 14-16 år.¹⁴

3. ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGIER

3.1 Suicid i världen

Varje år dör nära 800 000 människor av **suicid** i världen, och de flesta som avlider är män. Suicid är den främsta dödsorsaken i åldern 15-29 år. Under de senaste decennierna har dock suicidtalet minskat i världen, bland både män och kvinnor. Minskningen inleddes i slutet av 1990-talet och har gradvis sjunkit för varje år.

3.2 Nationellt och regionalt arbete mot suicid

Nationellt handlingsprogram mot suicid

Regeringens satsningar mot suicid har ökat de senaste åren. Riksdagen beslutade 2008 om ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention. Programmets vision är att ingen människa ska hamna i en sådan utsatt situation att suicid ses som den enda utvägen. Arbetet fokuserar på att skapa stödjande och mindre riskutsatta miljöer, att öka människors medvetenhet om suicidproblematiken och att ta bort tabun kring suicid.¹⁵

Regeringens nationella handlingsplan har nio strategiska målområden. Dessa är:

1. Främja goda livchanser för mindre gynnade grupper
2. Minska alkoholkonsumtion i befolkningen och i högriskgrupper för suicid
3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid
4. Se suicid som psykologiska misstag
5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser
6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höj kompetens hos personal och andra nyckelpersoner inom vård och omsorg
8. Genomför händelseanalyser efter suicid
9. Stöd frivilligorganisationer

Regeringen har under 2020 gett Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att tillsammans med 22 andra myndigheter lämna ett underlag för en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen ska slutredovisa uppdraget till regeringen senast 1 september 2023, genom ett samlat förslag till strategi med mål, prioriteringar och indikatorer för uppföljning. För Folkhälsomyndighetens grunduppdrag gällande suicidprevention

¹³ Socialstyrelsen (2016). *Vägledning för elevhälsan*.

¹⁴ Karolinska Institutet, *Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP)*, "Youth aware of mental health – YAM." Tillgänglig: <https://ki.se/nasp/youth-aware-of-mental-health-yam>

¹⁵ Folkhälsomyndigheten, 2016. *Nationellt handlingsprogram för suicidprevention*.

sen nedan.

Folkhälsomyndigheten (FoHM)

FoHM fick år 2015 uppdraget att samordna arbetet med suicidprevention på nationell nivå. Uppdraget fokuserar på att det förebyggande arbetet ska bedrivas enligt bästa tillgängliga kunskap genom ett behovsanpassat och ändamålsenligt kunskapsstödjande arbete. Inom regeringsuppdraget ansvarar FoHM bland annat för att stärka kunskapsuppbyggnad och framtagande av ny kunskap samt publicera årliga rapporter om utvecklingen på området.¹⁶

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen är Sveriges kunskapsmyndighet för vård och omsorg. Genom samarbete, oberoende experter och pålitlig kunskap styr, stödjer och utvecklar de hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Socialstyrelsen tar även fram kunskapsunderlag i olika frågor som exempelvis inom området suicid. I deras kunskapsguide som tar fram kvalitetssäkrad kunskap finns ett område som behandlar suicid och suicidprevention.

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP)

NASP är sedan 1993 Stockholms läns landstings och sedan 1995 statens expertorgan för suicidprevention. NASP inordnades i Karolinska Institutet 1 oktober 2007 och är sedan dess en nationell expertfunktion i suicidprevention. NASP ska medverka till att:

- Varaktigt minska antalet suicid och suicidförsök
- Undanröja omständigheter som kan leda till att barn och unga tar sitt liv
- Tidigt upptäcka och bryta negativa trender av suicid och suicidförsök hos utsatta grupper
- Öka kunskapsnivån om suicid samt att stödja personer med suicidtankar och anhöriga till personer som försökt eller har begått suicid¹⁷

Sveriges kommuner och regioner (SKR) Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en överenskommelse om psykisk ohälsa. Syftet med överenskommelsen är att fortsätta skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete på området psykisk hälsa med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer. **I denna överenskommelse har suicidprevention en stor plats.**¹⁸

3.3 Regionala och lokala mål

Regionen i Sörmland har länsövergripande riktlinjer för suicidrisk och suicid. Där står om akuta åtgärder vid suicidförsök och suicid inom slutenvård, vem som gör vad vid fullbordat suicid och om uppföljande åtgärder efter suicidförsök/suicid.

Trosa kommun har som mål att andelen personer som begår suicid eller som försöker begå suicid ska minska.

~~En förutsättning för detta är att vi har en samordnare som leder ett långsiktigt arbete för att uppnå målet.~~

¹⁶ Folkhälsomyndigheten, "Nationell samordning". www.folkhalsomyndigheten.se/suicidprevention/nationell-samordning/

¹⁷ Karolinska Institutet, Nationellt centrum för Suicidforskning och prevention (NASP), "Mål och verksamhet."

¹⁸ Sveriges kommuner och landsting (SKL), Överenskommelsen för psykisk hälsa 2021.

4. HANDLINGSPLAN FÖR SUICIDPREVENTION

Trosas handlingsplan för suicidprevention bygger på lokala förutsättningar och behov, bestämningsfaktorer för psykisk ohälsa och suicid samt övergripande mål och strategier och beskriver utvecklingsbehov för att förbättra samordning och arbetssätt mellan och inom verksamheter. Uppföljningen bör, i möjligaste mån, ske inom ordinarie linjeorganisationer.

Skolan kan förbättra sitt främjande av hälsa och förebyggande av psykisk ohälsa med hjälp av befintliga (evidensbaserade) program och metoder, genom att utveckla likabehandlingsarbetet och genom att agera vid akuta åtgärder. Barn och unga ska ges kunskap i skolan om tecken på psykisk hälsa genom evidensbaserat material. Skolan ska ha tydliga rutiner för upptäckt av risk för suicid och suicidförsök. Plan ska tas fram för att personal i skolan har kunskap om psykisk hälsa. YAM (Youth Aware of Mental Health) ges till åk 8 varje år. **Långsiktigt har vi behov av fler instruktörer i YAM för att tillgodose se detta mål. Vi samarbetar i länet kring denna fråga.**

Mobbning såsom diskriminering, kränkning och trakasserier, indirekt såväl som direkt mellan elever men även mellan elev och vuxen är en stor riskfaktor. Det är viktigt att skolan prioriterar hälsofrämjande och förebyggande arbete. Fysiska skolmiljöer bör inventeras genom trygghetsvandringar.

Elevhälsan har goda förutsättningar att arbeta med frågor som rör hälsofrämjande åtgärder. Alla elever erbjuds hälsosamtal flera gånger under skoltiden.

Föräldraskapet är den viktigaste bestämningsfaktorn för barn och ungas hälsa och utveckling. Trosa kommun har ett föräldrastöd i form av ABC-utbildningar (Alla Barn i Centrum). Samma utbildning ges till personal i förskolan och till skolans personal i förskoleklass och fritids. Antalet föräldrar som är trygga i sin föräldraroll kan ökas genom ABC-utbildningar. Vi har i Trosa flera gruppleddare i ABC och även två instruktörer som utbildar nya gruppleddare. Relationsstärkande insatser för familjer, ex familjerådgivning kan öka antal goda relationer i familjer.

Fritidsgården erbjuder strukturerade aktiviteter där personalen arbetar medvetet och systematiskt, vilket har en skyddande effekt. Strävan bör vara att gruppen består av ungdomar med olika bakgrund. Olika mötesplatser – exempelvis bibliotek och språkcafé kan ge **öka den sociala gemenskapen och tryggheten.**

Socialtjänsten erbjuder olika slags stöd. Alla som bor i Trosa kommun kan vända sig till individ- och familjeomsorgen för att få stöd och hjälp i svåra situationer. Det finns olika former av stöd vid missbruk och beroende. Socialt stöd erbjuds och även ekonomiskt stöd, t ex råd om ekonomiskt bistånd. **(socialbidrag)** Stöd och hjälp erbjuds även till barn och ungdomar samt deras familjer, bland annat till barn som varit med om svårigheter i familjen och föräldrar som behöver stöd i sitt föräldraskap. Socialtjänsten samarbetar med skolan och stödjer vid frånvaroproblematik samt vid komplicerade ärenden. **Inom socialkontorets verksamhetsområde finns även anhörigstöd i olika former.**

Polisen har i sin personalstyrka inom länet tillgång till utbildade förhandlare som kan träda in i akuta suicidsituationer. Polisen har tydligt ansvar vid larmat

suicidförsök och vid omhändertagande av person med suicidrisk. Polisen kommer ofta i kontakt med personer med psykisk och drogrelaterad ohälsa och är i regel inkopplad vid dödsfall. Det finns en samverkan mellan räddningstjänst, polis och akutsjukvård i samband med larm om suicid.

Vård och Omsorg i Trosa kommun erbjuder stöd och hjälp till **dem** som är äldre, **eller har en fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning och behöver stöd i sin vardag** för att få vardagen att fungera bra. De som har en fysisk, psykisk eller begåvningsmässig funktionsnedsättning har rätt att få stöd och service för att kunna leva som andra och aktivt ta del av samhället. Våra handläggare bedömer vilket behov av stöd och omsorg som behövs för att kunna bo, arbeta eller studera. Stödet och tjänsterna kallas insatser och beviljas enligt SoL (Socialtjänstlag 2001:453) samt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 1993:387). Insatserna är individuellt anpassade efter egna förutsättningar och behov.

I Trosa kommun finns anhörigkonsulent som erbjuder stöd till de som vårdar eller hjälper en närstående som är långvarigt sjuk eller har en funktionsnedsättning.

Region Sörmland har sedan hösten 2013 haft ett suicidpreventivt projekt. Projektet är länsövergripande och samarbete sker med räddningstjänsten, skolan och polisen. Syftet är att öka kunskapen om suicid och suicidprevention samt att stärka samverkan mellan berörda aktörer i Sörmland.

MHFA - Det finns instruktörer inom både **region** och kommun som är utbildade inom MHFA – Mental Health First Aid, som kan liknas vid en psykisk första livräddning. Den finns med tre olika åldersinriktningar; ungdom, vuxen och äldre. ~~Inom Vård och Omsorg har många av personalen gått MHFA, och önskan är att alla nyanställda ska gå kursen.~~

Det satsas även på YAM (Youth Aware of Mental Health). YAM är ett program för skolelever på högstadium och gymnasium som främjar diskussion och utvecklar färdigheter för att möta livets svårigheter och öka kunskap om psykisk hälsa.

Primärvården är basen i sjukvården och erbjuder "första linjen-vård" när det uppstår vårdbehov för individer i alla åldrar. Primärvården har framtagna rutiner som gäller för alla vårdcentraler när det gäller suicidprevention. Primärvårdsjouren och akutverksamhetens akuta omhändertagande är viktiga i det tidiga suicidpreventiva arbetet. Tidigt omhändertagande i kristillstånd vid upplevda traumatiska händelser har visat sig underlätta bearbetningen i efterförloppet. Det finns även Samtalsmottagning för barn och unga, SamBU, i hela länet. I Trosa finns SamBU **varje måndag** i ungdomsmottagningens lokaler.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten kan ha en central roll i ett lokalt och regionalt arbete med suicidprevention. Det gäller inte bara vid akuta uttryckningar utan också i det fortlöpande suicidförebyggande arbetet, innan suicidhändelser inträffar, och efteråt, i det krisstöd som ges till den egna personalen. I vissa fall kan räddningstjänstens arbete vara helt avgörande.

Räddningstjänsten kan genom sina erfarenheter bidra med att identifiera platser där det finns risk för suicid och därigenom bli en viktig länk i den situationella och fysiska suicidpreventionen. Sörmlandskustens räddningstjänst arbetar med säkerhets- och trygghetsarbete i de Nyköping, Oxelösund, Trosa och Gnesta.

Region och kommun erbjuder ungdomar och unga vuxna Ungdomsmottagning (13-23 år). Verksamheten kan göra bedömningar om suicidrisk och remitterar vidare vid behov. Det finns behov av ett förbättrat samarbete mellan kommun och region när det gäller ungdomars ökande psykiska ohälsa, ökat informationsutbyte och gemensamma utbildningar.

Ideella sektorn, kyrkor och samfund, studieförbund och föreningar, utgör redan idag en viktig kugge i det preventiva arbetet. Kommunen kan redan i planeringsskedet av insatser, och i verksamheter inom det psykosociala området, inbjuda till tidig delaktighet och samverkan, samt erbjuda ideella att delta vid gemensamma kunskapshöjande åtgärder.

Övriga insatser inom kommunen

Mobbning på arbetsplats/föreningsliv kan motarbetas genom värdegrundsarbete, etik och moral (ex på APT, medarbetarsamtal).

Alkolås i tjänstebilar kan minska antal suicid i trafiken.

Genom att inventera, identifiera och åtgärda riskmiljöer vid räls och vatten samt utforma barriärer vid risk för suicid kan säkra utomhusmiljöer fås.

Säkra inomhusmiljöer - översyn och utformning av vårdmiljöer och boenden bör ske med hänsyn till suicidproblematik.

Alla som kommer i kontakt med riskgrupper bör öka tillgänglighet till självhjälp genom att informera om nationell hjälplinje, NASP, SPES, Röda korset, MIND, 1177, BRIS, ABC mm.

Tillgänglig samlad information ska finnas på kommunens hemsida.

Pandemin Covid-19

Coronaviruset (COVID-19) pandemiförklarades i mars 2020. Incidensen av virusinfektioner ökar fortfarande i Sverige och utomlands, liksom dödligheten som är kopplad till infektionen. Svenska myndigheter har vidtagit en del preventionsåtgärder för att minska virusspridningens hastighet och liksom dess hälsokonsekvenser. En del av åtgärderna som varit nödvändiga att implementeras, eller som kommer att behöva implementeras, kan förväntas ha en stor inverkan på samhällets andra sektorer, inklusive arbetsmarknaden och ekonomin. En del av följderna medför en mycket påtaglig risk för att förekomsten av självmord och självmordsförsök kommer att öka i samband med pandemin. Risken kan förmodas öka fram till dess slutskede, men särskilt under perioden som följer efter Coronaepidemin i Sverige. Det befolkningsinriktade självmordsförebyggande arbetet som redan pågår i stora delar av samhället och även i Trosa kommun bör därför utökas och förstärkas, i syfte att förebygga den eventuella ökningen både på kort och lång sikt.

Om du misstänker att någon har suicidtankar

- Försök bevara ditt lugn, men ta din oro på allvar och vidta åtgärder.
- Samtala med personen. Uttryck din oro. Ge konkreta exempel på varför du är orolig.
- Var inte rädd för att våga fråga.
- Lyssna. Behåll ögonkontakt. Var inte rädd för att säga "fel".
- Fråga om din vän **personen har** suicidtankar. Fråga om konkreta planer, t ex val av metod eller tidpunkt.

- Förmedla hopp. Betona att det går att få hjälp och att saker och ting kommer att bli bättre.
- Lova inte något som kan riskera ~~din väns~~ **personens** liv – som t ex att inte kontakta psykiatrin.
- Om möjligt – lämna inte personen ensam.
- Ta hjälp av andra ~~närstående~~ samt av vården. Försök inte lösa en livshotande situation ensam. Ring 112 om det behövs.
- Det lönar sig att ingripa och försvåra genomförande av suicid. Ett suicid är inte oundvikligt – inte ens om personen tidigare har gjort flera försök.

Statistik för suicid och suicidförsök kan ses på
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/psykisk-ohalsa/>

5. PRIORITERADE OMRÅDEN 2022-2024

Typ av aktivitet	Tidsram	Ansvarig	Uppföljning
YAM-	2022-2024	Skolkontoret	Revidering 2024
MHFA-	2022-2024	Vård-och omsorgskontoret Socialkontoret	Revidering 2024
Samverkan med räddningstjänst och polis för att inventera risk-områden för suicid kopplat till den fysiska miljön i Trosa kommun	Löpande	Samordnare suicidprevention i samarbete med styrgruppen för Uppdrag psykisk hälsa	I kommunens bokslut årligen Revidering 2024
Hälsoförebyggande arbete kopplat till Liv och hälsa ung	Löpande	Kommunövergripande ansvar Samordnare suicidprevention i samarbete med styrgruppen för Uppdrag psykisk hälsa	I kommunens bokslut årligen Revidering 2024
Rutiner för att motverka suicid och försök till suicid ska finnas i alla berörda kommunala verksamheter kopplat till ordinarie krisstöd	Löpande	Skolkontoret Socialkontoret Vård-och omsorgskontoret i samarbete med samordnare suicidprevention Kommunens fritidsverksamhet	Revidering 2024
Utveckla anhörig- och efterlevande-stöd kopplat till suicid	Löpande	Socialkontoret	Revidering 2024

6. STYRGRUPP

Styrgrupp för utveckling av insatser inom området suicidprevention är produktionschefer på Skolkontoret, Vård- och omsorgskontoret och Socialkontoret. De ansvarar även för utvärdering och uppföljning av handlingsplanen. Föredragande är kommunens samordnare för suicidprevention tillika samordnare för de statliga medlen för Uppdrag psykisk hälsa.

Bilaga

Var kan man hitta hjälp? Information och länkar.

Mind - Mind har arbetat med psykisk hälsa sedan 1931. De arbetar med att sprida kunskap och information, samtidigt som de driver stödverksamheter för personer som mår psykiskt dåligt. De anordnar seminarier och konferenser och driver **Självordslinjen**, tel 90101 och chatt dygnet runt, för personer som inte längre orkar leva, eller närstående. De driver även **Äldretelefonen**, tel 020-22 22 33 och **Föräldratelefonen**, tel 020-85 20 00, stödtelefoner för äldre som behöver någon att prata med, och för föräldrar som är oroliga för barn i sin närhet.

<http://www.mind.se>

BRIS – Barnens hjälptelefon 116 111. De arbetar för att förbättra barn och ungas villkor och rättigheter, och stödjer via telefon, mejl och chatt. Det finns även en BRIS vuxentelefon – om barn, 077-50 50 50.

Det är gratis att ringa, och BRIS nummer syns inte på telefonräkningen.

<http://www.bris.se>

SPES (latin = HOPP) – Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandestöd. SPES är en rikstäckande ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. SPES är till för alla som mist en familjemedlem, släkting, partner eller god vän genom suicid. SPES arbetar på ett nationellt, regionalt och lokalt plan, bland annat genom kontaktpersoner, telefonjour 020-18 18 00 som är öppen varje dag under kvällstid kl 19-22, utbildningar, träffar och självhjälpsgrupper samt med information och attitydförändring. SPES har en ungdomssektion med egna kontaktpersoner och egen verksamhet i olika delar av landet. SPES ger ut tidskriften Förgätmigej fyra gånger om året. SPES vill öka kunskapen om suicid som ett samhälls- och folkhälsoproblem samt motverka fördomar och tabuföreställningar. SPES vision är ett suicidfritt Sverige. <http://www.spes.se>

Suicid Zero - Suicide Zero är en partipolitiskt och religiöst obunden, medlemsstyrd ideell organisation som arbetar för att radikalt minska **suicid och suicidförsök**. De jobbar mot en nollvision för **suicid** Sverige genom att bilda opinion och påverka beslutsfattare, öka kunskapen om **suicid** samt minska stigmatiseringen av psykisk ohälsa. För att kunna bedriva arbetet samlas pengar in från allmänheten och från företag. Suicide Zero erbjuder utbildningar där man får lära sig upptäcka varningstecken på psykisk ohälsa och vad man kan göra om du misstänker att någon i din närhet har det tufft.

<https://www.suicidezero.se/>

Alkohollinjen – erbjuder stöd för att förändra alkoholvanor per telefon, 020-84 44

48. Människor är olika och därför är det bra att det finns stöd i flera former. För en del kan Alkohollinjen vara ett bra alternativ. Tid behöver inte bokas i förväg och man behöver inte heller åka iväg till en mottagning. Ett personligt bemötande utan att behöva träffa den man talar med personligen. Även anhöriga till någon som har alkoholproblem kan få stöd. <http://alkohollinjen.se>

Anhöriglinjen - Anhörigas Riksförbunds Anhöriglinje är en nationell stödtelefon och bemannas av anhöriga med stor erfarenhet.
Tel 0200-239 500. <http://anhorigasriksforbund.se>

ABC – Alla Barn i Centrum. Folkhälsoinstitutet fick år 2010 ett uppdrag av regeringen att understödja föräldrastöd som riktar sig till alla föräldrar. ABC utvecklades därefter, och namnet valdes för att betona att det handlar om alla barn och för att tydliggöra barnets perspektiv. Under föräldraträffarna (fyra träffar à 2,5 timme) ingår att reflektera kring hur barnet kan ha upplevt olika situationer, att visa kärlek till sitt barn utifrån barnets behov och att bekräfta barnets känslor. Kostnadsfritt. ABC-utbildning ges i Trosa även till förskolepersonal personal i förskoleklass och i fritids.

NASP - Nationell prevention av suicid och psykisk ohälsa vid Karolinska Institutet. Stockholms läns landstings expertorgan för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa. NASP ska medverka till: att varaktigt minska antalet **suicid och suicidförsök**, att undanröja omständigheter som kan leda till att barn och unga tar sitt liv, att tidigt upptäcka och bryta negativa trender av **suicid och suicidförsök** hos utsatta grupper, att öka kunskapsnivån om **suicid** samt att stödja personer med **suicidtankar** och anhöriga till personer som försökt eller har begått **suicid**. NASP:s verksamhet delas in i fyra huvudområden: forskning och metodutveckling, analys och uppföljning av epidemiologiska data, information, undervisning.
<http://ki.se/ki/jsp/polopoly.jsp?d=13243&l=sv>

Händelseanalys vid suicid

För att öka möjligheterna att förebygga självmord bland unga finns ett stödmaterial från Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Syftet är att öka kommunernas kunskap om att utreda självmord för att exempelvis skolor och socialtjänst ska dra viktiga lärdomar. Få unga har haft kontakt med psykiatrin eller annan sjukvård före självmordet och kommunen kan därför spela en viktig roll då de flesta barn och unga kommer i kontakt med kommunala verksamheter.

Händelseanalyser syftar till att öka den generella kunskapen om självmord bland barn och unga och att hitta förbättringsområden och därmed bidra till det självmordsförebyggande arbetet. En händelseanalys ger kunskap om hur och varför självmordet inträffat och visar vad kommunen kan göra för att hindra att det sker igen. En händelseanalys kan också vara en viktig del av stödet till närstående, personalgruppen och andra efterlevande.

Hemsida:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/suicidprevention/forebyggande-arbete/handelseanalyser/>

10

§ 46

VON 2022/41

Länsgemensam målbild för Nära vård i Sörmland

Beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Trosa kommun antar målbild för Nära vård i Sörmland.

Ärendet

God och nära vård och omsorg är ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården och omsorgen. Omställningen syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. När allt fler lever längre och när sjukdomar som tidigare var dödliga nu kan behandlas, och kan bli kroniska tillstånd, ställs nya krav på vården och omsorgen. Sörmland har idag höga ohälsotal både vad gäller den fysiska och den psykiska ohälsan. Antalet unga och gamla ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Utifrån dessa förutsättningar liksom den teknikutveckling som sker i samhället kommer den nära vården och omsorgen att behöva utveckla nya arbetsätt som också kommer att ställa krav på ny kompetens.

Utifrån överenskommelser mellan staten och SKR om en god och nära vård under åren 2020, 2021 och 2022 har Sörmlands närvårdsstruktur på uppdrag av Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV) arbetat fram en målbild som anger riktningen framåt. Omställningen är ett långsiktigt arbete och målbilden sträcker sig till 2035. NSV antog Länsgemensam målbild för Nära vård i Sörmland på sitt sammanträde den 11 mars 2022. Samtidigt rekommenderade nämnden Region Sörmland och länets kommuner att fatta beslut om att anta målbilden i lämplig politisk församling.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Helena Koch (M): Bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Vård- och omsorgsnämnden bifaller ordförandens förslag.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef Fredrik Yllman, 2022-05-13
- Målbild Nära vård i Sörmland
- Protokoll Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård 2022-03-11, § 4/22

Kopia till:

Kommunstyrelsen
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Kanslienheten

Emma Svedin
Nämnd-/bolagssekreterare
0156-522 50
emma.svedin@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-05-13
Diarienummer
VON 2022/41

Länsgemensam målbild för Nära vård i Sörmland

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Trosa kommun antar målbild för Nära vård i Sörmland.

Ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i uppdrag att stödja länen i framtagandet av målbilder för omställningen till en god och nära vård. SKR:s målbild för omställningen är: SKR:s målbild för en god och nära vård utgår från individuella förutsättningar och behov, bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv, bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet och grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

God och nära vård och omsorg är ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården och omsorgen. Omställningen syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. När allt fler lever längre och när sjukdomar som tidigare var dödliga nu kan behandlas, och kan bli kroniska tillstånd, ställs nya krav på vården och omsorgen. Sörmland har idag höga ohälsotal både vad gäller den fysiska och den psykiska ohälsan. Antalet unga och gamla ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Utifrån dessa förutsättningar liksom den teknikutveckling som sker i samhället kommer den nära vården och omsorgen att behöva utveckla nya arbetssätt som också kommer att ställa krav på ny kompetens. Utvecklingen mot en nära vård och omsorg syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. Individerna ska få bättre möjligheter till god livskvalitet genom att vara mer delaktig i sin vård och omsorg. Även tillgänglighet och kontinuitet är viktiga pusselbitar för att få till en nära vård.

Utifrån överenskommelser mellan staten och SKR om en god och nära vård under åren 2020, 2021 och 2022 har Sörmlands närvårdsstruktur på uppdrag av Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV) arbetat fram en målbild som anger riktningen framåt. Omställningen är ett långsiktigt arbete och målbilden sträcker sig till 2035. Länet kan inte göra allt samtidigt och därför kommer programområdena att arbetas fram. De första kommer att fokusera på arbetet som ska ske åren 2023 - 2027.

Omställningen i Sörmland utgår från begreppen:

- Tillsammans; genom delaktighet och samordning med individens fokus

- Nära; genom tillgänglighet och kontinuitet
- God hälsa, vård och omsorg; genom hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser

NSV antog Läns gemensam målbild för Nära vård i Sörmland på sitt sammanträde den 11 mars 2022. Samtidigt rekommenderade nämnden Region Sörmland och länets kommuner att fatta beslut om att anta målbilden i lämplig politisk församling.

Fredrik Yllman
Produktionschef

Bilagor

1. Målbild Nära vård i Sörmland
2. Protokoll Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, 2022-03-11 § 4/22.

Beslut till

Kommunstyrelsen
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Målbild

Nära vård i Sörmland

- **Tillsammans**
 - genom delaktighet och samordning med individens fokus
- **Nära**
 - genom tillgänglighet och kontinuitet
- **God hälsa, vård och omsorg**
 - genom hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser

Hit ska vi!

Tillsammans

Teamarbete, där individen och dennes anhöriga är självklara medlemmar, är en naturlig del av vården och omsorgen år 2035. Individen ges möjlighet att vara delaktig i alla beslut om sin vård och omsorg och medarbetare samverkar över organisationsgränser. Arbets sättet är personcentrerat, individens resurser tas tillvara, självständigheten respekteras och varje individ blir lyssnad på. Samverkan sker på alla organisatoriska nivåer och beslutsvägarna är korta. Alla har tillit och förståelse för varandra. Alla tar gemensamt ansvar för att vård- och omsorgsinsatser samordnas utifrån individens behov. En fast vårdkontakt utses när individen har behov av detta. Tillsammans löser vi utmaningar som vi ställs inför.

Nära

Den nära vården och omsorgen är jämlik oavsett var i länet den ges. Individen har en god relation till vården och omsorgen som gör att den upplevs som nära. Den anpassas efter individens behov och förutsättningar och den kan vara mobil. Den nära vården är lättillgänglig och flexibel, digital när det är möjligt och fysiskt när det behövs. Genom kontinuitet och tydlig information skapas trygghet för individen, dennes anhöriga och för medarbetare. Primärvården är navet i vården och samverkar med annan hälso- och sjukvård och socialtjänst.

God hälsa, vård och omsorg

Vården och omsorgen är effektiv, evidensbaserad och individfokuserad och det finns ett hälsofrämjande perspektiv i hela vårdkedjan. Det innebär att arbetet utgår från individens hälsa, behov, livssituation, förmåga och resurser. Medarbetare och organisationer arbetar aktivt med att försöka förutse framtida situationer med fokus på att förebygga ohälsa och sjukdom hos individen. När så behövs får individen hjälp att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga. Individen har och får kunskap att ta hand om sin hälsa, vård och omsorg utifrån sina förutsättningar. Arbeta sker på befolkningsnivå innan sjukdom uppstår med särskilda riskgrupper samt med riktade insatser till särskilt utsatta individer. Tillsammans med övriga samhället arbetar vården och omsorgen med att skapa ett län som har fokus på hälsa.

Varför behövs en omställning av dagens vård och omsorg?

God och nära vård och omsorg är ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården och omsorgen. Omställningen syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar.

När allt fler lever längre och när sjukdomar som tidigare var dödliga nu kan behandlas, och kan bli kroniska tillstånd, ställs nya krav på vården och omsorgen. Sörmland har idag höga ohälsotal både vad gäller den fysiska och den psykiska ohälsan. Antalet unga och gamla ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Utifrån dessa förutsättningar liksom den teknikutveckling som sker i samhället kommer den nära vården och omsorgen att behöva utveckla nya arbetssätt som också kommer att ställa krav på ny kompetens.

Utvecklingen mot en nära vård och omsorg syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. Individen ska få bättre möjligheter till god livskvalitet genom att vara mer delaktig i sin vård och omsorg. Även tillgänglighet och kontinuitet är viktiga pusselbitar för att få till en nära vård.

Organisation	➔	Person och relation
Passiv mottagare	➔	Aktiv medskapare
Reaktiv	➔	Proaktiv och hälsofrämjande
Isolerade vård- och omsorgsinsatser	➔	Sammanhållet utifrån personens fokus

Omställningen till nära vård ändrar fokus för hälso-, sjukvård och omsorg. Man kan likna den vid en rörelse som går från att fokusera på organisation till relation, från att vara reaktiv till att bli förebyggande, och från en fragmentiserad till en sammanhängande vård och omsorg. För patienten innebär rörelsen att man blir en aktiv medskapare till i stället för en passiv mottagare av vårdens tjänster (Nära vård - SKR 2022).

Hur ska vi nå målbilden?

När alla tar ansvar för sin del i förflyttningen mot våra mål kan vi få fart framåt. Det handlar om allt från vad vi gör i det enskilda mötet med individen till de beslut som fattas, till exempel kring ekonomiska resurser.

Vad behöver vi? (förutsättningar och framgångsfaktorer)

Individens fokus – Framtidens hälsovård, sjukvård och omsorg handlar om att hitta former för att anpassa vård och omsorg efter individens behov. *”Inga beslut om mig, utan mig”* ska genomsyra arbetet. Det är individens samlade behov som ska vara vägledande för vårdens och omsorgens utformning. Individmedverkan ska vara självklar i alla utvecklingsarbeten. Överenskommelser mellan vårdgivare och vårdtagare ska finnas tydligt dokumenterade och vara tillgängliga för individen och vårdgivare (till exempel Patientkontrakt och Samordnad individuell plan, SIP).

Samsyn – För att arbetet med omställningen ska lyckas behöver vi vara överens om vad vi ska göra. Vi behöver utgå från målbilden i all planering, styrning och uppföljning.

Tydlighet i ledarskapet – Att i ledarskapet utgå från målbilden, att skapa förutsättningar för utveckling och att följa upp resultat blir viktigt. Medarbetarna behöver få förutsättningar att utveckla verksamheten.

Samverkan – Samverkan behövs både internt och externt, över vårdgivargränser och med övriga samhället för att uppnå målen.

Tillit till varandra – Tillit är en förutsättning för goda relationer och god samverkan.

Kunskapsstyrning och verksamhetsutveckling - Bästa tillgängliga kunskap ska finnas, tillämpas och omsättas i mötet mellan vården, omsorgen och individen. Det ska finnas stöd för att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för uppföljning, förnyelse och lärande.

Kompetensförsörjning och förändrade yrkesroller – Kompetensförsörjningen är en av de allra största utmaningarna fram till år 2035. Det kräver ett målmedvetet arbete för att behålla de som redan arbetar i Region och kommuner samt att locka nya medarbetare till vård och omsorg. Traditionella yrkesroller måste utvecklas vad gäller ansvar och arbetsuppgifter så att kompetens används på rätt sätt. Medarbetarna måste i större utsträckning samarbeta i tvärprofessionella team över huvudmannagränser. Nya yrkesgrupper behöver komplettera dagens professioner. Innehåll och utformning av framtida utbildningar och samarbete med utbildningsansvariga är

därför av stor vikt. Alla medarbetare ska ha tillgång till bästa tillgängliga kunskap och behov av kunskap ska uppmärksammas och tillgodoses.

Utveckling av nya arbetsätt och tjänster - För att nå målen behöver arbetsätt utvecklas. Vården och omsorgen ska i stor utsträckning ske där individen lever sitt liv. Genom ett användardrivet utvecklingsarbete ska nya tjänster utvecklas som bättre möter befolkningens behov och sätt att leva sina liv. Digitaliseringen möjliggör utveckling av kvalitet och effektivitet och underlättar för vårdens medarbetare. Med hjälp av e-hälsa ska individen vara i centrum, verksamheter få hjälp att utvecklas och vården och omsorgen bli jämlik, effektiv, tillgänglig och säker. Mellan Region Sörmland och länets kommuner ska samverkan kring verksamhetssystem, kommunikationssystem och digitala vårdtjänster finnas.

Från några till alla – Nya arbetsätt behöver testas i liten skala. Därefter ska det som fungerar bra växlas upp så det kan gälla för alla.

Vad ska vi göra?

Omställningen är ett långsiktigt arbete och målbilden sträcker sig till 2035. Vi kan inte göra allt samtidigt och därför kommer fokusområden att arbetas fram. De första kommer att fokusera på arbetet som ska ske 2023 - 2027.

Hur vet vi att vi gör rätt saker?

Det är viktigt att vi vet att vi gör rätt saker för att nå våra mål. För att underlätta detta kommer mätetal (indikatorer) som är kopplade till målsättningarna att tas fram. Dessa ska sedan kunna följas på ett tillgängligt sätt.

§ 4/22 Läns-gemensam målbild för Nära vård i Sörmland

Diarienummer: NSV22-0008

Behandlat av	Mötesdatum	Ärendnr
1 Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	2022-03-11	§ 4/22

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds förslag till beslut

1. Läns-gemensam målbild för Nära vård i Sörmland antas.
2. Region Sörmland och länets kommuner rekommenderas att fatta beslut om att anta målbilden i lämplig politisk församling före den 1 september 2022.
3. Beslutet gäller från och med den 1 september 2022.

Proposition

Ordföranden Jacob Sandgren (S), ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i uppdrag att stödja länen i framtagandet av målbilder för omställningen till en god och nära vård. SKR's målbild för omställningen är: SKR:s målbild för en god och nära vård utgår från individuella förutsättningar och behov, bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv, bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet och grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

God och nära vård och omsorg är ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården och omsorgen. Omställningen syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. När allt fler lever längre och när sjukdomar som tidigare var dödliga nu kan behandlas, och kan bli kroniska tillstånd, ställs nya krav på vården och omsorgen. Sörmland har idag höga ohälsotal både vad gäller den fysiska och den psykiska ohälsan.

Antalet unga och gamla ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Utifrån dessa förutsättningar liksom den teknikutveckling som sker i samhället kommer den nära vården och omsorgen att behöva utveckla nya arbetssätt som också kommer att ställa krav på ny kompetens. Utvecklingen mot en nära vård och omsorg syftar till att vården och omsorgen i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar. Individen ska få bättre möjligheter till god livskvalitet genom att vara mer delaktig i sin vård och omsorg. Även tillgänglighet och kontinuitet är viktiga pusselbitar för att få till en nära vård.

Utifrån överenskommelser mellan staten och SKR om en god och nära vård under åren 2020, 2021 och 2022 har Sörmlands närvårdsstruktur på uppdrag av NSV arbetat fram en målbild som anger riktningen framåt. Omställningen är ett långsiktigt arbete och målbilden sträcker sig till 2035. Länet kan inte göra allt samtidigt och därför kommer programområden att arbetas fram. De första kommer att fokusera på arbetet som ska ske åren 2023 - 2027.

Omställningen i Sörmland utgår från begreppen:

- Tillsammans; genom delaktighet och samordning med individens fokus
- Nära; genom tillgänglighet och kontinuitet
- God hälsa, vård och omsorg; genom hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-02-11
Målbild Nära vård i Sörmland

Beslutet expedieras till

Länets kommuner
Socialchefnätverket
Länsstyrgruppen

1

1

§ 48

SBN 2021/12

**Antagande - detaljplan för Mölna 1:42, Mölna Fabriksväg,
Trosa kommun**

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige att antar förslag till ny detaljplan för Mölna 1:42.

Ärendet

Inom fastigheten Mölna 1:42 finns en äldre industribyggnad som haft olika typer av användning genom åren. Fastigheten såldes under 2020 och det finns ett intresse från den nya fastighetsägaren att omvandla från verksamhet till bostäder.

Bedömning

Ett planförslag har arbetats fram som möjliggör en utbyggnad inom området. Dagens industribyggnad ska rivas och ge plats för bostäder i radhusform. Parkering anordnas ut mot Mölna Fabriksväg och en gårdsmiljö skapas mellan bostäderna. Genom detaljplanen kan området invid Trosaåns strand tillgängliggöras. Idag är fastigheten inhägnad och det är inte möjligt att nå åstranden från gatan. Efter samrådet har ytterligare fördjupade studier av mark och geoteknik genomförts och en slutlig antagandehandling har nu tagits fram efter att granskningen avslutats.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Ärendets beredning

- Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2022-05-24.
- Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson 2022-05-16.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-05-16

Diarienummer

SBN 2021/12

Antagande - detaljplan för Mölna 1:42, Mölna Fabriksväg, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige att anta förslag till ny detaljplan för Mölna 1:42.

Ärendets bakgrund

Inom fastigheten Mölna 1:42 finns en äldre industribyggnad som haft olika typer av användning genom åren. Fastigheten såldes under 2020 och det finns ett intresse från den nya fastighetsägaren att omvandla från verksamhet till bostäder.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Ett planförslag har arbetats fram som möjliggör en utbyggnad inom området. Dagens industribyggnad ska rivas och ge plats för bostäder i radhusform. Parkering anordnas ut mot Mölna Fabriksväg och en gårdsmiljö skapas mellan bostäderna. Genom detaljplanen kan området invid Trosaåns strand tillgängliggöras. Idag är fastigheten inhägnad och det är inte möjligt att nå åstranden från gatan. Efter samrådet har ytterligare fördjupade studier av mark och geoteknik genomförts och en slutlig antagandehandling har nu tagits fram efter att granskningen avslutats.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet:

<https://www.google.se/maps/place/M%C3%B6lna+Fabriksv%C3%A4g+10,+610+72+Vagn%C3%A4rad/@58.9426443,17.4801387,212m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x465f3f513ee99619:0x221f2cda4b5df6d8!8m2!3d58.942402!4d17.479566>

2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Granskningsutlåtande

Antagandehandling

Dnr: SBN 2021/12

Planbeskrivning till:

Detaljplan för Mölna 1:42

Vagnhärad, Trosa kommun, Södermanlands län

Upprättad i maj 2022

Inledning	4
<i>Planprocessen enligt Plan- och bygglagen</i>	4
<i>Planens syfte, huvuddrag och bakgrund</i>	5
<i>Läge, areal och markägoförhållanden</i>	5
Gällande planer och tidigare ställningstaganden	5
<i>Översiktsplan</i>	5
<i>Detaljplaner</i>	5
<i>Riksintressen</i>	6
<i>Strandskydd</i>	6
<i>Undersökning om behov av strategisk miljöbedömning</i>	6
Planeringsförutsättningar	7
<i>Mark och vegetation</i>	7
<i>Fornlämningar/kulturmiljövärden</i>	8
<i>Naturvärden</i>	8
<i>Befintlig bebyggelse</i>	8
<i>Service</i>	8
<i>Översvämningsrisk och dagvatten</i>	10
<i>Vägar och trafik</i>	10
<i>Teknisk försörjning</i>	11
Planförslaget och dess konsekvenser	12
<i>Gestaltning</i>	13
<i>Landskapsbild</i>	14
<i>Fornlämningar/kulturmiljövärden</i>	15
<i>Solförhållanden</i>	16
<i>Trygghet</i>	16
<i>Natur, vegetation och offentliga platser</i>	16
<i>Strandskydd</i>	16
<i>Lek och rekreation</i>	16
<i>Gator och trafik</i>	17
<i>Buller</i>	17
<i>Brand, risk och förorenad mark</i>	17
<i>Teknisk försörjning</i>	19
Genomförande	19
<i>Administrativa frågor</i>	19

<i>Organisatoriska frågor</i>	19
<i>Ekonomiska frågor</i>	20
<i>Tekniska frågor</i>	20
Medverkande tjänstemän	21
<i>Från samhällsbyggnadskontoret</i>	21
<i>Medverkande konsult</i>	21

Inledning

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanearbetet är indelat i flera skeden. Det är främst i samrådsskedet som möjligheter att lämna synpunkter finns. I granskningsskedet kan anmärkningar framföras.

När detaljplanearbetet påbörjas är ofta beslut som berör planen redan fattade i demokratisk ordning, såsom markanvändning i översiktsplanen och eventuellt mera detaljerat i program.

Planhandlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)

Övriga handlingar:

- Fastighetsförteckning

Utredningar:

- Dagvattenutredning, Tyréns, 211117
- PM Geoteknik, SWECO, 210418
- PM Geoteknik 2, SWECO, 220306
- PM Grundvattenprovtagning, Hedenvind projekt, 220406
- PM Miljöteknisk markundersökning, Hedenvind projekt, 220314 (revidering av version 210909)
- Riskutredning, Trosa kommun, 210403
- Strukturplan, Arkitekter Svanström och Scherrer, 220215

Utdrag ur ovanstående utredningar redovisas i planbeskrivningen och finns i sin helhet i akten för detaljplanen hos Samhällsbyggnadskontoret Trosa.

Detaljplanen är upprättad enligt PBL (2010:900) – Standardförande. Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser samt en planbeskrivning. Planbeskrivningen ska underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften planen har. Den har ingen egen rättsverkan. Avsikten är att den ska vara vägledande vid tolkningen av planen. Till planen hör ett antal övriga handlingar.

Planens syfte, huvuddrag och bakgrund

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en omvandling från verksamhetsbebyggelse till bostadsbebyggelse. Vidare så ska tillkommande bebyggelse ta hänsyn till den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång genom genomtänkt placering, utformning och gestaltning som inte stör riksintresset.

Närområdet är idag ett blandat område med framförallt parhus och småhus men med inslag av verksamheter. Närheten till Trosaån skapar en attraktiv miljö med fina utblickar mot det öppna området på den norra sidan om ån. Ny bostadsbebyggelse kan knyta an till befintliga bostäder och rätt placerat och gestaltat kan bostäder uppföras med hänsyn till både kulturmiljövärden och intilliggande verksamheter. Mölna fabriksväg är sammankopplad med centrala Vagnhärad med gång- och cykelväg längs Stationsvägen, Gärdesvägen och vidare mot Vagnhärad torg, Safiren och andra viktiga målpunkter. Området är idag planlagt i P85-2 som småindustri.

Inom fastigheten Mölna 1:42 finns en äldre industribyggnad som haft olika typer av användning genom åren. Fastigheten såldes under 2020 och det finns ett intresse från den nya fastighetsägaren att omvandla från verksamhet till radhusbostäder.

Läge, areal och markägoförhållanden

Detaljplaneområdet är beläget sydväst om centrala Vagnhärad, cirka en kilometer från Vagnhärad station, och omfattar fastigheten Mölna 1:42. Fastigheten har adress Mölna Fabriksväg 10 och har en area om cirka 3500 m². Fastigheten ägs sedan år 2020 av TIFFC AB.

Gällande planer och tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Fastigheten som utgör planområdet är inte direkt utpekad i den kommande översiktsplanen (antagandeskede). Däremot lyfts platser i närområdet som aktuella, exempelvis Mölna äng, där byggnation pågår, och Väsby gård som båda ligger strax söder om aktuellt planområde. På grund av detta, och en allmän inriktning från kommunen om förtätning i befintlig bebyggelsestruktur, bedöms planområdet omfattas av de direktiv och ställningstaganden som översiktsplanen tar fasta på gällande var och hur utveckling är eftersträvarvärd i Vagnhärad tätort.

Kommunen vill förtäta befintliga tätorter och den största tillväxten väntas bli i Vagnhärad. Förtätningprojekt är strategiska då de kopplar an till befintlig struktur och kan nyttja och stärka redan befintlig service och utbud. Vagnhärad präglas av en småskalig bebyggelsestruktur med mycket grönska däremellan och runt om, mycket på grund av de rika fornlämningsområdena som finns i och kring orten. Vid byggnation av planområdet enligt planförslaget är det viktigt att följa riktlinjerna som översiktsplanen framhåller för Vagnhärad utveckling. Från översiktsplanens utgångspunkter och mål för Vagnhärad utveckling är för planområdet vissa punkter särskilt relevanta och tillämpbara.

- Vagnhärad karaktär av naturnära bostadsort bevaras och utvecklas
- Stor hänsyn tas till natur- och kulturmiljöer
- Bevara och utveckla tillgängligheten till ån
- Struktur som skapar förutsättningar för energieffektivitet och värmetäthet
- Gestaltning är viktigt vid planläggning i exponerade lägen

Detaljplaner

Planområdet omfattas av gällande detaljplan P85-2, som är en ändring och utvidgning av byggnadsplan för Vagnhärad fastigheten Mölna 1:48 m.fl, från 1984. För nu aktuell fastighet, Mölna 1:42, medges användningen småindustri. Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

Riksintressen

Riksintresse kulturmiljö – Trosaåns dalgång

Planområdet är beläget inom riksintresseområdet för Trosaåns dalgång. Riksintresseutpekandet motiveras av att miljön utmed Trosaån är ett av länets mest fornlämningstäta landskap. För att tillgodose riksintresset ska utblickar från fornlämningarna, över det öppna landskapet och ner mot Trosaåns dalgång, bestå, sambanden mellan fornlämningar kunna förstås och upplevas samt att landskapsbilden inte får påverkas negativt. Länsstyrelsen framhåller också att ny bebyggelse bör ges en genomtänkt gestaltning och placering som underordnar sig områdets riksintressanta värden, är lågmäld och inte bildar ny barriär eller blickfång i landskapet. Platsen norr om planområdet och Trosaån har dessutom hög dignitet som en del i det större fornlämningsområdet och enda plats med kontakt mellan fornlämningarna och ån.

Strandskydd

Då planområdet ligger inom område för strandskydd återinträder detta vid ny detaljplan. Skäl för att åter häva strandskyddet redovisas i avsnittet *Planförslaget och dess konsekvenser - Strandskydd*.

Undersökning om behov av strategisk miljöbedömning

Kommunen har gjort en undersökning om behov av strategisk miljöbedömning vilken har samrått med Länsstyrelsen. Genomförandet bedöms inte innebära risker för människors hälsa. Miljökvalitetsnormer kommer inte att överskridas. Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka gällande riksintressen negativt. Planförslaget medger ingen verksamhet som finns uppräknad i MKB-förordningens bilaga 1 eller 3. Frågor avseende gestaltning och landskapsbild, geoteknik, dagvatten, skyfall etcetera har utretts under detaljplaneprocessen. Detta ryms inom befintliga plandokument. Med utgångspunkt i ovanstående samlade bedömning, anses detaljplanen inte riskera att medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalkens, 6 kap. § 11 har därför inte tagits fram.

Planeringsförutsättningar

Mark och vegetation

Fastigheten Mölna 1:42 består till största del av hårdgjorda ytor, antingen i form av byggnad eller asfalterade ytor. Fastigheten är till stor del inhägnad bortsett från ytor för parkering och angöring. Mot parhusen i söder finns idag en planterad häck, i övrigt finns ingen vegetation inom fastigheten. Mot nordväst, mellan fastigheten och Trosaån, finns en mindre dunge med träd och lite högre vegetation. Marken är jämn och platt utan höjdskillnader.

Vegetationsridå mellan planområdet och Trosaån. Till vänster i bild syns staket till fastigheten

Fastigheten utgörs idag nästintill enbart av hårdgjorda ytor bortsett från några små gräsytor och en häck mot gatan.

Fornlämningar/kulturmiljövärden

Det finns inga kända fornlämningar inom detaljplaneområdet, däremot finns många fornlämningar i närområdet, vilket också motiverar att området är ett riksintresseområde för kulturmiljö. Fornlämningarna visar hur en stegvis kolonisation har anpassat sig till landhöjningen och hur förhistoriska centrumbildningar har uppstått efter hand. Strax norr om planområdet, på motsatt sida Trosaån ligger exempelvis ett gravfält med flera fornlämningar och lite längre nordost om planområdet finns fornlämningsområdet och naturreservatet Lånestaheden.

Naturvärden

Det finns ingen särskilt utpekad värdefull natur inom eller i direkt anslutning till detaljplaneområdet.

Planområdet ligger intill Trosaån som bidrar med rekreativa och ekologiska värden. Det är möjligt att promenera längs delar av Trosaån.

Lånestahedens naturreservat ligger cirka 800 meter från planområdet. Både norr och söder om planområdet finns ytterligare grön- och naturområden som både bidrar till värden för djur och natur som för boende och besökare i Vagnhärad.

Befintlig bebyggelse

På fastigheten finns idag en industribyggnad i 1 till 2 våningar med tillhörande verksamhetsytor och gårdsplan som är inhägnade. Fastigheten angörs idag från nordost och den del av Mölna fabriksväg som är en förlängning ner mot ån och slutar i en vändplan. Mot norr, på motsatt sida gatan, ligger en industrifastighet med en aktiv verkstadsverksamhet. I sydväst och sydost angränsar istället fastigheten mot fristående villor och parhus i 1 till 1,5 plan.

Mölna fabriksväg har ingen cirkulerande trafik utan enbart en in-/utfart mot Stationsvägen och därför 2 vändplaner i respektive ände av gatans förgrening.

Service

Planområdet är beläget inom befintlig tätort och den bebyggelse, infrastruktur och service som Vagnhärad erbjuder. Från planområdet är det cirka 700 meter till centrala Vagnhärad där det finns ett grundläggande utbud av servicefunktioner som äldreboendet Häradsgården, skolorna Fornbyskolan, Fagerängsskolan och Hedebyskolan med tillhörande Hedebyhallen, badhuset Safiren, livsmedelsbutiker, några restauranger och annan närservice. Det är strax över 1 kilometer till järnvägsstationen och den kan nås till fots eller på cykel.

Trosa kommun arbetar aktivt med att säkerställa en långsiktig lokalförsörjning. Det handlar både om att ha framförhållning när det gäller förskola och skola men också att garantera möjlighet till vård.

Friytor och rekreation

Sörmlandsleden går förbi planområdet längs Trosaåns norra strand, likaså passerar hälsospåret Vagnhärad runt planområdet på samma plats. Vagnhärad runt är en ca 5,5 kilometer lång rutt och går bland annat längs Trosaån genom Vagnhärad, över fornlämningsområden i Fagerhult, fornåkrar och genom Lånestahedens naturreservat för att sedan ledas längs tätortens utkant, genom bostadsområden och tillbaka till ån.

På förskolornas och skolornas områden i centrum finns lekplatser som kan nyttjas utanför verksamheternas öppettider. I Safirenparken, som ligger cirka 700 meter från detaljplaneområdet, finns både lekplats och utegym.

Häradsvallen med dess idrottsplats och klubbstuga ligger cirka 2,5 kilometer sydost om planområdet. Nära Häradsvallen, sydost om planområdet finns Hunga, ett stort strövområde med höga rekreativvärden.

Geotekniska och hydrogeologiska förhållanden

Detaljplaneområdet utgörs främst av lera som på stora djup är siltskiktad. I undersökningspunkten mitt på fastigheten bedöms finsedimentens mäktighet till cirka 18 meter, varav de 10 översta meterna är mycket lösa under en cirka 1 meter tjock torrskorpa.

I samband med skred längs Trosaån år 1997 har omfattande utredningar kring markstabilitet genomförts och förstärkningsåtgärder realiserats. Vissa stabiliserande åtgärder vidtogs år 2008 i form av avschaktning av släntkrön, motfyllning i strandlinjen, å-flytt samt byggande av erosionskydd inom markområdet som skiljer planområdets fastighet från Trosaån. Utförda analyser (PM Geoteknik, SWECO, 210418; PM Geoteknik 2, SWECO, 220306) och beräkningar visar att med dessa befintliga förstärkningsåtgärder och nuvarande markyta är stabiliteten tillfredsställande för den föreslagna detaljplaneändringen, men med vissa krav på grundläggning. Dessa krav går att läsa vidare om under *Genomförande > Tekniska frågor > Grundläggning*.

Vidare konstateras det också i utredningar (PM Geoteknik, SWECO, 210418; PM Geoteknik 2, SWECO, 220306) att ingen belastning från göros inom 10 meter från släntkrön mot Trosaån. Detta berör inte föreslagen bebyggelse då planområdet ligger på ett avstånd om cirka 18-20 meter från släntkrönet mot Trosaån.

Kompletterande geoteknisk undersökning för hur grundläggning ska ske behöver tas fram för den föreslagna bebyggelsen. Detta kan dock göras först efter att befintlig verksamhetsbyggnad inom fastigheten har rivits så att marken som behöver undersökas tillgängliggörs. Inga kompletterande geotekniska undersökningar behövs göras gällande markstabiliteten.

Med anledning av markförhållandena ställs det i plankartan krav på utökad lovplikt för uppförande av bygglovsbefriade åtgärder samt marklov för ändring av marknivån. Då släntkrönet är känsligt för belastning läggs en upplysning också in på plankartan med information om detta trots att släntkrönet ligger utanför planområdet.

Radon

En markradonkarta finns tillgänglig på kommunens Samhällsbyggnadskontor. Planområdet är markerat som höriskområde för radon.

Föroreningar i mark och grundvatten

Planerad markanvändning med bostäder medför att riktvärden för känslig markanvändning gäller. Inga kända markföroreningar finns inom detaljplaneområdet men i Länsstyrelsens webdatabas är planområdet utpekad som potentiellt förorenat på grund av tidigare industriverksamhet inom både verkstadsmekanisk tillverkning med klorerade lösningsmedel och lädertillverkning. Risk för förekomst av föroreningar finns därmed.

Mark- och miljöteknisk undersökning har genomförts (Hedenvind Projekt, 220314) för de delar av planområdet som idag är tillgängliga genom att de är obebyggda. Provtagning visade att föroreningsnivåerna ligger på en låg nivå och är acceptabel ur miljö- och hälsorisk för den föreslagna användningen. Markmassor kan därför återanvändas vid utveckling till radhusområde då provtagningen av marken visade att massorna är tillräckligt rena för detta. Provtagning av marken under befintlig byggnad behöver också göras, men kan göras först efter rivning av denna. Ytterligare provtagning och eventuella behov av sanering bekostas av exploitören. Den marktekniska undersökningen har granskats och godkänts av kommunens Miljökontor.

Med anledning av att pålning behövs för grundläggning av husen finns en liten risk att grundvatten vid pålning trycks upp mot markytan. På grund av denna risk är det relevant att känna till om föroreningar finns i grundvattnet och provtagningar har därför gjorts. Resultatet av denna undersökning har sammanställts i PM Grundvattenprovtagning (Hedenvind Projekt, 220406). Provtagningen gjordes genom installation av nytt provrör och proverna tittade på förekomsten av metaller, klorerade ämnen, petroleumämnen och andra okända flyktiga ämnen. Inga organiska ämnen hittades i grundvattenprovtagningen och samtliga ämnen som ingick i undersökningen låg under bakgrundshalter, bortsett från något högre förekomster av metallerna kobolt och nickel. Trots dessa något högre förekomsterna av nickel och kobolt är bedömningen att dessa förekommer där naturligt. Denna bedömning baseras på att grundvattenförande jordlager inom planområdet består av siltig och lerig morän som naturligt innehåller högre halter av dessa metaller och därför ger utslag på provtagningen. Grundvattnet räknas alltså inte som förorenat. Tidigare undersökningar i andra delar av kommunen med liknande förutsättningar styrker att det naturligt förekommer kobolt och nickel i marken.

Översvämningsrisk och dagvatten

Planområdet är inte översvämningsdrabbat då det ligger mellan 4-5 meter högre än Trosaåns nivå. I dagsläget finns en instängd lågpunkt vid en garagednedfart till verksamhetsbyggnaden. Denna lågpunkt kommer inte att kvarstå om planförslaget genomförs.

Dagvatten från planområdet avvattnas genom naturlig avrinning till Trosaån, som är recipient. Trosaån har *måttlig ekologisk status* och den *uppnår ej god kemisk status*.

Dagvattenledningar finns i Mölna fabriksväg.

Trosa kommun har en Vatten- och avloppspolicy vars syfte är att belysa kommunens ambitioner för att uppnå långsiktigt hållbar VA-försörjning med hänsyn till miljö, säkerhet, hälsa och tillväxt. Övergripande målsättning och ambitionsnivåer för planering av vatten och avlopp ges.

Nedan följer ambitionsnivån som kommunen ska verka för gällande dag- och dräneringsvatten:

- Dagvatten ska hanteras så nära källan som möjligt.
- Dagvattensystemen utformas så att en så stor del av föroreningarna som möjligt avskiljs eller bryts ned under vattnets väg till recipienten.
- Naturliga sjöar och vattendrag inte utnyttjas som dagvattendiken eller dammar.
- Dagvattensystemen utformas så att byggnader och anläggningar skyddas.
- Vattenprocesserna så långt som möjligt synliggörs och utgör ett naturligt och värdefullt inslag i boendemiljöer samt bidrar till biologisk mångfald.
- Att vid exploatering bibehålla en naturlig vattenbalans så att inte avrinningen ökar eller får ett förkortat förlopp.
- Dag- och dräneringsvatten inte leds till spillvattenanläggning.

Buller

Planområdet ligger nästan 300 meter från järnvägen och cirka 70 meter från Stationsvägen. På så långt avstånd från järnvägen påverkar varken buller eller vibrationer den föreslagna bebyggelsen. Befintlig bebyggelse i form av bostäder finns mellan planområdet och Stationsvägen vilket också skyddar föreslagen bostadsbebyggelse från trafikbuller från vägen.

Planens genomförande anses endast bidra till en måttfull ökning av trafik och anses därmed inte föranleda att bullerutredning behövs göras.

Vägar och trafik

Detaljplaneområdet är beläget i befintlig struktur vilket gör att befintlig infrastruktur finns tillgänglig och fungerar. Området har nära till både gång- och cykelstråk samt kollektivtrafik.

Bilvägar

Detaljplaneområdet angörs idag från Mölna Fabriksväg i nordost. Mölna fabriksväg i sin tur har en tillfart från Stationsvägen.

Gång- och cykeltrafik

Där Mölna fabriksväg möter Stationsvägen finns en gång- och cykelväg längs Stationsvägen österut, mot centrum och tågstationen, över Trosaån. Efter ån svänger en separerad gång- och cykelvägen av från Stationsvägen och in i intilliggande bostadsområde. Därifrån kan gående och cyklister antingen röra sig vidare mot centrum via Centrumvägen där gång- och cykelväg finns, cykla genom bostadsområdena bort mot stationen eller fortsatt cykla längs Stationsvägen till stationen. Kommunen har nyligen anlagt gångväg på södra sidan av Stationsvägen.

Kollektivtrafik

Från detaljplaneområdet är det strax över 1 kilometer till Vagnhärad station. Från stationen går tåg till och från Stockholm, Linköping, Nyköping och Norrköping.

Närmaste busshållplats ligger cirka 100 meter från detaljplaneområdet. Härifrån går flera busslinjer som framförallt går till och från Nyköping och Trosa, men även lokala rutter inom Vagnhärad (linje 552, 554, 605, 805, 710).

Farligt gods

Planområdet ligger inom påverkansområdet för en sekundär transportled för farligt gods, Stationsvägen. Med anledning av avståndet och framföriggande bebyggelse anses risknivån som låg. En översiktlig riskanalys är gjord och den visar på att inga särskilda åtgärder är nödvändiga.

Teknisk försörjning

Dag-, färsk- och spillvatten

Dagvattenledning finns i anslutning till detaljplaneområdet i Mölna fabriksväg.

Kommunens spill- och färskvattensystem är utbyggt i Mölna fabriksväg.

Föreslagen bebyggelse kopplas på befintliga ledningssystem då dessa bedöms kunna hantera den ökade belastningen som föreslagen bebyggelse innebär.

Värme

Byggnader skall vara utformade så att energiförbrukning minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis ett vattenburet system. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall eftersträvas för att möjliggöra en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning. I de fall fjärrvärmeanslutning är möjlig bör detta eftersträvas.

El, tele och bredband

Vattenfall Eldistribution AB har elledningar utmed Mölna fabriksväg samt även korsande över fastigheten Mölna 1:42. Ledningarna är främst lågspänningsledningar, men en mellanspänningsledning går också i Mölna fabriksväg, rundar fastigheten och går vidare i gatan ut till udden där intilliggande verksamhetsfastighet ligger.

Precis sydväst om planområdet har Vattenfall Eldistribution AB också en nätstation. Runt denna önskas ett avstånd om minst 5 meter till närmast brännbara byggnadsdel.

Även Skanova har ledningar som kopplar från stamledning i gata och in till fastigheten.

Fiberledningar finns i naturmark väster om fastigheten mot ån.

Eventuella behov av att flytta ledningar bekostas av exploitören men styrs av ledningsägaren.

Avfall

Korslöt återvinningscentral ligger cirka 4 km sydost om detaljplaneområdet. FTI-stationer finns på olika platser i centrala Vagnhärad, exempelvis nära Hedebyskolan. Avfall ska hanteras i enlighet med kommunens reglemente.

Planförslaget och dess konsekvenser

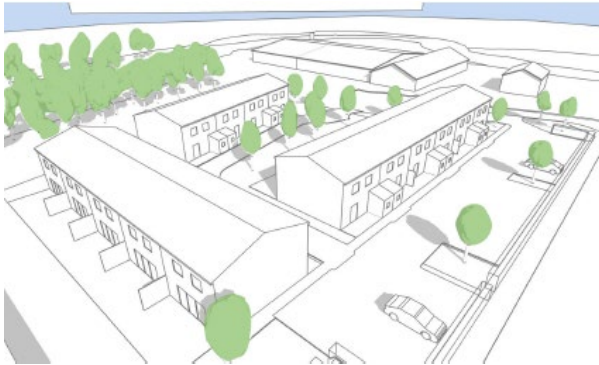
Planförslaget innebär 15 stycken radhuslägenheter i två plan om sammanlagt cirka 1000 m² byggnadsarea (BYA) och ca 1700 m² bostadsarea (BOA). De föreslagna radhusen är således ca 115 m² stora. Utöver radhusen innehåller förslaget ytor för uteplatser, möjliga gemensamma grönytor, gemensam miljöbyggnad samt parkeringsplatser. Parkeringsplatserna föreslås samlas längs den sydöstra fastighetsgränsen mot Mölna fabriksväg. Komplementbyggnader tillåts tills en maximal byggnadsyta på 40 m² exklusive möjligheten att uppföra carports där parkeringar föreslås.

Radhusen föreslås i tre separata längor som med sina placeringar bildar en gemensam gårdsyta centralt med plats för grönska, sittplatser och lek. Privata uteplatser orienteras i samtliga fall bort från gatan och istället mot angränsande villaträdgård, den centrala gårdsytan eller mot Trosaån.

Flera gångvägar skapar möjlighet till en cirkulation av rörelser genom radhuskvarteret. Även från Mölna fabriksväg föreslås en gångväg genom kvarteret ner mot Trosaån.

Situationsplan (Arkitekter Svanström Scherrer, 220215).

Perspektivvyer: Radhusbebyggelsen i sin fulla kontext (ö.v.) Föreslagen bebyggelse sett från å-sidan med uteplatser mot ån (ö.h.), Föreslagen bebyggelse med parkeringsytan i förgrunden (n.v.), Föreslagen bebyggelse och den gårdsyta som skapas centralt med vändplanen i förgrunden (n.h.). Arkitekter Svanström Scherrer, 211021

Gestaltning

Med anledning av den känsliga och riksintressanta kulturmiljön som planområdet är del av, är det av stor vikt hur föreslagen bebyggelse gestaltas och utformas. Bebyggelsen behöver vara diskret och underordna sig landskapsrummet i stort.

Kulörmässigt föreslås dämpade toner som kan smälta in i landskapets och omgivningens egna färgsättning, vilket också säkerställs i plankartan genom att färgsättning av byggnaders yttre regleras. I plankartan regleras också takmaterial till att utgöras av plåt eller takpannor och fasadmateriell till att i huvudsak utgöras av trä. För ett mer småskaligt intryck och för att samspela med omkringliggande bebyggelse regleras en minsta takvinkel.

Referensbild: Enkla volymer och en nedtonad färgsättning ger ett lugnt intryck som inte stör riksintressemiljön (Bildkälla:Götenehus)

Referensbild: En bilfri gård där egna trädgårdar samsas med gemensam grönska (Bildkälla: Nordr)

Landskapsbild

En utveckling inom detaljplaneområdet med föreslagen radhusbebyggelse behöver underordna sig den riksintressanta kulturmiljö som präglar platsen för att inte störa denna. Bebyggelsen är därför måttfull med sina 2 våningar och förhåller sig till den skala som redan finns bland andra bostäder i området. Topografin stiger uppåt norr om ån och fornlämningsmiljön och utblickarna från gravfältet mot planområdet är viktiga att ta hänsyn till. Dessa utblickar bedöms inte störas av den föreslagna bebyggelsen då hänsyn tas till skala, placering och färg- och materialval.

Placeringen av bebyggelsen är något tillbakadragen från Trosaån och byggnaderna föreslås stå mellan 25-35 meter från åns strandlinje. Mellan fastigheten och ån finns också ett parti med något tätare och högre vegetation som delvis skärmar av bebyggelsen från omgivande miljö. Denna skärmande effekt är dock starkast under de delar av året då träden bär löv.

Skalan på föreslagen bebyggelse regleras i plankartan genom att radhus specificeras och att nockhöjd och takvinkel regleras. En något indragen placering regleras i plankartan genom att bebyggelse inte tillåts närmst fastighetsgräns genom att prickmark och korsmark, på mellan 3-4,5 meter, förläggas runt fastigheten.

Sektion genom landskapet som visar topografi, placering och relation till Trosaån och riksintressmiljön (Arkitekter Svanström Scherrer, 211021).

Fotografi från fornlämningsmiljöerna norr om planområdet och Trosaån. I bild syns Centrumvägen och på andra sidan ån bakom träd- och vegetationsridån är det möjligt att skymta verksamheten på intilliggande fastighet samt delar av befintlig villabebyggelse.

Bilden visar hur planområdet, även på så nära håll som direkt på motsatt sida Trosaån, delvis döljs av vegetationsridån samt slänkrön. När träden bär löv är ridån än mer täckande.

Fornlämningar/kulturmiljövården

Riksintresse kulturmiljö – Trosaåns dalgång

Arbetet med detaljplanen möjliggör en omvandling av en idag inhägnad industribyggnad till bostadstomter med radhus. Tillkommande bebyggelse hamnar något närmare Trosaån än befintlig byggnads placering. Den

föreslagna bebyggelsens skala är något mindre och uppbruten. Genom en varsam gestaltning, låga bebyggelsevolym och genomtänkta kulörval kommer inte föreslagen bebyggelse upplevas som iögonfallande eller störande i landskapet. Den kommer inte heller utgöra fysisk eller visuell barriär mellan fornlämningsmiljöerna och Trosaån. Föreslagen bebyggelse anses inte påverka riksintresset för kulturmiljön negativt

Solförhållanden

Föreslagen bebyggelse är i en sådan skala samt väderstrecksmissigt placerade så att de inte förväntas försämra sol- /skuggförhållanden för kringliggande bostäder.

Trygghet

Närområdet utgörs idag av ett litet villakluster samt två fastigheter med verksamheter. Den fastighet som detaljplanen avser innehåller idag en mindre industribyggnad och är inhägnad. I och med föreslagen utveckling öppnas området upp och tillkommande radhus gör att platsen befolkas. Att gångvägar anläggs genom radhusområdet tillgängliggör ån och ger alternativa vägar att röra sig längs. Att boende i de framtida radhusen både får uppsikt över vändplanen och mot ån kan bidra till en ökad trygghetskänsla i området. Den på fastigheten centralt placerade gårdsytan anläggs för samvaro och lek och alla hus har uppsyn över denna yta. Entréer är orienterade åt olika håll vilket skapar en naturlig genomströmning av människor till och från sina bostäder. Radhuslängan närmst Mölna fabriksväg har entréer mot parkeringsytan, vilket bidrar till en överblick även över dessa mindre använda ytor.

Natur, vegetation och offentliga platser

Planförslaget innebär en utveckling av en befintlig hårdgjord verksamhetsfastighet som ges en öppnare, mjukare och grönare karaktär, med plats för både vegetation och samvaro. Även parkeringsytan mot gatan är tänkt att planteras med träd. Likaså fastighetens gränslinje mot vändplanen mot norr.

Några offentliga platser finns inte inom planområdet men i och med föreslagen utveckling av fastigheten tillgängliggörs grönytor närmst Trosaån för allmänheten genom gångstråk mellan Mölna fabriksväg och åstranden. Naturmarken närmst ån föreslås delvis anläggas som en strandpark genom upprustning med gångstråk och sittplatser. Denna yta ingår inte i planområdet men upprustning av ytorna ingår delvis i exploateringsavtalet.

För de boende finns utöver allmänna grönytor längs ån även den lilla gemensamma gårdsytan centralt i kvarteret som kan bidra till möten och aktivitet.

Strandskydd

Strandskyddet återinträder vid ny detaljplan inom strandskyddsområde. Skäl till att åter häva strandskyddet för planområdet är dispenskäl 1 – att området är ianspråktaget på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften (7 kap. 18 c §, Miljöbalken). Fastigheten är redan ianspråktagen för verksamheter och dessutom inhägnad.

Föreslagen ändring av detaljplanen förbättrar tillgängligheten och ger bättre förutsättningar för människor att röra sig genom området, samt att området kan upplevas öppnare och mer tillgängligt. Förutsättningarna för djur och växter förbättras med föreslagen ändring av markanvändning genom exempelvis minskad hårdgjord yta, mer växtlighet och borttagande av inhägnad.

Lek och rekreation

Området angränsar till naturmark såväl som till Trosaån vilket ger naturliga möjligheter för promenader och vistelse i närområdet. Då det inte finns längre sammanhängande promenadmöjligheter längs ån innebär längre promenader att man istället behöver gå via gång- och cykelvägen längs Stationsvägen.

I och med utvecklingen av fastigheten tillgängliggörs naturmarken längs Trosaån på ett bättre sätt än idag genom att naturmarken utformas mer som en strandpark. Ån tillgängliggörs genom att naturmarken intill planområdet rustas upp och det blir lättare och trevligare att gå ner mot ån vid vändplanen intill planområdet. Det föreslås även en gångväg igenom radhuskvarteret mot ån. Genom dessa tillkommande och förbättrade

gångvägar binds stråk i närområdet ihop och cirkulerande rörelser möjliggörs när sträckan längs ån som löper parallellt med Mölna fabriksväg sammankopplas med gatan från båda de befintliga vändplanerna.

Inom detaljplaneområdet förses boendemiljön med en mindre gårdsyta med plats för sittmöbler, grönska och lek för mindre barn. Flera gångstråk genom kvarteret möjliggör för rörelser genom och inom kvarteret.

Gator och trafik

Tänkt bebyggelse föreslås angöras från samma håll som idag, från vändplanen på Mölna fabriksväg. Ingen del av gatemarken ingår i planområdet och befintlig gatusektion förblir oförändrad. Befintlig gata kommer att fungera på samma sätt och bedöms klara den måttliga ökningen av trafik som den föreslagna bebyggelsen genererar.

För att bidra till en trevligare gatumiljö föreslås parkeringsytorna även inrymma plats för vegetation i form av häck och träd.

Vändplanen bibehåller sin befintliga utbredning och svepytor behövs bibehållas för att förenkla för vändande fordon då vändplanens faktiska diametermått är något mindre än önskat. Önskat mått är 18 meter i diameter, detta rymms mellan fastigheterna, men då inte med svepytor utöver detta.

Utvecklingen denna plan medför tillsammans med pågående och planerad utveckling i närområdet kan föranleda behov av trafiksäkerhetsåtgärder vid korsningen Stationsvägen/Mölna fabriksvägs så som avsmalning eller en enkel övergång. Delar av denna kostnad kan hamna på exploatören.

Befintliga gång- och cykelvägar som ansluter till området längs Stationsvägen blir även fortsatt de vägar som kopplar samman planområdet och dess närhet till andra delar av Vagnhärad.

Parkering

Parkeringsplatserna föreslås bli 20 till antalet (varav en HKP) med möjlighet till ytterligare en parkeringsplats för rörelsehindrade i områdets norra del för att säkerställa ett maximalt avstånd om 25 meter till bostadsentréer. Detta motsvarar 1,3-1,4 bilplatser per lägenhet. Parkeringsplatserna placeras längs den sydöstra fastighetsgränsen mot Mölna fabriksväg. Detta gör att övriga delen av radhuskvarterets ytor i stort kan fredas från biltrafik. I plankartan möjliggörs att parkeringsytorna kan byggas in till carports genom att komplementbyggnader för just det ändamålet tillåts. Anläggande av laddstolpar för att möjliggöra för elbilar förespråkas.

Cykelparkering löses utomhus och separat inom respektive radhustomt. Möjlighet finns att bygga bostadsrättsgemensamma cykelförråd eller liknande då komplementhus tillåts uppföras utöver radhusen.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken påverkas inte av planförslaget. Hållplats finns i nära anslutning till planområdet.

Buller

Föreslagen bebyggelse bedöms inte påverkas av bullernivåer som behöver utredas mer ingående. Detta för att avstånden till bullerkällor i form av väg och järnväg är så pass stora samt att det finns befintlig bebyggelse mellan bullerkällorna och planområdet.

Radon

Planområdet är markerat som högriskområde för radon. Eventuella behov av hantering av radon löses i samband med byggnation så att byggnaderna ges ett tekniskt utförande (radonsäkert - radonskyddat) så att gränsvärdet för radon inte överskrids.

Brand, risk och förorenad mark

Farligt gods

Planområdet ligger inom påverkansområdet för en sekundär transportled för farligt gods, Stationsvägen. Med anledning av avståndet och framföriggande bebyggelse anses risknivån som låg.

Brand

Utrymning av byggnader sker via entréer i markplan alternativt via bärbara utskjutsstegar, vilket gäller samtliga byggnader inom förslaget.

Sydväst om planområdet finns en nätstation. Vattenfall Eldistribution AB, som äger och ansvarar för denna, önskar att 5 meters avstånd upprätthålls mellan denna och närmast brännbara byggnadsdel. Med anledning av detta har prickmark förlagts runt fastighetsgräns mot nätstationen för att säkerställa att ingen byggnad uppförs inom önskat säkerhetsavstånd.

Risk för översvämning

Det föreligger låg risk för översvämning inom planområdet. Detta till trots så ska vattnet omhändertas inom kvartersmark och vid skyfall kan vatten ansamlas lokalt inom planområdet. Därför behöver höjdsättningen av planområdet säkerställa att vatten rinner mot avsatta ytor i form av lågpunkter, diken eller kassetter samt att mark i anslutning till bostadshus anläggs med frånlut. För att säkra att vatten inte skadar bebyggelsen regleras i plankartan genom att bostadshus vid genomförandet ska höjdsättas så att byggnaderna ligger högre än omgivande mark för att få till en säker och kontinuerlig ytvavrinning till kringliggande gator/gård.

Dagvattenutredningens förslag till hur avledning av dagvatten kan lösas och var dagvattenanläggningar föreslås. Blå pilar visar föreslagen riktning på vattenflöden och blå markeringar visar placering av dagvattenanläggningar. (OBS – tidig illustrationsplan som grund i illustrationen och inte den slutgiltiga).

Föroreningar i mark och grundvatten

Miljöteknisk markundersökning (Hedenvind Projekt, 220314) visar att föroreningsnivåerna i marken inom planområdet är på låga och därmed acceptabla nivåer för att uppföra bostäder på. När befintlig byggnad inom planområdet rivs behöver provtagningar av marken under byggnaden göras för att säkerställa att inga föroreningar i mark finns under befintlig byggnad. Ytterligare geotekniska undersökningar kan behöva göras med avseende på projektering för grundläggning och byggnation, men behövs inte för att för att bedöma markstabiliteten då denna redan konstaterats tillräckligt för föreslagen bebyggelse.

Provtagning av grundvatten har genomförts (Hedenvind projekt, 220406) och resultatet av denna visar på något höjda förekomster av nickel och kobolt. Dessa bedöms dock vara där av naturliga skäl med anledning av markens sammansättning och bedöms inte påverka möjligheten att genomföra föreslagen bebyggelse inom planområde eller ge indikation på att tidigare verksamheter förorenat grundvattenförekomsten genom utsläpp.

Teknisk försörjning

Dagvatten

I genomförd dagvattenutredning antas flödena öka med föreslagen exploatering vilket beror på fler byggnader inom området. De ytor som kan antas bidra med förorenat dagvatten är främst parkeringsytorna.

I utredningen föreslås dagvattenlösningar i form av dike längs parkeringsplatsernas framkant, längs planområdets sydöstra gräns. Här kan dessutom dagvattnet bidra till bevattning av planerad vegetation i fastighetsgräns. I diken kan både fördröjning och rening av dagvatten ske. Utöver dessa diken föreslås övrigt dagvatten ledas till intilliggande grönytor inom planområdet som bör anläggas något nedsänkta i förhållande till grusvägarna. Anläggs grusväg istället för asfalterad väg infiltreras större mängd dagvatten även genom dessa. För att säkerställa att tillräcklig kapacitet att omhänderta dagvatten finns inom planområdet föreslås i utredningen även att en dagvattenkassett anläggs.

Dagvattenlösningar som föreslås säkra dagvattenhanteringen kommer att avtalas om i det exploateringsavtal som tas fram mellan Trosa kommun och exploatören.

Vatten och avlopp

Området ska anslutas till det allmänna vatten- och avlopps nätet.

Värme

Byggnader ska vara utformade så att energiförbrukning minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis ett vattenburet system. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall eftersträvas för att möjliggöra en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning. I de fall fjärrvärmeanslutning är möjlig bör detta eftersträvas.

El, tele och bredband

Bebyggelsen ansluts till befintliga nät.

En del elledningar går idag i mark genom planområdet och kan behöva flyttas. Övriga ledningar går i gatan.

Avfall

Avfallshantering ska lösas inom kvartersmark, i samråd med Trosa kommun och i övrigt enligt kommunens reglemente.

Miljöstuga förläggs tillgängligt i området, nära infarten till parkeringen.

Genomförande

Administrativa frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 (tio) år från den dag detaljplanen vunnit laga kraft. Genomförandetiden innebär att om planen ändras eller upphävs före genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter, men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för byggrätter som går förlorade.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planuppdrag	2021-03-16
Samråd	2021-12-20 – 2022-01-17
Granskning	2022-04-13 – 2022-05-13
Antagande	Sommaren 2022
Laga kraft	Sommaren 2022

Ansvarsfördelning

Mark-, exploaterings- och avtalsfrågor, bygglovsansökan och därmed, enligt Plan- och bygglagen förenliga moment, handläggs av Samhällsbyggnadskontoret på Trosa kommun.

Frågor som rör utbyggnad av vatten- och avloppsnätet samt dagvatten handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet.

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäterimyndigheten.

Nybyggnadskarta beställs av Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Exploatören ansvarar för anläggnings- och byggnadsarbeten på kvartersmark.

Exploatören ska ombesörja anläggandet av dagvattenlösning inom kvartersmark.

Avtal

Ett exploateringsavtal kommer att tecknas mellan kommunen och exploatören. I avtalet regleras bland annat parternas tekniska och ekonomiska mellanhavanden. I exploateringsavtalet säkerställs åtaganden inom allmän plats utanför detaljplaneområdet såväl ansvarsmässigt som ekonomiskt.

Fastighetsrättsliga frågor

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäterimyndigheten. Exploatören ansöker om och bekostar nödvändiga fastighetsbildningar och gemensamhetsanläggningar.

Fastighetsindelingsbestämmelser och gemensamhetsanläggningar bedöms dock inte vara nödvändiga inom eller med anledning av planen.

Radhusen avses tillsammans bilda en bostadsrättsförening som då kommer sköta gemensamma ytor så som parkering och grönytor.

Ekonomiska frågor

Detaljplanen bekostas av exploatören. Planavgift tas inte ut i samband med bygglov. Kostnad för bygglov mm debiteras enligt taxa.

Kostnad för vatten- och avlopp tas ut genom anslutnings- och driftavgifter enligt gällande taxa och exploateringsavtal.

Exploatören bekostar flytt av ledningar inom detaljplaneområdet men arbetet ombesörjs av ledningsägare.

Övriga kostnader för anläggningar inom allmän plats utanför detaljplaneområdet regleras i det exploateringsavtal som tecknas mellan Trosa kommun och exploatören. Detta kan handla om upprustning av naturmiljön längs Trosaån samt ny korsningslösning vid Stationsvägen.

Tekniska frågor

Grundläggning

Utförda geotekniska analyser och beräkningar (PM Geoteknik, SWECO, 210418; PM Geoteknik 2, SWECO, 220306) visar att med de befintliga förstärkningsåtgärderna längs Trosaån och nuvarande markyta är stabiliteten tillfredsställande för den föreslagna detaljplaneändringen, men med följande krav vid genomförande.

- Ingen belastning får göras inom en 10 meter bred zon mätt från släntkrön (denna gräns ligger utanför planområdet och kan därmed inte regleras inom denna plan. Upplysning om släntkrönets känslighet för belastning har istället skrivits in på plankartan)
- Nivån på marken inom fastigheten får inte förändras utan att stabiliteten kontrolleras.

- Byggnader närmast släntröner på grundläggs av stabilitetsskäl. Även övriga byggnader grundläggs med pålar. Eventuellt kan lättare byggnader kompensationsgrundläggas efter geoteknisk utredning för rätt teknisk utformning.

Kompletterande geoteknisk undersökning för hur grundläggning ska ske behöver tas fram för den föreslagna bebyggelsen. Detta kan dock göras först efter att befintlig verksamhetsbyggnad inom fastigheten har rivits så att marken som behöver undersökas tillgängliggörs.

Höjdsättning

Området som utgör planområdet riskerar inte bli översvämmat då det ligger mellan 4-5 meter över Trosaåns nivå. Detta till trots så är det viktigt att höjdsätta den tillkommande bebyggelsen i relation till var dagvatten är tänkt att rinna, samlas och tas om hand. För att undvika vatten som blir stående och orsakar skada på bebyggelse ska bostadshus vid genomförandet höjdsättas så att byggnaderna ligger högre än omgivande mark för att få till en säker och kontinuerlig ytavrinning till kringliggande lokalvägar. Färdigt golv i bostäderna bör vara 0,2 meter ovan intilliggande grönytas lågpunkt.

Ledningar

Vattenfall Eldistribution AB:s ledningar inom detaljplaneområdets behöver med största sannolikhet flyttas då de i planförslaget korsas av tillkommande bebyggelse.

Enbart Vattenfall Eldistribution AB får själva ombesörja flytt av sina ledningar men arbetet ska då bekostas av exploatören till följd av behov av markarbeten för ny bebyggelse.

Byggtiden

Med anledning av befintliga boende i området bör byggnation, grundläggning och anläggning planeras för att minimera störningar för dessa vid exempelvis transporter, pålning och övriga byggnation.

Medverkande tjänstemän

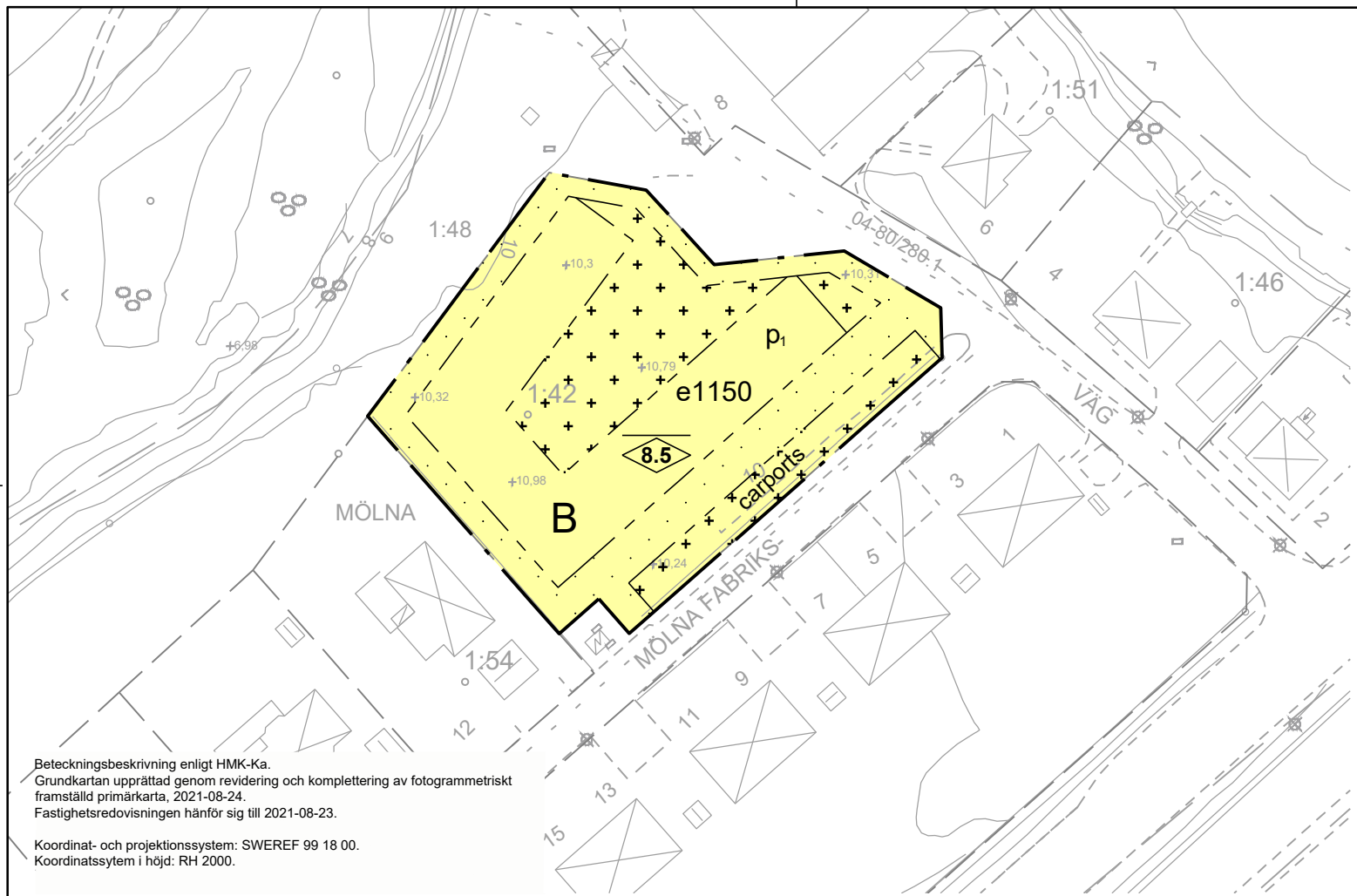
Från samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson, Planchef, Trosa kommun

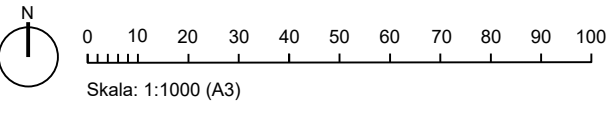
Medverkande konsult

Hanna Hällström, Planarkitekt, Urban Minds

Kimberly Disley, Planarkitekt, Urban Minds

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
 Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2021-08-24.
 Fastighetsredovisningen hänför sig till 2021-08-23.
 Koordinat- och projektionssystem: SWEREF 99 18 00.
 Koordinatssystem i höjd: RH 2000.

- Grundkartans beteckningar
- Traktgräns
 - Fastighetsgräns
 - Fastighetsbeteckning
 - Bostad, husliv/ takliv
 - Industri / samhällsfunktion
 - Komplementbyggnad, husliv/ takliv
 - Skärmtak, byggnadsliv stolpe eller liknande/ takliv
 - Körbana, GC-bana, ej kantsten/ kantsten
 - Staket eller plank/ Stödmur
 - Höjdkurva
 - Ägoslagsgräns
 - Vatten/ Dike
 - Belysningsstolpe/ Etskåp
 - Lövskog/ Barrskog
 - Servitut, rättighet, gemensamhetsanläggning

ILLUSTRATIONPLAN med möjlig utformning (ej i skala), Arkitekter Svanström Scherrer

- UPPLYSNINGAR TILL DETALJPLANEN:**
- Dagvattenhanteringen säkerställs såväl affärsmässigt som ekonomiskt i det exploateringsavtal som är kopplat till detaljplanen.
 - Släntrön mot Trosaån är känsligt för belastning. Ingen belastning får därför göras inom en 10 meter bred zon från släntrön. Detta gäller även vid ex. anläggningsarbeten med tunga fordon.
 - Pooler får inte uppföras eller placeras inom 100 meter från Trosaån utan tillstånd

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartermark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

- B Bostäder i radhus

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bygghandens omfattning, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

e00 Största tillåtna byggnadsarea i kvadratmeter

Komplementbyggnader får uppföras med en maximal nockhöjd av 4,5 meter och en största sammanlagd byggnadsarea om 40 m², exklusive carports

- 8.5 Högsta nockhöjd är 8.5 meter över medelmarknivå exklusive ventilationsdon, antenner och liknande
- Endast komplementbyggnad får placeras
- Marken får inte förses med byggnad

Placering, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

p₁ Byggnader ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns mot nordväst (Trosaån) och sydväst (grannfastighet). Byggnader ska placeras minst 3 meter från fastighetsgräns i övriga väderstreck

Utformning, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Byggnaders yttre ska utföras i dämpad kulör för att smälta in i landskapets och omgivningens färgsättning

- Fasad ska i huvudsak utföras i trä
- Tak ska vara av plåt eller takpannor
- carports Carports får uppföras

Utförande, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Byggnader närmast släntrön på grundläggs av stabilitetsskäl. Även övriga byggnader grundläggs med pålar. Eventuellt kan lättare byggnader kompensationsgrundläggs efter geoteknisk utredning för rätt teknisk utformning.

Geoteknisk undersökning bör genomföras innan grundläggning
 Bostadshus ska vid genomförandet höjdsättas så att byggnaderna ligger högre än omgivande mark för att få till en säker och kontinuerlig ytavrinning till kringliggande gator/gård
 Färdigt golv i bostäder ska anläggas minst 0,2 meter ovan angränsande gatas/gårds lågpunkter

Skydd mot störningar, 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

Marknivån får inte ändras utan att stabiliteten kontrolleras
 Dagvattenlösningar ska utföras med ledning av genomförda dagvattenutredningar och enligt Tekniska enhetens anvisningar
 Dagvatten ska fördröjas och renas inom planområdet

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid, 4 kap. 21 §

Genomförandetiden är 10 år från det att planen vunnit laga kraft

Ändrad lovplikt, 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

Marklov krävs för ändring av markens höjd
 Bygglov krävs även för bygglovsbefriade åtgärder

Strandskydd, 4 kap. 17 §

Strandskyddet upphävs inom planområdet

TILL DETALJPLANEN HÖR FÖLJANDE HANDLINGAR:

- Plan- och genomförandebeskrivning
- Plankarta med bestämmelser
- Illustrationsplan
- Fastighetsförteckning

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för
Mölna 1:42
 Trosa kommun

Upprättad i MAJ 2022 genom Urban Minds AB

Mats Gustafsson Samhällsbyggnadschef
 Linda Axelsson Planchef

BESLUTSDATUM	INSTANS
Planuppdrag	SBN
Samråd	SBN
Granskning	SBN
Godkännande	SBN
Antagande	KF
Laga kraft	
Plannr./diariennr.	SBN2021/12

Detaljplan för Mölna 1:42

Trosa kommun

Granskningsutlåtande

2022-05-16

Detaljplan för Mölna 1:42, Trosa kommun, dnr 2021/12

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-03-08 § 22, att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till detaljplan för Mölna 1:42 på granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2021-12-13. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2022-04-13 t o m 2022-05-13.

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2022-04-12	Skanova (Telia Company) AB	Synpunkter
2	2022-04-14	Vattenfall Eldistribution AB	Synpunkt
3	2022-04-20	Trafikverket	Ingen erinran
4	2022-05-10	Länsstyrelsen	Ingen erinran
5	2022-05-10	Region Sörmland	Ingen erinran
6	2022-05-11	Statens Geotekniska Institut, SGI	Synpunkter

**Ej sakägare enligt Plan och bygglagen

Synpunkter

1.Skanova (Telia Company) AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet, kopparkabel samt teleskåp, se nätskiss.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta https://url11.mailanyone.net/v1/?m=1neFis-0004vQ-6M&i=57e1b682&c=gUYxyjubwkuXf6e_9aKaa_vIE9vwLROY4gOE9pHwMv1GEcn0gAC575g_LF6efJ2R3vqqqb00SbiE9D073YR5e8I05uPuQ82tjvybtBU3sfT0nBaeiZgzHUmjQq2_R_soVsA49oVqYxHfGRsdC6NiffzqZI8NLXfwlXBh9fF9D0TWvgVRLWsvQdjFbMwwLiKHtwCY-ss4ND7PCiPqFiB3JQYmJLe0qJXbzKDZjSrmhk

Kabelanvisning beställs via https://url11.mailanyone.net/v1/?m=1neFis-0004vQ-6M&i=57e1b682&c=gUYxyjubwkuXf6e_9aKaa_vIE9vwLROY4gOE9pHwMv1GEcn0gAC575g_LF6efJ2R3vqqqb00SbiE9D073YR5e8I05uPuQ82tjvybtBU3sfT0nBaeiZgzHUmjQq2_R_soVsA49oVqYxHfGRsdC6NiffzqZI8NLXfwlXBh9fF9D0TWvgVRLWsvQdjFbMwwLiKHtwCY-ss4ND7PCiPqFiB3JQYmJLe0qJXbzKDZjSrmhk

För ledningssamordning kontakta Nätcenter för det aktuella området på tfn (vxl): 020 - 50 50 00

Bemötande:

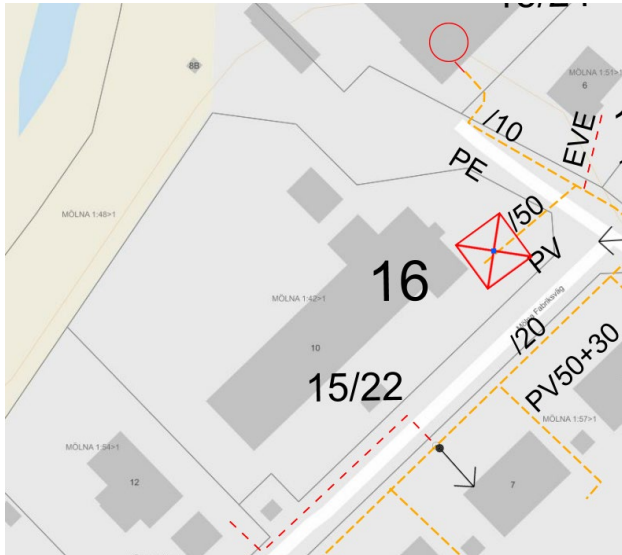
Informationen vidarebefordras till exploitören.

2.Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB noterar att kommunen tagit med Vattenfall Eldistributions önskemål som framförts i samband med samrådet i uppdaterade planhandlingar.

Vattenfall Eldistribution AB önskar att ni här skriver Vattenfall Eldistribution för att förtydliga vilket av Vattenfalls bolag som avses.

Vattenfall Eldistribution AB har i övrigt inget att erinra i rubricerat ärende.

Bemötande:

Planhandlingen uppdateras inför antagandet i enlighet med yttrandet.

6. Statens Geotekniska Institut, SGI

Yttrande över granskningshandling daterad april 2022

Statens geotekniska institut (SGI) har från Trosa kommun erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI har tidigare lämnat yttrande över samrådshandling 2022-02-14.

SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Detaljplaneområdet är beläget sydväst om centrala Vagnhärad, cirka en kilometer från Vagnhärad station, och omfattar fastigheten Mølina 1:42. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en omvandling från verksamhetsbebyggelse till bostadsbebyggelse.

Underlag:

1. Planbeskrivning med tillhörande plankarta upprättad av Trosa kommun, daterad april 2022.
2. Geoteknik 2 - Planändring för kv. Mølina 1:42, Vagnhärad, Trosa kommun. Upprättad av Sweco, daterad 2022-03-06.

SGI:s synpunkter

SGI framförde i tidigare yttrande daterat 2022-03-20 att planområdets stabilitet är beroende av att området närmast slänkrön inte påförs ytterligare belastning. Detta område ligger dock utanför planområdet och kan således inte regleras i planen. I granskningshandlingen har upplysningar till detaljplanen införts i plankartan: *”Slänkrön mot Trosaån är känsligt för belastning. Ingen belastning får därför göras inom en 10 meter bred zon från slänkrön. Detta gäller även vid ex. anläggningsarbeten med tunga fordon”.*

Geotekniskt har SGI inga invändningar mot textens formulering men överlåter till länsstyrelsen att bedöma om den säkerställer att inga lastförändringar utförs utanför planområdet och om den har stöd i PBL.

SGI framförde i tidigare yttrande daterat 2022-03-20 att SGI inte haft tillgång till de geotekniska handlingarna från 2002-2008, som det hänvisades till i det geotekniska PM:et. Detta gäller även vid utskicket av granskningshandlingen. SGI kan därför inte göra någon bedömning av de stabilitetsberäkningar som redovisas i dessa handlingar. Vi behöver granska ärendet i sin helhet med aktuellt underlag och för de förutsättningar som planen nu medger för att kunna göra en sådan bedömning.

Bemötande:

Länsstyrelsen har i yttrande under granskningen meddelat att planhandlingen tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen.

SGI har fått äldre geotekniska utredningar tillskickade. Kommunens samlade utredningar visar att det inte föreligger någon risk för stabiliteten i området.

12

§ 61

SBN 2021/45

Antagande – ändring av detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen, Västerljung, Trosa kommun

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande för till ändring av detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen.

Ärendet

Västerljung är en av kommunens tätorter och med undantag för mindre handelsetableringar har detta inte funnits på orten sedan lång tid tillbaka. Initiativ har funnits och enstaka försök har gjorts men tyvärr har dessa inte funnits kvar längre tider. Kommunen har kontinuerligt blivit kontaktad av intressenter men detta har inte lett vidare till någon etablering. Nu har ett företag inlett ett samarbete med Västerljungs IF om att i anslutning till Norrbyvallen etablera en dygnetruntöppen livsmedelsbutik.

Bedömning

Trosa kommun arbetar för att samtliga tre tätorter i kommunen ska ges möjlighet till utveckling. Det har över tid visat sig svårt att driva en traditionell butik i Västerljung men efterfrågan finns vilket märkts tydligt i samband med kommunens översiktsplanarbete där detta ofta lyfts som ett önskemål och behov. Genom att möjliggöra för handel skapas ännu bättre förutsättningar för Västerljung och dess attraktivitet som bostadsort stärks. Placeringen vid Norrbyvallen är bra med tanke på dess funktion som målpunkt samt att tillgängligheten är god såväl för gående och cyklister som för bilburna eller resande med kollektivtrafik. Även transporter till och från butiken bedöms inte vara störande.

Området är planlagt i P97-4 för idrottsändamål. Bestämmelserna behöver kompletteras med handel samt beskrivning kring placering med tanke på att området i hög utsträckning är prickmarkerat. En planhandling har arbetats fram vilket ger möjligheten att etablera handel samt placera verksamheten på prickmark i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. I övrigt gäller P97-4 som tidigare. Ett förslag till ändring av detaljplan har varit ute på granskning och ett slutligt förslag är nu framtaget. Planen handläggs som ett standardförfarande.

Ärendets beredning

- Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2022-08-16.
- Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson 2022-06-28.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-06-28

Diarienummer

SBN 2021/45

Antagande – ändring av detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen, Västerljung, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande för till ändring av detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige att anta förslag till ny detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen.

Ärendets bakgrund

Västerljung är en av kommunens tätorter och med undantag för mindre handelsetableringar har detta inte funnits på orten sedan lång tid tillbaka. Initiativ har funnits och enstaka försök har gjorts men tyvärr har dessa inte funnits kvar längre tider. Kommunen har kontinuerligt blivit kontaktad av intressenter men detta har inte lett vidare till någon etablering. Nu har ett företag inlett ett samarbete med Västerljungs IF om att i anslutning till Norrbyvallen etablera en dygnetruntöppen livsmedelsbutik.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Trosa kommun arbetar för att samtliga tre tätorter i kommunen ska ges möjlighet till utveckling. Det har över tid visat sig svårt att driva en traditionell butik i Västerljung men efterfrågan finns vilket märkts tydligt i samband med kommunens översiktsplanearbete där detta ofta lyfts som ett önskemål och behov. Genom att möjliggöra för handel skapas ännu bättre förutsättningar för Västerljung och dess attraktivitet som bostadsort stärks. Placeringen vid Norrbyvallen är bra med tanke på dess funktion som målpunkt samt att tillgängligheten är god såväl för gående och cyklister som för bilburna eller resande med kollektivtrafik. Även transporter till och från butiken bedöms inte vara störande.

Området är planlagt i P97-4 för idrottsändamål. Bestämmelserna behöver kompletteras med handel samt beskrivning kring placering med tanke på att området i hög utsträckning är prickmarkerat. En planhandling har arbetats fram vilket ger möjligheten att etablera handel samt placera verksamheten på prickmark i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. I övrigt gäller P97-4 som tidigare. Ett förslag till änd-

ring av detaljplanen har varit ute på granskning och ett slutligt förslag är nu framtaget.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet:
<https://www.google.se/maps/@58.9225103,17.4319968,999m/data=!3m1!1e3>
2. Ändring av detaljplan P97-4
3. Granskningsutlåtande

Tillägg P97-4, Detaljplan för Norrbyvallen mm i Västerlång, Trosa kommun

Antagandehandling

Upprättad i december 2021, reviderad mars 2022

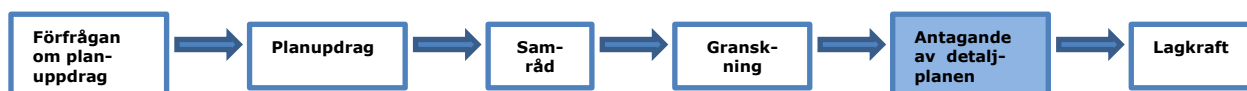

PLANHANDLINGAR

- Tillägg till detaljplan för Norrbyvallen mm i Västerljung, Trosa kommun, P97-4
- Fastighetsförteckning
- Granskningsutlåtande

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Den samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar m fl. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter igen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter av Kommunfullmäktige. När detaljplanen vunnit laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras. Nedan redovisas var den här detaljplanen befinner sig i planprocessen.

SYFTE MED TILLÄGG TILL GÄLLANDE DETALJPLAN

Planens syfte är att möjliggöra lokalisering av handel i anslutning till Norrbyvallen. Västerljungs IF har träffat en överenskommelse med en entreprenör om att etablera en dygnetruntöppen obemannad livsmedelsbutik. I Västerljungs tätort finns inte någon handel etablerad mer än olika former av gårdsförsäljning på landsbygden men efterfrågan är stor. Etablering av en livsmedelsbutik har sedan länge varit en av de mest efterfrågade funktionerna som framförts av boende under exempelvis tidigare översiktsplaneprocesser. Genom att etablera den obemannade livsmedelsbutiken ges möjlighet såväl för boende i tätorten som besökare till Norrbyvallen att erbjudas en utökad service. Entreprenören har dessutom i andra motsvarande butiker kunnat erbjuda exempelvis postservice vilket vore ett positivt tillskott till Västerljung. Etableringen skulle stärka Västerljungs positiva utveckling och ortens attraktivitet som boendeort skulle öka.

Ändringen gäller enbart Norrbystugan 2:1 och 3:1.

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet är beläget ca 1,5 km väster om Västerljungs tätort, längs väg 782, och närmare 8 km från Trosa centrum.

Areal

Planområdet upptar en yta om drygt 4,5 ha men aktuell plats för etableringen är betydligt mindre.

Markägoförhållanden

Norrbystugan 2:1 och 3:1 ägs av Västerljungs Idrottsförening.

GÄLLANDE PLANER OCH TIDIGARE STÄLL- NINGSTAGANDEN

Riksintressen inom planområdet

Planområdet ligger inom riksintresset för kust och skärgård (4 Kap.§4 Miljöbalken), som gäller en stor del av Mellansveriges Östersjökust samt riksintresset för rörligt friluftsliv (4 Kap.§2 Miljöbalken), kustområdet och skärgården. Även detta avser stora delar av Östersjökusten. Planens genomförande påverkar inte dessa riksintressen.

Översiktsplan

Översiktsplanen anger att samtliga tätorter ska ges möjlighet att växa och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Genom att etablera en mindre livsmedelsbutik skapas ännu bättre förutsättningar för utveckling i Västerljung.

Gällande detaljplaner

Området ligger inom nuvarande detaljplan P97-4. Detaljplanen möjliggör idrottsändamål och stora delar av ytorna är prickmarkerade i syfte att säkerställa parkering och fotbollsplaner. Byggnation tillåts i vissa delar och planen kommer att möjliggöra att kompletteringar tillåts i anslutning till befintlig bebyggelse.

Kommunala beslut

Planuppdrag gavs 2021-12-14, §95
Beslut om samråd gavs 2022-02-01, §7
Beslut om granskning gavs 2022-04-26, §32

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur

- Mark och vegetation

Planområdet utgörs i huvudsak av fotbollsplaner, parkeringar samt byggnader relaterat till idrottsverksamheten. Det finns inga registrerade naturvärden inom planområdet.

- Risk för skred/höga vattenstånd

Planområdet ligger ej inom område som har förhöjd risk för skred. Det finns heller inte några lågpunkter eller annat som ökar risken vid exempelvis skyfall.

- Fornlämningar

Intill ladan finns lämningar av husgrund från äldre tid registrerad hos RAÄ. Ytan som är markerad är en i huvudsak grusad yta planlagd som parkering och berörs inte av etableringen. Skulle fornfynd göras vid genomförandet av detaljplanen ska arbetet omedelbart avbrytas och fyndet anmälas till Länsstyrelsen.

Befintlig bebyggelse

Inom de aktuella fastigheterna finns flera byggnader. Dels en äldre lada samt dels flera mindre byggnader med omklädningsrum, klubbstuga o dyl. Samtliga byggnader används för idrottsföreningens verksamhet.

- Ny bebyggelse

Komplettering med ny bebyggelse ska göras med hänsyn till miljön i området. Placering, skala och färgsättning ska harmoniera med övrig bebyggelse. Ny bebyggelse ska anläggas i anslutning till befintlig och det är viktigt att placeringen görs med hänsyn till den markerade fornlämningen. Placeringen ska beslutas i samråd med kommunens bygglovenhet och det ska vara möjligt att placera på prickmark.

Radon och geoteknik

Området är beläget inom normalriskområde för radon. Angränsande områden är markerade med högre risk.

Området utgörs i hög utsträckning av glacial silt och isälvssediment vilket i hög utsträckning är normala förhållanden för Trosa kommun enligt material från SGU. Tillkommande bebyggelse utgör inte någon större belastning på marken.

Gator och trafik

- Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

Väg 782, Västerleden, passerar längs planområdets östra gräns. In- och utfart till den fastigheten bibehålls på sin nuvarande plats. För gående och cyklister är det enkelt att ta sig till platsen via Norrby gata som förbinder Västerljungs tätort med Norrbyvallen.

- Parkering och leveranser

Parkering för bilar kan anordnas inom planområdet och det är enkelt att angöra trafiksäkert vid leveranser.

Teknisk försörjning

- Vatten och avlopp

Området försörjs genom kommunalt vatten och avlopp och butiken kan anslutas till det kommunala nätet.

- Dagvatten

Dagvatten ska hanteras vid källan. Inom planområdet finns goda förutsättningar för fördröjning, rening och avledning. Föreslagen detaljplan medger en mindre förtätning jämfört med gällande detaljplan och några särskilda åtgärder bedöms inte vara nödvändiga.

- Värme

Byggnader skall vara utformade så att energiförbrukningen minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis vattenburet. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall eftersträvas för att möjliggöra en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning.

- El- tele- och fibernät.

El- och telenätet är utbyggt i anslutning till området.

Vattenfall har jordkablar och elkabelskåp på fastigheten med lågspänning upp till 400 volt. Även fiber finns tillgängligt inom planområdet.

- Avfall

Korslöt återvinningscentral ligger strax utanför Vagnhärad. FTI-stationer finns på olika platser i centrala Vagnhärad, exempelvis nära Hedebyskolan. Avfall ska hanteras i enlighet med kommunens reglemente.

Tillägg till gällande detaljplan

Enligt förslag till tillägg till P87-4 föreslås att det inom Norrbystugan 2:1 och 3:1 får placeras en mindre byggnad på prickmark. Lokalisering ska ske i anslutning till befintlig bebyggelse med koppling till befintliga fotbollsplanen och med hänsyn till aktuell fornlämning och Trafikverkets väg öster om planområdet. Placering ska avgöras i samråd med kommunens bygglovenhet. Inom de båda fastigheterna kompletteras bestämmelsen med H – handel för att möjliggöra etableringen av en obemannad dygnetruntöppen livsmedelsbutik.

Gestaltning och färgsättning ska anpassas till övriga byggnader och ny bebyggelse ska harmoniera med övrig bebyggelse och kulturmiljön inom området.

Inom fastigheterna Norrbystugan 2:1 och 3:1 kompletteras bestämmelserna med H-Handel. Området som är aktuellt för placering av den mindre handelsboden är markerad på kartan nedan.

Genomförande av aktuellt planförslag

Bygglovsansökan och därmed enligt Plan- och bygglagen förenliga moment handläggs av Samhällsbyggnadskontoret på Trosa kommun.

Vatten och avlopp

Vatten och avlopp ansluts vid den punkt kommunen anvisar. Anslutningsavgift tas ut för nya serviser enligt gällande taxa. Frågor som rör vatten- och avlopps-nätet handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun.

Dagvatten

Planen medger en mindre förtätning och andelen hårdgjorda ytor bedöms inte öka i någon större utsträckning jämfört med idag. Dagvatten ska omhändertas lokalt enligt kommunens dagvattenpolicy. Inom planområdet finns möjlighet till fördröjning och rening. Bortledning av dagvatten får inte innebära mer tillkommande vatten i Trafikverkets diken och trummor än i dagsläget.

El, tele, bredband/fiber

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet och eventuellt nya abonnenter ansluts i enlighet med nätägarens instruktion. Telia Sonera AB ansvarar för tele-nätet. Trofi ansvarar för fibernätet. Kostnaden och ansvar för genomförandet åligger exploitören/fastighetsägaren.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägare och dess hyresgäster/arrendatorer ansvarar för alla byggnader och anläggningar inom kvartersmark.

Nybyggnadskarta beställs av Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Ekonomiska frågor och avtal

Kostnader för upprättande och genomförande av detaljplanen åligger kommunen. Planavgift ska ej tas ut vid bygglov. Kostnader för bygglov debiteras enligt gällande taxa.

Något exploateringsavtal upprättas inte mellan fastighetsägare och Trosa kommun.

Medverkande

Medverkande tjänstemän

Från Trosa kommun har planchef Linda Axelsson ansvarat för framtagandet av detaljplanen.

Upprättad 2022-06-09

Linda Axelsson
Planchef
Trosa kommun

**Detaljplan för Norrbystugan 3:1,
Norrbyvallen,
Trosa kommun**

Granskningsutlåtande
2022-06-09

**Ändring av P97-4 detaljplan för Norrbystugan 3:1,
Norrbyvallen, Västerljung, Trosa kommun, dnr 2021/45**

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-04-26 § 32, att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till ändring av P97-4 detaljplan för Norrbystugan 3:1, Norrbyvallen, Västerljung, på granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2022-02-02. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2022-05-02 till 2022-05-23.

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2022-05-03	Vattenfall Eldistribution AB	Ingen erinran
2	2022-05-17	Trafikverket	Ingen erinran
3	2022-05-19	Region Sörmland	Ingen erinran
4	2022-05-20	Länsstyrelsen Södermanland	Synpunkter

**Ej sakägare enligt Plan och bygglagen

Synpunkter

4.Länsstyrelsen Södermanland

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen konstaterar att granskningsförslaget inte har beaktat de synpunkter som framfördes i samrådsyttrandet, daterat 2022-02-24. Enligt förslaget ska en mindre byggnad kunna placeras på mark som i gällande plan inte får bebyggas. Tillåten volym och aktuell plats för byggnaden framgår inte. Trots detta bedömer Länsstyrelsen, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas,

Länsstyrelsen vill förtydliga att ett antagande i enlighet med aktuellt granskningsförslag kan innebära att planen inte blir genomförbar utifrån de intentioner kommunen har med planändringen.

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ändringen av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Länsstyrelsens upplysningar och krav enligt annan lagstiftning

Kulturmiljölagen (1988:950), KML

Inom den södra delen av fastigheten Norrbystugan 3:1 finns en torplämning som Länsstyrelsen bedömer ska betraktas som lagskyddad fornlämning. All schaktning, grävning eller övertäckning inom eller intill fornlämningen kräver arkeologisk undersökning på exploatörens bekostnad. Kontaktperson för arkeologiska insatser är: Agneta Scharp 010-223 43 41, agneta.scharp@lansstyrelsen.se

Övrigt

Redaktionella synpunkter

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen inte har tagit fram någon plankarta som visar inom vilket område tillkommande markanvändningen H-handel tillåts. Då det är plankartan som är det juridiskt bindande dokumentet är det viktigt att tillåten markanvändning framgår av kartan. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte uppfyller de krav på tydlighet som ställs i 4 kap. 30 § PBL. Illustrationer som visar hur planen har sett ut tidigare och vilka ändringar som har gjorts kan med fördel redovisas i planbeskrivningen till ändringen.

Länsstyrelsen vill fortsatt rekommendera kommunen att ta bort plan-bestämmelse om att mark inte får bebyggas inom område där etablering av butik avses ske. I annat fall riskerar föreslagen bebyggelse att bli planstridig.

Bemötande:

Planbeskrivningen kompletteras med en bild på plankartan där bestämmelsen förtydligas.

13

§ 60

SBN 2021/36

Antagande – detaljplan för Norrbystugan 3:2, Västerljung, Trosa kommun

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige att anta förslag till ny detaljplan för del av Norrbystugan 3:2.

Ärendet

Fastigheten Norrbystugan 3:2 är belägen i Västerljungs tätort i anslutning till Norrbyvallen och ingår i detaljplanen P97-4. Totalt omfattar fastigheten drygt 4.000 kvm och den är sedan länge bebyggd med ett mindre bostadshus. Gällande detaljplan möjliggör byggnation av bostad eller Kultur – museum, hembygdsgård upp till 150 kvm i ett plan och fastigheten har en q1 bestämmelse där ny bebyggelse ska anpassas med hänsyn till miljöns egenart. Fastigheten är inte delbar. Nuvarande fastighetsägare har inkommit med förfrågan om att få dela fastigheten.

Bedömning

Norrbystugan 3:2 är belägen inom Västerljungs tätort och inom ett område som översiktsplanen redovisar som strategisk mark och därmed aktuellt för förändring och utveckling. Kommunalt vatten och avlopp finns i direkt anslutning till området. Tillgång till hållplats för kollektivtrafiken finns i fastighetens närhet och via Norrbygata nås Kyrkskolan och ortens förskolor på ett enkelt sätt. Kommunen ändrade detaljplanen för fastigheten direkt söder om den nu aktuella för några år sedan i syfte att uppnå det som nu önskas för Norrbystugan 3:2. Förslag till ny detaljplan möjliggör en delning, säkerställer befintliga kulturmiljövärden samt skapar två tomter för permanentbostäder. Ett slutligt reviderat förslag har tagits fram och föreslås antas.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Ärendets beredning

- Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2022-08-16.
- Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson 2022-08-08.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Antagande –detaljplan för Norrbystugan 3:2, Västerljung, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar ny detaljplan för del av Norrbystugan 3:2.

Ärendets bakgrund

Fastigheten Norrbystugan 3:2 är belägen i Västerljungs tätort i anslutning till Norrbyvallen och ingår i detaljplanen P97-4. Totalt omfattar fastigheten drygt 4.000 kvm och den är sedan länge bebyggd med ett mindre bostadshus. Gällande detaljplan möjliggör byggnation av bostad eller Kultur – museum, hembygdsgård upp till 150 kvm i ett plan och fastigheten har en q1 bestämmelse där ny bebyggelse ska anpassas med hänsyn till miljöns egenart. Fastigheten är inte delbar. Nuvarande fastighetsägare har inkommit med förfrågan om att få dela fastigheten.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Norrbystugan 3:2 är belägen inom Västerljungs tätort och inom ett område som översiktsplanen redovisar som strategisk mark och därmed aktuellt för förändring och utveckling. Kommunalt vatten och avlopp finns i direkt anslutning till området. Tillgång till hållplats för kollektivtrafiken finns i fastighetens närhet och via Norrby gata nås Kyrkskolan och ortens förskolor på ett enkelt sätt. Kommunen ändrade detaljplanen för fastigheten direkt söder om den nu aktuella för några år sedan i syfte att uppnå det som nu önskas för Norrbystugan 3:2. Förslag till ny detaljplan möjliggör en delning, säkerställer befintliga kulturmiljövärden samt skapar två tomter för permanentbostäder. Ett slutligt reviderat förslag har tagits fram och föreslås antas.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet:
<https://www.google.se/maps/@58.921754,17.4344951,220m/data=!3m1!1e3>
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Granskningsutlåtande

Detaljplan för Norrbystugan 3:2

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Upprättad i januari 2022,

reviderad 2022-05-25

Antagandehandling 2022-08-19

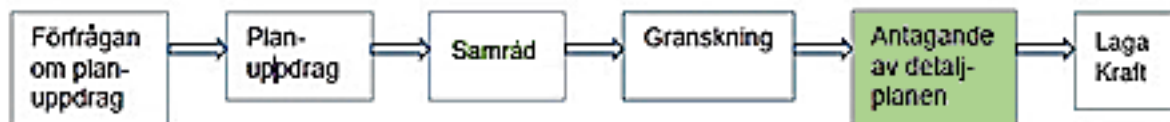
Vy över fastigheten med byggnader från väg 782 mot norr.

PLANHANDLINGAR

- Plankarta i skala 1:500 med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen (PBL) 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Den samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar med flera. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter igen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter. När detaljplanen vunnit laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras. Nedan redovisas var den här detaljplanen befinner sig i planprocessen.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att möjliggöra en delning av fastigheten Norrbystugan 3:2, och därigenom tillskapa ytterligare en fastighet för bostäder på den södra delen av den nuvarande fastigheten samt säkerställa tillfart till den nya avstyckningen. Bestämmelser som reglerar fastigheten idag i gällande detaljplan kommer i hög utsträckning att föras över till den nya detaljplanen

FÖRENLIGT MED 3, 4 OCH 5 KAP. MB

Kommunens samlade bedömning är att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med tillhörande MKB enligt 6 kap miljöbalken behöver därför inte upprättas.

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet är beläget ca 1,5 km väster om Västerljungs tätort, längs väg 782, och närmare 8 km från Trosa centrum, benämnt Hilleborn-Hillesta. I väster och söder gränsar planområdet mot Norrbyvallen (Norrbystugan 3:1), Västerljungs idrottsförening, och längs den östra gränsen ligger väg 782 (Västerleden), vilken förvaltas av Trafikverket. I norr mot en privat fastighet, Norrby 8:4.

Areal

Planområdet upptar en yta om ca 4000 m².

Markägförhållanden

Omgivande fastigheter i söder och väster är Norrbystugan 3:1, vilken ägs av Västerljungs Idrottsförening, i norr Norrby 8:4 som är privatägd, samt mot öster och väg 782, Norrby 8:1 också privatägd.

Planområdets ungefärliga läge på flygfoto

GÄLLANDE PLANER OCH TIDIGARE STÄLLNINGS- TAGANDEN

Riksintressen inom planom- rådet

Planområdet ligger inom riksintresset för kust och skärgård (4 Kap.§4 Miljöbalken), som gäller en stor del av Mellansveriges Östersjökust samt riksintresset för rörligt friluftsliv (4 Kap.§2 Miljöbalken), kustområdet och skärgården. Även detta avser stora delar av Östersjökusten. Planens genomförande påverkar inte dessa riksintressen, vilket belysts i kommunens dokument ”Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning”.

Översiktsplan

I gällande Översiktsplan från 2021 är området markerat som strategisk mark med inriktning på förtätning av nya bostäder. Norr om planområdet har en detaljplan relativt nyligen tagits fram för att möjliggöra förtätning av bostäder och en utveckling av Norrbystugan 3:2 följer översiktsplanens intentioner med området.

Gällande detaljplaner

Området ligger inom nuvarande detaljplan P97-4. Detaljplanen möjliggör bostadsändamål och kultur, museum eller hembygdsgränd. Det är möjligt att bygga 150 kvm byggnadsarea men fastigheten är inte delningsbar. Den äldre huvudbyggnaden har en q1-bestämmelse för att bevara dess karaktär och gestaltning.

Program för planområdet

Den planerade exploateringen överensstämmer med intentionerna i gällande översiktsplan.

Strandskydd

Inom planområdet finns inget strandskydd.

Undersökning om behov av strategisk miljöbedömning

Kommunen har utrett behovet av strategisk miljöbedömning vilken har samrått med Länsstyrelsen. Genomförandet bedöms inte innebära risker för människors hälsa. Miljökvalitetsnormer kommer inte att överskridas. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalkens, 6 kap. § 11 har därför inte tagits fram. Under samrådet med Länsstyrelsen lyft fram frågor som bl a kulturmiljön inom planområdet samt risk för buller från intilliggande väg vilket kommer att utredas inom ordinarie plandokument.

Kommunala beslut i övrigt

Planuppdrag gavs 2021-09-07, §59

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur

- Mark och vegetation

Planområdet utgörs i huvudsak av traditionell trädgård med gräsbevuxen mark på den södra delen av fastigheten, och med någon blandvegetation i den norra delen. Mot väg 782 i öster finns också vissa träd av traditionell trädgårdskaraktär. Det finns inga registrerade naturvärden inom planområdet. Den södra delen av tomten är relativt plan och ligger på ca +25 meter medan den norra stiger till +29.

- Risk för skred/höga vattenstånd

Planområdet ligger ej inom område som har förhöjd risk för skred. Planerad kvartersmark ligger med sina ca +24 till +29 meter väl över länsstyrelsens rekommendation om en lägsta golvnivå +2,2 meter över havet. Trosa kommun har i sin översiktsplan beslutat att bebyggelse skall ske med en lägsta golvnivå på +2,6 meter över nollplanet i RH2000.

- I samband med eventuell byggnation kommer de grundläggning och geotekniska förhållanden att studeras. Området ligger inom normalriskområde för markradon. Ingen förorenad mark förekommer.

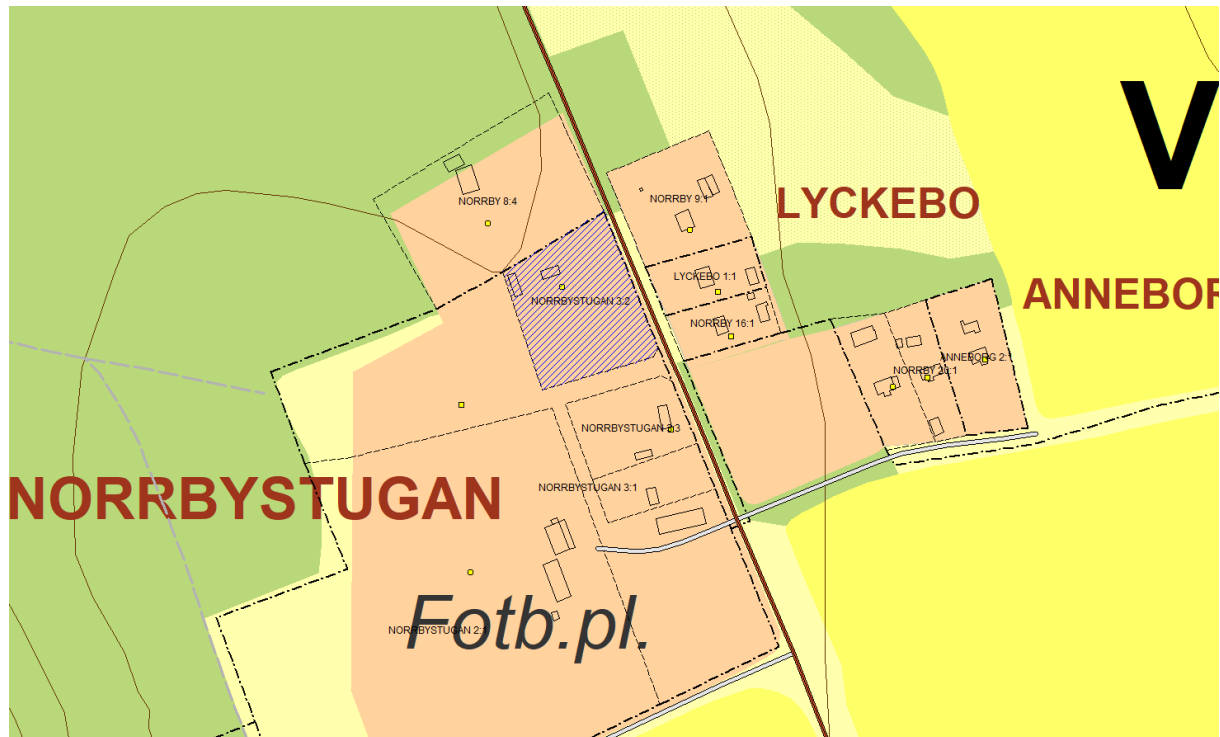
- Fornlämningar

Ca 200 meter söder om planområdet, intill ladan på Västerljungs Idrottsförenings mark finns lämningar av husgrund från äldre tid, upptagen i Riksantikvariets inventering. Skulle fornyfynd göras vid genomförandet av detaljplanen ska arbetet omedelbart avbrytas och fyndet anmälas till Länsstyrelsen.

- Vatten

Delar av området är beläget inom avrinningsområdet till en av kommunens vattentäkter. Området utreds inom ramen för nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt och det är positivt att området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet för att minimera risken för påverkan på avrinningsområdet. Hela området från sjön Sillen och ner mot Hållsviken och Sörtuna vattentäkt utgörs av mark med mycket hög infiltrationsförmåga.

I den södra delen av planområdet finns flödesvägar vid skyfall redovisade i den östra delen vilka ansluter till en möjlig lågpunkt söder om planområdet. Det är viktigt att dagvatten även fortsättningsvis fördröjs inom planområdet för att minska risken för intilliggande områden. Det finns omfattande ytor inom planområdet att möjliggöra detta i kombination med att föreslagna detaljplan endast medger en mindre förtätning jämfört med gällande detaljplan. Till skillnad från stora delar av övriga Trosa kommun har Västerljungs tätort särskilt gynnsamma förhållanden för infiltration. Under 2000-talet har flera omfattande skyfall drabbat kommunen vid några tillfällen vilket lett till översvämningar och påfrestningar på kommunens dagvattensystem i Trosa och Vagnhärad. Vid dessa tillfällen har skyfallen även drabbat Västerljungs tätort men utan samma negativa påverkan som i övriga delar av kommunen. Det finns ingen historisk information om problem med översvämning vare sig inom planområdet eller i dess närhet.

Befintlig bebyggelse

Området är idag ianspråktaget av äldre bebyggelse i den norra delen, med en mindre huvudbyggnad om ca 40 m², och en yngre komplementbyggnad med ungefär samma storlek. På fastigheten står idag också ett förrådstält av tillfällig karaktär. Byggnaderna är traditionellt rödfärgade och denna färgsättning bör bibehållas på platsen. Bebyggelsen bildar tillsammans med det ursprungliga och nya bostadshusen på Norrbystugan 3:3 och ladan i söder på Norrbyvallen en kulturhistoriskt intressant miljö särskilt värd att skyddas.

Den befintliga huvudbyggnaden utgörs av en traditionell parstuga i öst-västlig riktning placerad på naturstensgrund, med falufärgad lockläktpanel med vita knutar och fönsterfoder. Taket med åskonstruktion och takutsprång, är försett med moderna rödorange betongtakpannor liknande tvåkupigt lertegel i karaktären. Den centralt placerade skorstenen av tegel är vitputsad. Ett senare tillägg är ett litet vindfång mot söder på en modernare grund.

Bland interiörerna finns en äldre eldstad med inbyggd järnspis och bakugn i det större rummet, liksom innertak av breda plank, element vilka är värda att bevara vid en renovering. I det nuvarande köket är innertaket klätt med målad pärlspont vilket också bedöms vara en byggnadsdetalj värd att bevara i interiören. För övrigt är inga fönster ursprungliga och golven är belagda med linoleummattor vilket gör att det ej går att bedöma underliggande golvs kvalitet, men eventuellt kan de också i en senare bedömning anses möjliga att spara. Värdeåret på byggnaden är 1929 men huset är förmodligen äldre med tanke på takkonstruktionen. Karaktären på detaljerna invändigt är även sådana att ett byggnadsår under 1800-tal eller möjligen tidigare kan komma ifråga.

Förändringar av byggnaden har skett under senare delen av 1900-talet vilket gjort att byggnadens ursprungliga karaktär ändrats. De faktorer som lyfts fram ovan har dock ett värde att bevara vilket också säkerställs genom bestämmelser på plankartan. Dels finns en q-bestämmelse som motsvarar den bestämmelse som finns på fastigheten direkt söder om planområdet samt dels finns en bestämmelse som möjliggör att dagens huvudbyggnad kan bevaras som komplementbyggnad om ett nytt bostadshus byggs. Några ytterligare utredningar rörande befintlig bebyggelse bedöms inte behöva göras. Genom att utforma planbestämmelserna på detta sätt kan torpets värden bevaras liksom kulturmiljön inom fastigheten samtidigt som fastighetsägaren har möjlighet att anpassa sitt boende till dagens behov.

Längre in på fastigheten i nordvästra hörnet ligger en modernare komplementbyggnad, även denna med rödfärgad lockläktpanel och tvåkupiga takpannor inrymmande gästrum och hygienrum. Denna byggnad saknar de värden som redovisas ovan för huvudbyggnaden. Detaljplanen måste dock beakta denna byggnad vid fastställande av bygggrätter. Det går inte att bortse ifrån att komplementbyggnaden även i framtiden kommer att finnas kvar om andra förändringar sker inom fastigheten. I äldre detaljplaner finns flera exempel på att planförfattare utformat bestämmelser utan att ta hänsyn till befintliga förhållanden. Detta leder alltid till problem i efterföljande bygglovhantering då detaljplanen reglerar annat än vad som faktiskt finns på platsen.

Spisen i det gamla huset

Fastigheten från väg 782 norrut

Huvudbyggnaden

Den yngre komplementbyggnaden

- **Nya bostadshus och komplementbyggnader**

Vid byggnation av ny bebyggelse skall denna anpassas till det kulturhistoriska sammanhanget med hänsyn till utformning-, material- och färgval. Byggrätterna utökas något. Material och färgsättning ska anpassas till platsen. Planbestämmelser kommer att anpassas till platsen och utgå ifrån gällande detaljplan samt nyligen framtagen detaljplan för grannfastigheten söder om planområdet. Gestaltning skall ske i nära samarbete med kommunens bygglovenhet.

- **Kommersiell och övrig service**

Tillgång till kommersiell service utanför planområdet finns framförallt i Trosa tätort på ett avstånd av ca 8 kilometer. Förskola och skola finns inne i Västerljung med ett avstånd av ca 1,5 km.

Friytor

- **Lek och rekreation**

Alldeles i anslutning till planområdet ligger Norrbyvallen med möjligheter till idrotts- och föreningsaktiviteter och i Västerljung en kilometer bort ytterligare en idrottsplats och lekplats. Det finns även goda möjligheter till rekreation i intilliggande skogsområden.

- **Naturmiljö**

Väster om Norrbyvallen finns ett skogsområde som utgör ett värdefullt närströvområde.

Gator och trafik

- Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

Området ligger inte inom utredningskorridoren för Ostlänken.

Väg 782, Västerleden, passerar längs planområdets östra gräns. In- och utfart till den befintliga fastigheten bibehålls på sin nuvarande plats. För att eliminera en ny anslutning kommer den tillkommande fastigheten ges tillfart via befintlig anslutningsväg till Norrbyvallen. Ett servitut mellan fastighetsägarna kommer att upprättas för att tillgodose åtkomst.

- **Kollektivtrafik**

Buss 552 och 710 stannar på Västerleden ca 200 meter från planområdet, med bussförbindelser till Trosa, Vagnhärad och Nyköping.

- **Buller**

Närheten till väg 782 skulle kunna innebära påverkan av buller. I samband med att detaljplanen för Hilleborn strax norr om aktuellt planområdet togs fram 2018-2019 gjordes en bullerberäkning av Åkerlöf Hallin Akustik AB (2018-11-26). Eftersom förutsättningarna är desamma för aktuellt område samt att trafikmängderna inte förändrats sedan dess bedöms resultatet från utredningen vara tillämpliga även för aktuell detaljplan. Utredningens slutsats är följande:

Planområdet utsätts för låga bullernivåer från trafiken på väg 782 samt visst bullerregn från trafiken på väg E4. De ekvivalenta ljudnivåerna blir lägre än 60 dB(A) för alla byggnader inom planområdet. Byggnader på större avstånd än 20 meter från väggkant till väg 782 får lägre än 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid fasad.

På gårdsytor väster om byggnaderna blir ekvivalentnivån på grund av trafiken i närområdet högst 50 dB(A) och maximalnivån lägre än 70 dB(A). Uteplats som klarar riktvärdena enligt Trafikbullerförordningen kan anläggas här utan speciella bulleråtgärder.

- **Parkering**

Parkering för bilar anordnas på egen fastighet.

Teknisk försörjning

- **Vatten och avlopp**

Området försörjs genom kommunalt vatten och avlopp. Befintliga vatten- och avloppsledningar passerar söder och väster om planområdet, på Västerljung Idrottsförenings mark.

- **Dagvatten**

Dagvatten ska hanteras vid källan. Inom planområdet finns goda förutsättningar för fördröjning, rening och avledning. Föreslagen detaljplan medger en mindre förtätning jämfört med gällande detaljplan. Inom respektive möjlig fastighet är bebyggelsens placering styrd och utmed fastighetsgränserna finns ytor med prickmark. Såväl befintlig fastighet som de två avstyckningarna har mycket goda möjligheter till att anlägga fördröjningsmagasin för dagvatten och jämfört med idag kommer mer vatten att fördröjas och renas med tanke på att idag finns inga sådana åtgärder överhuvudtaget. Plankartan anger även att dagvatten ska omhändertas lokalt inom respektive fastigheter. Några ytterligare särskilda utredningar, bestämmelser eller åtgärder bedöms inte vara nödvändiga.

- **Värme**

Byggnader skall vara utformade så att energiförbrukningen minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis vattenburet. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall eftersträvas för att möjliggöra en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning.

- **El- tele- och fibernät.**

El- och telenätet är utbyggt i anslutning till området.

Vattenfall har jordkablar och elkabelskåp på fastigheten med lågspänning upp till 400 volt. Kabeln försörjer även Norrbystugan 2:1 Punkt för fiberanslutning finns i planområdets sydöstra del mot väg 782.

- **Avfall**

Korslöt återvinningscentral ligger strax utanför Vagnhärad. FTI-stationer finns på olika platser i centrala Vagnhärad, exempelvis nära Hedebyskolan. Avfall ska hanteras i enlighet med kommunens reglemente.

REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Administrativa frågor

Huvudmannaskap

Inom planområdet finns inte någon allmän plats.

Genomförandetid

Genomförandetiden är tio (10) år räknat från den dag planen vunnit laga kraft.

Genomförandetiden innebär att ändras eller upphävs planen före genomförandetiden, har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som går förlorade.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planuppdrag	september	2021
Beslut om samråd	vintern	2022
Granskning	våren	2022
Antagande	hösten	2022
Laga kraft	vintern	2022

Handläggningen sker enligt standardförfarande. Tidplanen är preliminär och kan komma att justeras under arbetets gång.

Huvudmannaskap

Kommunen är inte huvudman för vägar och gemensamma ytor i anslutning till planområdet. Planområdet är perifert beläget i kommunen, i anslutning Norrbyvallen. De allmänna ytorna, vägar mm har idag ett enskilt huvudmannaskap. Kommunen har inte för avsikt att överta huvudmannaskapet i området. Den tillkommande bebyggelsen är endast att se som en mindre förtätning av befintlig bebyggelse i området.

Genomförande av aktuellt planförslag

Mark-, exploaterings- och avtalsfrågor, bygglovsansökan och därmed enligt Plan- och bygglagen förenliga moment handläggs av Samhällsbyggnadskontoret på Trosa kommun.

Vatten och avlopp

Vatten och avlopp ansluts vid den punkt kommunen anvisar. Anslutningsavgift tas ut för nya serviser enligt gällande taxa. Frågor som rör vatten- och avloppsnätet handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun.

Dagvatten

Planen medger en mindre förtätning och andelen hårdgjorda ytor bedöms inte öka i någon större utsträckning jämfört med idag. Dagvatten ska omhändertas lokalt enligt kommunens dagvattenpolicy. Inom planområdet finns möjlighet till fördröjning i till exempel stenkistor eller dylikt, rening och infiltration. Det har tidigare inte orsakats några översvämningar från planområdet till närliggande fastigheter. Slutlig hantering av dagvatten avgörs i samband med bygglovsprövning i samråd med kommunens Tekniska enhet. Bortledning av dagvatten får inte innebära mer tillkommande vatten i Trafikverkets diken och trummor än i dagsläget.

El, tele, bredband/fiber

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet och eventuellt nya abonnenter ansluts i enlighet med nätägarens instruktion. Telia Sonera AB ansvarar för telenätet. Kostnaden och ansvar för genomförandet åligger exploitören/fastighetsägaren. Anslutningspunkt för bredband/fiber finns i planområdets sydöstra del mot väg 782.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägare ansvarar för alla byggnader och anläggningar inom kvartersmark.

Nybyggnadskarta beställs av Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäterimyndigheten Södermanlands län. Det är exploitören/fastighetsägaren som initierar och bekostar de fastighetsrättsliga åtgärder som planen redovisar.

Tillfart till den södra fastigheten ska ske från vägen i planområdets södra del på fastigheten Norrbystugan 3:1. Servitut för denna rättighet skall bildas på den av Västerljungs IF ägda marken. Detta skall ske i samband med den lantmäteriförrättning som görs då fastigheten delas. Befintlig in- och utfart mot väg 782 behålls för den norra delen av ursprungsfastigheten Norrbystugan 3:2.

Ekonomiska frågor och avtal

Kostnader för upprättande och genomförande av detaljplanen åligger berörd fastighetsägare. Planavgift ska ej tas ut vid bygglov. Kostnader för bygglov debiteras enligt gällande taxa.

Något exploateringsavtal upprättas inte mellan fastighetsägare och Trosa kommun.

Medverkande

Medverkande tjänstemän

Från Trosa kommun har planchef Linda Axelsson ansvarat för framtagandet av detaljplanen.

Medverkande konsulter

Handlingarna till detaljplanen har upprättats av arkitekterna Håkan Zätterlund och Birgitta Elvingson genom Asmussens Arkitektgrupp AB.

Upprättad 2022-01-03

Reviderad 2022-05-25

Antagandehandling 2022-08-19

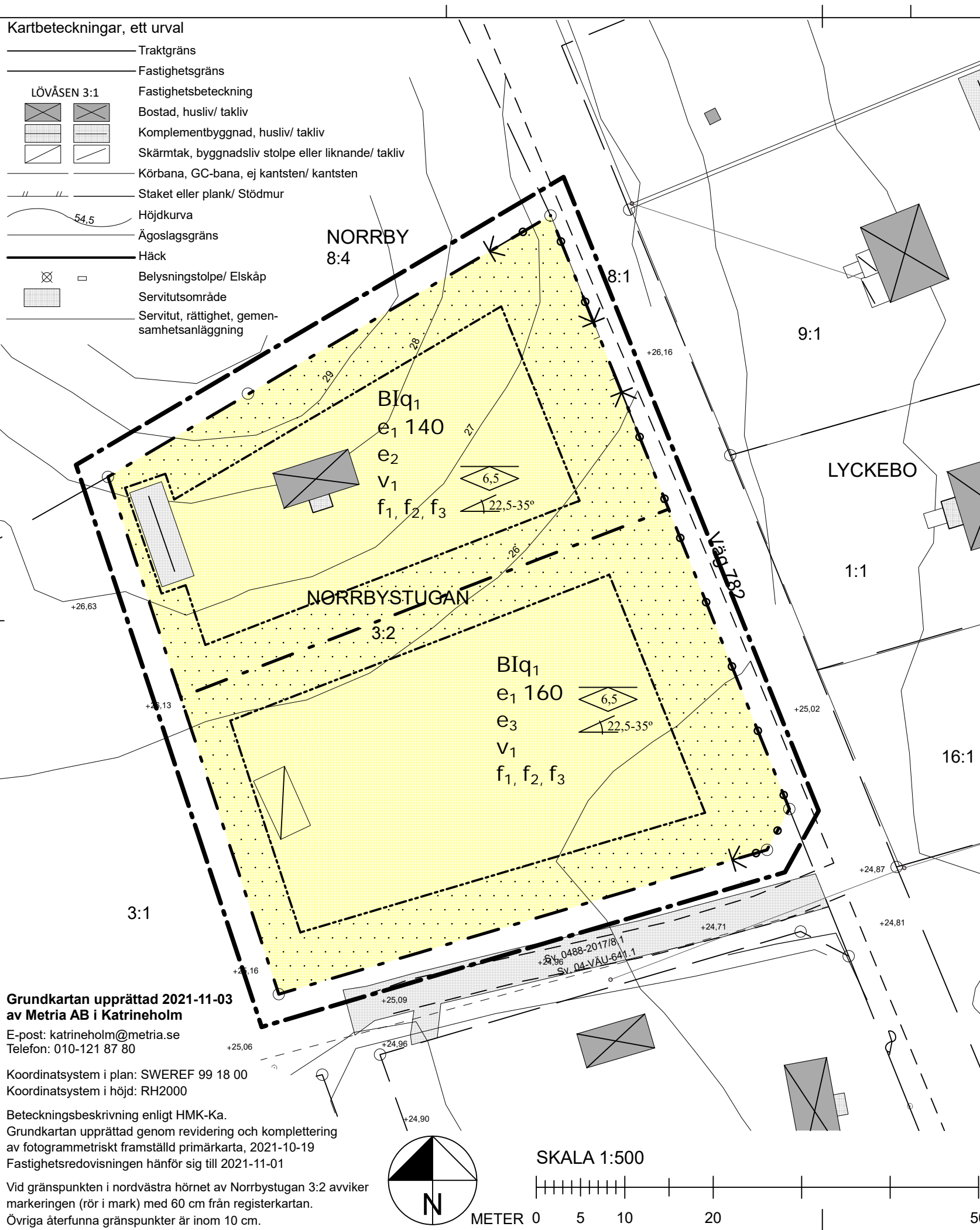
Håkan Zätterlund

Arkitekt SAR-MSA

Asmussens Arkitektgrupp AB

Kartbeteckningar, ett urval

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- LÖVÅSEN 3:1**
- Fastighetsbeteckning
- Bostad, husliv/ takliv
- Komplementbyggnad, husliv/ takliv
- Skärmtak, byggnadsliv stolpe eller liknande/ takliv
- Körbana, GC-bana, ej kantsten/ kantsten
- Staket eller plank/ Stödmur
- Höjdskurva
- Ägoslagsgräns
- Häck
- Belysningstolpe/ Elskåp
- Servitutsområde
- Servitut, rättighet, gemensamhetsanläggning

Grundkartan upprättad 2021-11-03 av Metria AB i Katrineholm
 E-post: katrineholm@metria.se
 Telefon: 010-121 87 80

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 18 00
 Koordinatsystem i höjd: RH2000

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
 Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2021-10-19
 Fastighetsredovisningen hänför sig till 2021-11-01

Vid gränspunkten i nordvästra hörnet av Norrbystugan 3:2 avviker markeringen (rör i mark) med 60 cm från registerkartan.
 Övriga återfunna gränspunkter är inom 10 cm.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
 Endast angiven användning och utformning är tillåten.
 Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns (ritad 3 meter utanför)
- - - - - Användningsgräns
- · - · - · - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- 4 kap 5 §
- B** Bostäder 4 kap 11 § 2

UTNYTTJANDEGRAD 4 kap 11 §

Minsta fastighetsstorlek 1800 kvm 4 kap 18 §

- e₁₀₀₀** Största byggnadsarea i kvm för huvudbyggnad 4 kap 11 §
- e₂** Utöver huvudbyggnad får två komplementbyggnader med total byggnadsarea 90 kvm uppföras varav 45 kvm per byggnad. Befintligt torp kan definieras som komplementbyggnad vid nybyggnation av huvudbyggnad.
- e₃** Utöver huvudbyggnad får två komplementbyggnader uppföras. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 60 kvm varav högst 40 kvm per byggnad.

BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- · · · · Marken får ej förses med byggnad 4 kap 11 §

MARKENS ANORDNANDE

- ⊖ ⊕ Utfart får ej anordnas 4 kap 9 §

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE och VARSAMHET 4 kap 16 §

- ◇ 6,5 Högsta nockhöjd i meter 4 kap 11 §
- ∠ 22,5-35° Högsta takvinkel i grader

I Antal våningar

Marklov krävs för ändring av markhöjd mer än 0,5 m

- f₁** Träfasader
- f₂** Takmaterial av taktegel och/eller falsad plåt
- f₃** Fasadfärger i traditionella kulörer, rött och grått, samt med andra inslag.

Högsta totalhöjd för komplementbyggnad är 4 m.

q₁ Värdefull miljö. Ändring av byggnad får ej förvanska dess karaktär. Ny bebyggelse skall utformas med särskild hänsyn till miljöns egenart. Gestaltning ska ske i nära samarbete med kommunens bygglovenhet. 8 kap 13 §

v₁ Vind får inredas. 4 kap 11 §

UPPLYSNINGAR

Dagvatten ska omhändertas lokalt på egen fastighet. Om fornlämningar påträffas vid markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till Länsstyrelsen. KML 2 kap 10 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Tillfart för södra fastigheten ska säkras genom servitut. Denna detaljplan ersätter del av detaljplan P97-4. Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. 4 kap 21 §

SBN 2021/36

ANTAGANDEHANDLING

PLANKARTA MED BESTÄMMELSER	Beslutsdatum	Sign
DETALJPLAN FÖR Norrbystugan 3:2 Trosa kommun	Antagande	SBN 2022-
	Lagakraftvinnande	2022-
UPPRÄTTAD: 2022-01-03	TILL PLANEN HÖR:	
REVIDERAD: 2022-08-19	☒	Planbeskrivning
Linda Axelsson Planchef Trosa kommun	☒	Genomförandebeskrivning
	☒	Fastighetsförteckning
Håkan Zätterlund Arkitekt SAR/MSA Asmussens Arkitektgrupp AB	☒	Samrådsredogörelse
	Skala: 1:500 i A3-format	
Ritad av: B.Elvingson		

**Detaljplan för Norrbystugan 3:2,
Västerljung,
Trosa kommun**

Granskningsutlåtande
2022-08-08

Detaljplan för Norrbystugan 3:2, Västerljung, Trosa kommun, dnr 2021/36

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-04-26 § 31, att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till detaljplan för Norrbystugan 3:2 på granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2022-02-01. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2022-06-13 t o m 2022-07-29.

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2022-06-16	Vattenfall Eldistribution AB	Ingen erinran
2	2022-06-22	Trafikverket	Ingen erinran
3	2022-06-23	Naturskyddsföreningen	Inga synpunkter
4	2022-07-04	Länsstyrelsen Södermanland	Ingen erinran
5	2022-07-23	Region Sörmland	Ingen erinran

14

§ 42

SBN 2022/22

Revidering av PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till revidering av PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.
2. Revideringar i taxan träder ikraft när kommunfullmäktiges beslut vinner laga kraft.

Ärendet

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har allt sedan Plan- och bygglagen trädde ikraft 1987 utarbetat förslag till taxekonstruktioner inom plan- och byggområdet.

Den senaste större revideringen togs fram i samband med en ny plan- och bygglag som trädde i kraft 2 maj 2011. Med denna som huvudsaklig grund fastställde Kommunfullmäktige 2011-06-22 en till stora delar ny taxekonstruktion.

Sedan dess har taxan reviderats vid fyra tillfällen för att möta förändringar i lagstiftningen men också för att så långt som möjligt landa i avgiftsnivåer som är så nära verkligheten som möjligt gällande faktiskt tidsåtgång. Den revidering som nu är aktuell är aktualiserad främst av det senare skälet. Grundprinciperna i taxan är desamma som tidigare och förändringarna är endast av mindre karaktär.

Ärendets beredning

- Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2022-05-24.
- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2022-05-12.
- Förslag till reviderad PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

0156-520 27

mats.gustafsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-05-12

Diarienummer

SBN 2022/22

Revidering av PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till revidering av PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.
2. Revideringar i taxan träder ikraft när Kommunfullmäktiges beslut vinner laga kraft.

Ärendet

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har allt sedan Plan- och bygglagen trädde ikraft 1987 utarbetat förslag till taxekonstruktioner inom plan- och byggområdet.

Den senaste större revideringen togs fram i samband med en ny plan- och bygglag som trädde i kraft 2 maj 2011. Med denna som huvudsaklig grund fastställde Kommunfullmäktige 2011-06-22 en till stora delar ny taxekonstruktion.

Sedan dess har taxan reviderats vid fyra tillfällen för att möta förändringar i lagstiftningen men också för att så långt som möjligt landa i avgiftsnivåer som är så nära verkligheten som möjligt gällande faktiskt tidsåtgång. Den revidering som nu är aktuell är aktualiserad främst av det senare skälet. Grundprinciperna i taxan är desamma som tidigare och förändringarna är endast av mindre karaktär.

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

Bilaga

Förslag till reviderad PBL-taxa för delar av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet, ändringar är gulmarkerade

Beslut till

Kommunstyrelsen

PBL-taxa för delar av
samhällsbyggnadsnämndens verksamhet
- planering, byggande och strandskydd i
Trosa kommun

Ändringarna avser sidorna
7,8,9,10,11,12 och 13

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2020-06-10 § 49
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa.....	2
Beräkning av avgifter enligt taxan.....	2
Ändring av belopp i taxan	2
Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter	2
Avräkning	3
Tabeller.....	4
Tabell 1 Objektsfaktorer	4
Tabell 2 Tid ersättning	5
Tabell 3 Underrättelse.....	5
Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1.....	6
Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked HF2	7
Tabell 6 Justering av bygglovavgift	8
Tabell 7 Avgift för besked	8
Tabell 8 Bygglovavgift.....	9
Tabell 9 Övriga åtgärder.....	9
Tabell 10 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd)	11
Tabell 11 Rivningslov inklusive startbesked inom dp	11
Tabell 12 Bygglov för skyltar.....	12
Tabell 13 Marklov inkl startbesked.....	12
Tabell 14 Bygglov för anläggningar.....	13
Tabell 15 Master, torn, vindkraftverk.....	14
Tabell 16 Övriga ärenden	14

Bakgrund

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har alltsedan Plan- och bygglagen trädde ikraft 1987 utarbetat förslag till flertal taxekonstruktioner inom plan- och byggområdet.

Den senaste större revideringen togs fram i samband med en ny plan- och bygglag som trädde i kraft 2 maj 2011. Med denna som huvudsaklig grund fastställde Kommunfullmäktige 2011-06-22 en till stora delar ny taxekonstruktion.

Sedan dess har taxan reviderats vid tre tillfällen för att möta förändringar i lagstiftningen men också för att så långt som möjligt landa i avgiftsnivåer som är så nära verkligheten som möjligt gällande faktiskt tidsåtgång. Även den revidering som nu är aktuell är aktualiserad av dessa två skäl.

Taxebestämmelser för ärenden angående kartering och utstakning avtalas separat mellan Trosa kommun och METRIA i Katrineholm. Kostnaden för nybyggnadskarta ingår således inte i bygglovavgiften.

Taxan är framtagen av samhällsbyggnadskontoret.

Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa

Denna taxa gäller för byggnadsnämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900), PBL eller kommunallagen (2017:725) samt miljöbalken, MBL (1998:808) om inget annat anges.

Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges.

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör ett B-belopp (B) Där utöver en justeringsfaktor N 1,0 läggs till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen.

Ändring av belopp i taxan

Ändringar av taxans b-belopp (B) och eventuella justeringsfaktorer (N) kan beslutas årligen av kommunfullmäktige. Genom ändring av justeringsfaktorn för olika avgifter som ingår i taxan, kan kostnadstäckning för olika åtgärder varieras. Taxeförslaget är utformad så att faktorn N är lika med 1,0. Övriga ändringar i taxan

beslutas av kommunfullmäktige.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

HF	Handläggningsfaktor (HF1 = Liten påverka, HF2 = Stor påverkan)
KOM	Faktor för kommunikering
B	B-belopp
N	Justeringsfaktor
OF	Objektfaktor
PLF	Planavgiftsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x B x N.

Avgift för bygglov/startbesked beräknas efter bruttoarean (BTA) +öppenarean (OPA).

Avgiften kan också tas ut genom tidersättning enligt fastställd timtaxa. Vid tidersättning tas kostnad för administration ut enligt taxa 4. Vid tidersättning kan också ersättning för resa tas ut om så erfordras. Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna tas tidersättning ut.

Vid timdebitering kan också ersättning för resekostnad tas ut.

Avräkning

Om sökanden så begär ska nämnden återbetala de i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske.

Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt Preskriptionslagen, dvs. preskription sker efter tio år.

Tabeller

Tabell 1 Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga
komplementbyggnader – Bruttoarea

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA

OF 2 avser mycket enkla byggnader t.ex: växthus, carport utan förråd m.m.

Area (m2) – BTA + OPA	OF
OF 2 gäller mycket enkla anläggningar/byggnader	1
0 - 49	4
50 - 129	6
130 - 199	8
200 - 299	10
300 - 499	14
500 - 799	20
800 - 1199	26
1 200 - 1 999	36
2 000 - 2 999	46
3 000 - 3 999	56
4 000 - 4 999	64
5 000 - 5 999	72
6 000 - 7 999	85
8 000 - 9 999	100
10 000 - 14 999	125
15 000 - 24 999	170
25 000 - 49 999	235
50 000 - 100 000	400

Tabell 2 Tid ersättning

Om kostnadstäckningsgraden liksom tidigare ska vara 100%, full kostnadstäckning, kan timersättningen tas ut enligt nedanstående tabell. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200 – 1 400 timmar.

Vid timdebitering utgår ersättning för bilresa om den så erfordras för ärendets beredning enligt för varje tidpunkt.

I timkostnaden ingår alla normala kringkostnader utom kostnader för lokaler. De kan inte schablonberäknas eftersom stora lokala variationer förekommer.

En genomsnittlig månadslön räknas ut varje år utifrån handläggarnas lön.

Löneintervall, månadslön	Timpris
16 000 – 19 999	600
20 000 – 23 999	750
24 000 – 27 999	900
28 000 – 31 999	1 000
32 000 – 35 999	1 300
36 000 -	1 500

Tabell 3 Underrättelse

Underrättelse till berörda sakägare och andra.

Denna taxa används när kommunikering krävs även vid avslagsbeslut och tillsyn.

Avgift = KOM x B x N

Antal	Kommentar	KOM
Sakägare 1 – 7	Ingen avgift / ev. tim avg.	
Sakägare 8 - 15		40
Sakägare 16 – 25		60
Sakägare 26 -		80
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	80
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF X B
(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl arkivering	10
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten Tomts ordnande inkl utfart och parkering Enkel kontroll av grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning	7

Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x B x N
OF enligt tabell 1 + ev. antal timmar

Åtgärder	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl arkivering	7 eller 10
Startbesked	
Tekniskt samråd	10
Startbesked och beslut om kontrollplan	5
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	Antal timmar
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Extra slutsamråd	Antal timmar
Slutbesked	3
Interimistiskt slutbesked	70
Byte av kontrollansvarig	Antal timmar

(ny)

(antal timmar)

Tabell 6 Justering av bygglovavgift

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	25 % påslag på bygglovavgiften
Tillägg för prövning av liten avvikelse	20 % påslag på bygglovavgiften
Varsamhet	10 % påslag på bygglovavgiften
Ombyggnad	100 % av bygglovavgiften
Ändring	70 % av bygglovavgiften (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	75 % av bygglovavgiften
Förlängning, tidsbegränsat bygglov	50 % av bygglovavgiften
Tidsbegränsat bygglov av säsongskaraktär	75 % av bygglovavgiften
Förlängning, tidsbegränsat bygglov av säsongskaraktär	50 % av bygglovavgiften
Förlängning av pågående bygglov	50 % av bygglovavgiften
Förnyelse av lov = ny prövning	80 % av bygglovavgiften

Tabell 7 Avgift för besked

Avgift för kommunikering tillkommer enligt tabell 3

Typ av besked	Beskrivning
Förhandsbesked (kommunicering tillkommer)	250 x B + tim. avgift vid komplicerade ärenden
Ingripandebesked	Antal timmar (minst 2)
Strandskyddsdispens	200 x B + administrativ avgift 10
Strandskyddsdispens	100 x B eller timersättning + adm. avgift 10

(225)

(1)

Tabell 8 Bygglovavgift

$$\text{Avgift} = B \times \text{HF1} + \text{HF2} \times N$$

Bostäder, kontor, industrier m.m.	Yta	HF1	HF2
Vindsinredning	≤ 199 m ²	17	28
Stor, enkel byggnad	60 % av normal avgift	24	28

Tabell 9 Övriga åtgärder

$$\text{Bygglovavgift} = B \times \text{OF} \times \text{HF} \times N$$

Övrigt	Yta BTA	HF
Balkong 1 st		65
Balkong 2-5 st		100
Balkong >5 st		130
Tillbyggnad av balkong, mindre		35
Tillbyggnad av balkong, större		65
Inglasning av balkong 1 st		65
Inglasning av balkong 2-5 st		100
Inglasning av balkong >5 st		130
Inglasning av uteplats/uterum (glas från golv till tak)	Oavsett storlek	65
Skärmtak	16-30 m ²	50
Skärmtak	31 -50 m ²	100
Skärmtak	> 51	150

(≥ 31 m²)
(ng)

Tabell 9 fortsätter på nästa sida

Övriga – utan konstr.

Bygglovavgift = B x OF x (HF1 + HF2) x N

Övrigt – utan konstr.	OF	HF1	HF2
Fasadändring, mindre	2	11	10
Fasadändring, större	4	11	10
Ändrad färgsättning, ingen avgift Ev. timdebitering för kommunikering m.m.	-	-	-
Hiss flerbostadshus	4	17	15
Mur och eller plank vid småhus, mindre (ca 2 meter lång Tas bort)	4	10	-
Mur och eller plank vid småhus, större	4	30	-
Mur och/eller plank bullerplank, mindre	6	14	15
Mur och/eller plank bullerplank, större	10	14	15

(1)

(tas bort)

Solceller

2018 togs krav på bygglov för solceller bort om de följer byggnadens form.
För byggnader som är särskilt värdefulla eller placerade inom särskilt värdefullt område krävs det bygglov.

Tabell 10 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd)

Avgift = HF2 x B x N

	HF 2	
Eldstad med röckanal	40	
Eldstad i befintlig röckanal	25	
Installation av kassett / styck	15	
Ventilationsanläggning	140	
Ändring av bärande konstruktion, mindre	50	
Ändring av bärande konstruktion, större	140	
Stambyte + 25 % per byggnad vid lika hustyp	90	
Komplementbostadshus (+ ev. avgift för lägeskontroll Tas bort)	160	(tas bort)
Komplementbyggnad (+ ev. avgift för lägeskontroll Tas bort)	90	(tas bort)
Tillbyggnad komplementhus/byggnad	Antal timmar	
Tillbyggnad bostadshus max 15 kvm i ett plan	70	
Tillbyggnad bostadshus max 15 kvm i två plan	90	
Takkupa / styck	65	
Ytterligare bostad	Antal timmar	
Lägeskontroll inom dp eller nära gräns utanför dp	65	
Inredning av oinredd vind	65	
Rivning <u>utanför</u> planlagt område enkel byggnad	50	(lägs till)
Rivning utanför planlagt område komplicerad byggnad	100	(ng)

Tabell 11 Rivningslov inklusive startbesked inom dp

Avgift = HF x B x N

Rivning	HF
Enkel byggnad	50
Stor enkel byggnad	100
Bostadshus	200
Komplicerad byggnad	400

Tabell 12 Bygglov för skyltar

Prövning skall ske som för byggnader

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x B x N

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd		HF om liten påverkan	HF om stor påverkan
Skylt, vepa	$\geq 20 \text{ m}^2$	Ev. timersättning	200
Skylt, vepa	$2 \text{ m}^2 - 20 \text{ m}^2$	80	150
Skylt, vepa	$\leq 2 \text{ m}^2$	40	-
Därutöver per skylt		23	53
Skyltpelare, stadspelare	$\leq 10 \text{ m}^2$	60	-
Skyltpelare, stadspelare	$\geq 10 \text{ m}^2$ vid busskur	80	150
Tillfällig skylt		30	60
Förbesiktning	Per gång	10	20

Skylt i samband med byggnation placerad på samma fastighet inom inhägnat område.
max 15 m² är avgiftsfri.

Tabell 13 Marklov inkl startbesked

Åtgärd	HF
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (Minst 2 timmar)
Borttagande av träd, per träd Gäller inom DP där det är lovplikt för trädfällning	12

(antal timmar)

(läggs till)

Tabell 14 Bygglov för anläggningar

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Anläggningar, t.ex. camping, golfbana	Antal timmar (minst 4)	-	-	-
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10-12 båtar, (annars ej bygglov)	20	24	-
Begravningsplatser	Antal timmar (minst 1)	-	-	-
Parkeringsplatser	Antal timmar (minst 1)	-	-	-
Upplag / materialgård	Antal timmar (minst 1)	-	-	-
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m2	40	24	Ev. tim
Marina 5 000-10 000 m2, flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28
Utökning med pontonbrygga –	per brygga	5	24	-
Skjutbana	Antal timmar (minst 4)			
Fasta cisterner	Antal timmar (minst 2)			
Övriga anläggningar	Antal timmar (minst 2)			

(1)
(1)

Exempel på anläggningar (enligt plan- och byggförordningen) Begravningsplats, campingplats, idrottsplats, friluftsbad, golfbana, parkeringsplatser, minigolf, motorbana, nöjespark, skidbacke med lift, skjutbana.

Tabell 15 Master, torn, vindkraftverk

$$\text{Avgift} = (\text{HF1} + \text{HF2}) \times \text{B} \times \text{N}$$

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF1	HF2
Teknikbod	15		3 timmar
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	Ett torn	250	Antal timmar
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	Fler än ett	550	Antal timmar
Vindkraftverk	Ett verk	300	Ev. antal timmar
Vindkraftverk	2 till 4 st	1 200	Antal timmar
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	Antal timmar

Tabell 16 Övriga ärenden

$$\text{Avgift} = \text{HF} \times \text{B} \times \text{N}$$

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	Ingen avgift	-
Avslag såväl bygglov, marklov Rivningslov, förhandsbesked och anmälan	Full avgift eller tidersättning	-
Avvisa		20
Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	25 % av normal bygglovavgift eller tidersättning	-
Egen sotning	Antal timmar (minst 1)	

15

§ 53

HN 2022/39

Revidering av Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS)

Beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner reviderad Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS) för Trosa kommun.

Ärendet

Den reviderade planen utgår från den av riksdagen beslutade strategin för alkohol, narkotika-, dopnings-, tobakspolitiken samt spel om pengar 2022-2025. Syftet med strategin är att ange mål och inriktning för hur insatser inom ANDTS-området ska genomföras, samordnas och följas upp under tidsperioden. Revideringen av handlingsplanen innebär att även spel om pengar finns med som nytt område.

Kommunens plan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel (ANDTS) har tagits fram med mål och insatser/åtgärder för Trosa kommun.

Humanistiska nämnden har huvudansvaret för verksamhetsområdet ANDTS men eftersom handlingsplanen är kommunövergripande behöver planen antas av kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från socialchef Lisbeth Lampinen och verksamhetsutvecklare Ola Nordqvist 2022-04-29.
- Revidering av Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS).

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Socialkontoret
Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare
0156-522 73
ola.nordqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2020-04-29
Diarienummer
HN 2022/39

Revidering av Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS)

Förslag till beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner reviderad Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS) för Trosa kommun.

Ärendet

Den reviderade planen utgår från den av riksdagen beslutade strategin för alkohol, narkotika-, dopnings-, tobakspolitiken samt spel om pengar 2022-2025. Syftet med strategin är att ange mål och inriktning för hur insatser inom ANDTS-området ska genomföras, samordnas och följas upp under tidsperioden. Revideringen av handlingsplanen innebär att även spel om pengar finns med som nytt område.

Kommunens plan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel (ANDTS) har tagits fram med mål och insatser/åtgärder för Trosa kommun.

Humanistiska nämnden har huvudansvaret för verksamhetsområdet ANDTS men eftersom handlingsplanen är kommunövergripande behöver planen antas av kommunfullmäktige.

Lisbeth Lampinen
Socialchef

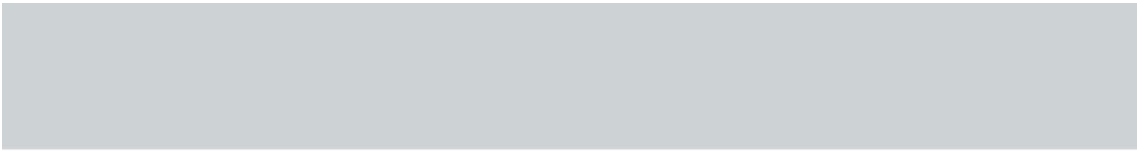
Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare

Bilaga

Revidering av Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak samt spel om pengar (ANDTS). Revideringarna är rödmarkerade och vissa texter som är inaktuella är strukna.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Handlingsplan mot alkohol, narkotika,
dopningsmedel, tobak **samt spel om**
pengar
(ANDTS)
för Trosa kommun
2022-2025

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2019-04-24 § 34, Dnr KS 2019/64
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Handlingsplan

Innehållsförteckning

Inledning	2
Mål 1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel ska minska	3
Nuvarande arbete	3
Mål 2. Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel	4
Nuvarande arbete	5
Mål 3. Antalet barn och unga som börjar använda alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska	6
Nuvarande arbete	7
Mål 4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska	8
Nuvarande arbete	8
Mål 5. Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet	9
Nuvarande arbete	10
Mål 6. Antalet personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska	11
Nuvarande arbete	11

Inledning

Planen utgår från den av riksdagen beslutade strategin för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken **samt spel om pengar (ANDTS) 2022-2025**. Syftet med strategin är att ange mål och inriktning för hur insatser inom ANDTS-området ska genomföras, samordnas och följas upp under tidsperioden. Den svenska ANDTS-politiken pekar ut att de mest effektiva åtgärderna för att minska ANDTS-relaterade skadeverkningar är att begränsa tillgång och tillgänglighet.

Kommunens plan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks/nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel (ANDTS) har tagits fram med mål och insatser/utvecklingsområden för Trosa kommun.

Det är angeläget att Trosa kommun prioriterar **ANDTS**-arbetet ur ett hälsofrämjande, förebyggande, brottsbekämpande, behandlande och rehabiliterande perspektiv.

Fokus ligger främst på insatser för att begränsa och försvåra tillgängligheten av alkohol, narkotika, dopningsmedel, **tobak/nikotinprodukter och spel om pengar** men även attityd- och kunskapshöjande insatser är angeläget. Inriktningen är också att kommunen ska erbjuda lättillgängligt stöd för personer med missbruk/beroende och stöd till deras anhöriga.

Humanistiska nämnden genom socialkontoret ansvarar för uppföljning av handlingsplanen samt att åtgärder genomförs för att uppnå målen.

Handlingsplanens övergripande mål

Trosa kommun ska verka för ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minska medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, narkotika, doping och ett minskat tobaksbruk och bruk av nikotinprodukter samt minska skadeverkningarna av spel om pengar.

Handlingsplanens sex mål

Handlingsplanens mål utgår från de tre preventionsnivåerna universell, selektiv och indikativ prevention. Inom ramen för universell prevention finns insatser som bör erbjudas till alla medborgare, insatser som inte tar hänsyn till skillnader mellan hög- och lågriskgrupper och som kommer alla till nytta. Här ingår mål ett och två. Selektiv prevention är riktade insatser som erbjuds till barn, unga och vuxna eller familjer som är särskilt utsatta för en eller flera riskfaktorer eller har begynnande problem. Här ingår mål tre. Indikativ prevention är riktade insatser till individer eller grupper där problem har observerats. Här ingår mål fyra, fem och sex.

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel, **tobaks/nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel ska minska.**

2. Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar.
3. Antalet barn och unga som börjar använda alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska.
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska.
5. Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet.
6. Antalet personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska.

Mål 1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel ska minska

Genom att begränsa tillgängligheten på alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak/nikotinprodukter kan vi minska skadeverkningar och problem relaterat till dessa preparat.

För alkohol och tobak handlar åtgärderna om att upprätthålla åldersgränser, begränsa antalet försäljningsställen, kontrollera illegal införsel, langning och hembränning. När det handlar om illegala substanser som narkotika och dopningsmedel är polisens och tullens insatser för att motverka införsel och illegal handel centrala. När det gäller spel så handlar det om att på olika sätt motverka ett problematiskt spelande.

Nuvarande arbete

Kommunens arbete med tillsyn, kontrollköp, ansvarsfull alkoholservering och samverkansgrupper ligger under miljönämnden.

Tillsyn

- Kommunen genomför tillsynsbesök på alla restauranger och krogar med serveringstillstånd, försäljningsställen för tobak/nikotinprodukter samt folköl. Kommunen tillsynar rökfria miljöer, då främst skolgårdar och förskolegårdar.
- Kommunen genomför kontrollköp av tobak/nikotinprodukter samt folköl efter överenskommelse med ANDT ansvarig.
- Kommunen erbjuder utbildningen ansvarsfull alkoholservering.

- Kommunen anordnar krögarmöten och företagsfrukostar.

Samverkan

- Kommunen samarbetar med Länsstyrelsen Södermanland och övriga kommuner i länet för utveckling av tillsyn. Kommunen tillhör tillsammans med Gnesta, Nyköping och Oxelösund i en initieringsgrupp bestående av representanter från polismyndigheten, skatteverket, länsstyrelsen och alkoholhandläggare i länet. Gruppen planerar varje år gemensamma tillsynsomgångar då samtliga kommuner i länet genomför tillsynsbesök med ett gemensamt tema.
- Kommunen har en samverkansöverenskommelse med polismyndigheten i syfte att förbättra både **ANDTS**-arbetet och det brottsförebyggande arbetet.
- Kommunen använder SSPF-modellen (skola, socialtjänst, polis och fritid) som är en samverkansmodell för att bland annat förebygga och arbeta aktivt på en generell nivå mot **alkohol, narkotika, doping, tobak/nikotinprodukter och spel om pengar** hos ungdomar i kommunen.

Insatser och åtgärder

- ~~Den lokala samverkan och samordningen mellan ANDT-förebyggande och brottsförebyggande arbetet ska utformas under 2019 och fortsätta utvecklas under 2020.~~
- ~~Utökar~~ Samverkan med ansvariga för tillsyn och andra insatser för arbetet mot **alkohol och tobak** under miljönämnden.
- Tillsammans med polisen **arbeta** med EST (effektiv samordning för trygghet) för att få en bättre lägesbild **och tillämpa lämpliga åtgärder och insatser.**
- Stödet ska förstärkas på de skolor och fritidsgårdar som har behov av insatser utifrån resultaten i undersökningen Liv och Hälsa ung. **En analysgrupp arbetar med resultaten i undersökningen genom analys och eventuella förslag på åtgärder.**
- För problematiskt spel om pengar finns stöd och hjälp att få inom ramen för Socialkontorets verksamheter. Extra fokus ska ligga på stöd till barn och unga vars föräldrar/vårdnadshavare har ett problematiskt spelande.

Mål 2. Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel

Insatser för att skydda barn och unga mot skadliga effekter och skadeverkningar är

grunden för det hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbetet.

Att klara av skolan med godkända betyg är den enskilt viktigaste faktorn för ett barns framtida hälsa. Skolan spelar en viktig roll för elevers hälsa och de faktorer som påverkar skolresultatet. Barn och unga behöver goda vuxna förebilder som förmedlar attityder och värderingar som bidrar till att senarelägga alkohol- och tobaksdebuten. Att motverka langning till ungdomar är en viktig åtgärd i det arbetet. Det är dessutom viktigt att insatserna riktar sig till såväl föräldrar som äldre syskon och vänner. Föräldrars inställning har stor betydelse för om barnet väljer att dricka alkohol eller inte. Användning av alkohol och tobak **kan vara** inkörsporten till bruk av andra droger. Cannabis är den narkotika som idag missbrukas mest bland unga personer, **dock förekommer även andra centralstimulerande droger.**

Nuvarande arbete

Kommunens arbete med tillsyn, ANDT-förebyggande arbete på skolor samt policy och handlingsplaner ligger under miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt humanistiska nämnden som är uppdelat på skolkontoret och socialkontoret.

Tillsyn, handlingsplan och policy

- Kommunen utför tillsyn av rökfria miljöer på skolgårdar.
- Elevhälsan på Trosa kommuns skolor arbetar mot **ANDTS** genom hälsosamtal med alla elever i årskurs 8.
- En handlingsplan med rutiner och riktlinjer för det förebyggande och aktiva arbetet mot **ANDTS** för Trosa kommuns skolor **ska arbetas fram**. Där ingår information om **ANDTS**, hur personal kan arbeta med **ANDTS** i undervisning samt åtgärder vid misstanke om användning av ANDT-preparat.
- Trosa kommuns fritidsgårdsverksamhet har en policy med riktlinjer mot alkohol, narkotika och tobak/nikotinprodukter **där rutiner för åtgärder vid misstanke om användning** av ANDT-preparat finns.

Samverkan

- Socialtjänst och skola samt polis och fritidsgård erbjuder föräldracafé minst två gånger per termin i syfte att sprida uppdaterad information och kunskap och skapa dialog om **ANDTS** till föräldrar och andra vuxna.

Insatser och åtgärder

- Socialtjänsten, tillsammans med skola, fritidsgård och polis, ska utveckla föräldracafé utifrån de behov som finns i kommunen i det förebyggande arbetet mot **ANDTS**.
- Samverka kring insatser för tobaksfri skoltid och rökfria skolgårdar.

- ~~• Utökad samverkan med ansvariga för arbetet mot ANDT på skolor och fritidsgård. Insatser med fokus på tillsyn, utveckling av det förebyggande arbetet, samt aktiva insatser i undervisning, rökfria skolgårdar samt information till föräldrar.~~
- Socialtjänsten ska utveckla arbetet mot langning av alkohol och tobak till minderåriga genom länsgemensamma insatser inom ANDT **på alla preventionsnivåer**. så som Tänkom-kampanjer som syftar till att hjälpa föräldrar att sätta gemensamma gränser kring alkohol mot minderåriga.
- ~~• Stödja och samordna arbetet med föräldraskapsstöd i kommuner och andra föräldrastödjande aktörer.~~
- Information och utbildning om ANDT med extra fokus på det cannabisförebyggande arbetet ska ges till berörd personal på skolor, fritidsgårdsverksamhet samt socialtjänst.
- **För problematiskt spel om pengar finns stöd och hjälp att få inom ramen för Socialkontorets verksamheter. Extra fokus ska ligga på stöd till barn och unga vars föräldrar/vårdnadshavare har ett problematiskt spelande.**
- **Socialkontoret har ett särskilt ansvar tillsammans med polisen att sätta fokus på nya former av ämnen som används bland unga i berusningssyfte som exempelvis lustgas och nya narkotikapreparat.**

Mål 3. Antalet barn och unga som börjar använda alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska

Genom att tidigt upptäcka och ge stöd för att förändra skadliga och riskabla levnadsvanor kan samhället bidra till att förhindra att individer, familjer och andra närstående skadas men också till en mer hållbar samhällsutveckling. Tidig uppmärksamhet kan också utgöra en viktig faktor för att minska skillnader i hälsa. **Därför bör insatser inom detta område ha högsta prioritet inom ANDTS-arbetet.**

Unga vuxna med missbruk, riskbruk eller beroende ska uppmärksammas och upptäckas och därigenom ges stöd tidigt genom sammanhållet stöd och kvalitativ behandling.

~~Dopning är ett växande problem i samhället. Dopningsmedel är vanligaste bland män 18-24 år. Det finns en koppling mellan bruk av dopning, våld och aggressivitet,~~

därmed kan det förebyggande arbetet mot dopning ingå i ett bredare våldspreventivt arbete. Då bruk av dopningsmedel många gånger motiveras av estetiska skäl bör arbetet också ta hänsyn till och bryta ner stereotypa ideal kring maskulinitet.

Nuvarande arbete

Samverkan

- Kommunen använder SSPF-modellen (skola, socialtjänst, polis och fritid) som är en samverkansmodell för att bland annat förebygga och arbeta aktivt **på alla tre preventionsnivåer**. ~~på en generell nivå mot ANDT hos ungdomar i riskzon.~~
- ~~Genom det fältarbete som startat under 2017 har humanistiska nämnden och kultur och fritidsnämnden utökat sin samverkan genom att tillsammans med ungdomsgruppen från socialtjänst, verksamma från skolor samt fritidsgård utvecklat och startat fler samverkansformer som exempelvis SSPF och SSK (samverkan mellan socialtjänst och kuratorer) samt genom det fältarbete som sker både dag och kvällstid på vardagar och helger.~~
- Socialtjänsten erbjuder råd- och stödsamtal samt insatser mot **ANDTS** både för unga samt vuxna som en förebyggande och/eller behandlande insats. Socialtjänsten erbjuder flertalet påverkansprogram mot narkotika och alkohol samt gruppverksamheter ~~inom 12 steg~~ och anhörigstöd.
- Socialtjänsten arbetar förebyggande med **ANDTS** genom riktade insatser av **socialarbetare och fältare** som erbjuder råd- och stödsamtal då ungdomar eller deras nätverk själva sökt hjälp. **Detta sker exempelvis genom kontakter med skola och fritidsgård.**
- ~~Arbetet för att unga vuxna med missbruk, riskbruk eller beroende ska uppmärksammas tidigt, ges stöd tidigt och sammanhållen vård.~~
- Socialtjänsten erbjuder stöd och behandling till barn, ungdomar och vuxna. Socialtjänsten **samverkar mellan** olika enheter (barn och familj samt vuxen) på socialkontoret för att på bästa sätt hjälpa hela familjer där **ANDTS**-problematik föreligger.
- Socialtjänstens **stöd och behandlingsenhet** för vuxna erbjuder behandling vid spelmissbruk. ~~Alkohol och drogrådgivningen ska utveckla arbetet kring spel om pengar samt arbeta för samverkan inom hela socialtjänsten samt kommun och region för att erbjuda människor god och jämställd vård.~~

Insatser och åtgärder

- Kommunens fältarbete ska fortsätta utvecklas mot mer riktade insatser för **ANDTS** genom att samtala om ANDT-preparat med ungdomar som befinner sig i riskzonen. **Även spel om pengar ska uppmärksammas inom denna**

insats.

- Lättillgängligt stöd ska vara prioriterat av socialtjänsten på en förebyggande nivå för alla ungdomar och deras nätverk i kommunen.
- ~~Socialtjänsten ska undersöka samverkansformer mot dopning tillsammans med övriga kommunen, privata aktörer, polismyndigheten etc. Kompetensutveckling för lokala aktörer om dopning samt information om arbetsmetoden 100 % ren hårdträning ska erbjudas.~~

Mål 4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska

I vårdkedjan behövs såväl preventiva insatser som individuella vård- och behandlingsinsatser. Det bör även finnas en strävan efter en jämlik- och jämställd vård där alla ska ha samma möjligheter och rättigheter att utöva inflytande över verksamheten. Regionen och länets kommuner har gemensamt ansvar för vård och stöd till personer med missbruk och beroende. Ett välfungerande vårdssystem gagnar inte bara den enskilda individen utan även närstående och barn, liksom samhället i stort. En helhetssyn och samordnade insatser är av stor vikt.

Förebyggande arbete och tidiga insatser för att motverka skadligt bruk och beroende av ANDTS ska förstärkas och utvecklas i kommunen. För att det ska lyckas krävs en strategisk samverkan både internt i kommunen och med externa organisationer som exempelvis region och polis.

~~Flickor och kvinnor exponeras för sexuell utsatthet och våld i större utsträckning än pojkar och män, varför både behandling och stödinsatser behöver utformas för att möta flickors och kvinnors specifika behov. Personal som möter flickor och kvinnor i missbruk eller beroende alternativt våldsutsatta flickor och kvinnor med missbruk eller beroende behöver bred kunskap och kompetens för att kunna ge ett gott bemötande och rätt stöd. Frågor och erfarenheter av sexuell utsatthet måste ställas för att det ska gå att erbjuda stöd och hjälp till personen att ta sig ur sin utsatta situation.~~

Nuvarande arbete

Samverkan

I Trosa kommun finns flera samverkansgrupper för att verka för goda förutsättningar för att alla får rätt insats och/eller vård. Några av dessa är: SIP (samordnad individuell plan), VITS (samverkansgrupp för kommun och region), Multiteam (samverkansgrupp för skola/socialtjänst/LSS/BUP), SSPF (samverkan

mellan skola, socialtjänst, polis och fritid) för att förebygga och arbeta aktivt **på alla tre preventionsnivåer mot** bland annat **ANDTS** hos ungdomar i kommunen) och Tidig Rehabilitering i Samverkan vuxen (TRIS).

En länsövergripande överenskommelse finns mellan Sörmlands kommuner och Region Sörmland för vård och stöd till personer med riskbruk, missbruk och beroende. Syftet med överenskommelsen är att tydliggöra samverkansformer och ansvarsfördelning mellan huvudmännen.

Insatser och åtgärder

- Socialtjänsten ska informera vuxna om det stöd som finns att få inom kommunen samt via självhjälpskanaler rörande **ANDTS**. Detta genom bland annat ~~ungdomsteamets~~ föräldracafé som vänder sig till vuxna i kommunen.
- Socialtjänsten ska sprida kunskap till personal och allmänhet om det stöd som finns att få från digitala kanaler som följande: Alkoholhjälpen, Alkohollinjen, Cannabishjälpen, Dopingjouren **och** Sluta-röka-linjen. ~~och appen Fimpaaa!~~
- Socialtjänsten ska utveckla samverkan med regionen för ett bättre och mer effektivt nyttjande av resurser **gällande personer med en beroendeproblematik**.
- Socialtjänsten ska **särskilt** synliggöra gruppen flickor och kvinnor med missbruk eller beroende som utsätts för våld.
- **Socialtjänsten ska tillsammans med regionen utveckla arbetet med beroendecentrum ung på Nyköpings lasarett.**
- **Socialtjänsten ska tillsammans regionen utveckla arbete med personer med samsjuklighet mellan beroende, psykisk och somatisk ohälsa.**

Mål 5. Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet

~~Sörmland tillhör det län som har bland den högsta andelen barn 0-4 veckors ålder som utsätts för rök i hemmet. Det är av stor vikt att både blivande mammor och pappor tillfrågas om ANDT-vanor och vid behov erbjuds stöd och hjälp. Små barn som utsätts för passiv rökning får fler luftvägsinfektioner och öroninflammationer, och behöver oftare sjukhusvård än barn som inte utsätts för tobaksrök. Risken för plötslig spädbarnsdöd ökar också när föräldrar röker.~~

~~Den narkotikarelaterade dödligheten är hög i Sverige, särskilt bland unga 15-24 år, vilket är oroande och måste tas på stort allvar. För att motverka den ökande~~

~~narkotikarelaterade dödligheten, kan det vara motiverat att utveckla insatser för att
bättre fånga upp personer i riskzon, motivera och erbjuda attraktiva och
lättillgängliga stöd- och behandlingsinsatser.~~

~~Andelen nyktra trafikanter är hög, men för att nå riksdagens etappmål om att
antalet döda i trafiken ska halveras fram till år 2020 måste denna andel öka. Av alla
omkomna i vägtrafiken har under de senaste åren 26 % omkommit i en alkohol-
och/eller narkotikarelaterad vägtrafikolycka.~~

~~Utifrån FN:s barnkonvention har barn rätt till en god uppväxtmiljö och bästa
mögliga hälsa. De ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika,
dopning och tobak.~~

Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina individuella
förutsättningar och behov få tillgång till vård och stöd av god kvalitet. Behandling
för skadligt bruk eller beroende bör ges samordnat med behandling för andra
psykiatriska tillstånd. Insatser till personer med skadligt bruk eller beroende bör ha
ett större fokus på att förstärka och bibehålla hälsa. Brukares, anhörigas och
närståendes inflytande bör stärkas. Alla brukare ska mötas med respekt och få en
god vård, behandling och omsorg utan att stigmatiseras.

Nuvarande arbete

Samverkan

- För att tidigt upptäcka missbruk och beroende hos föräldrar finns Familjemottagningen, där följande resurser är representerade: barnmorskemottagning, barnavårdscentral och familjebehandlare från socialtjänsten.
- Socialtjänsten erbjuder vuxna följande: 12-stegsprogram i grupp, anhörigrupp, motiverande samtal, eftervårdsgrupp, KBT samt MET (motivationshöjande behandling).
- Socialtjänsten ska särskilt uppmärksamma polismyndigheten orosanmälningar vid oro för barn där vårdnadshavare förekommer i brott gällande rattfylleri, drograttfylleri samt sjöfylleri.
- Socialtjänstens personals kompetensutveckling inkluderar ämnen som gäller hur professionella kan uppmärksamma och agera vid riskbruk, missbruk eller beroende hos vårdnadshavare samt erbjuda stöd- och behandlingsinsatser för barnen.

Insatser och åtgärder

- Polis och socialtjänst **arbetar** med SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken).
- **Socialtjänsten ska fortsatt utveckla** insatser för att bättre fånga upp

personer i riskzon, motivera och erbjuda lättillgängliga stöd- och behandlingsinsatser.

- Socialtjänsten erbjuder vuxna evidensbaserad behandling för beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar.
- Socialtjänsten ska tillsammans med regionen utveckla arbetet med beroendecentrum ung på Nyköpings lasarett.

Mål 6. Antalet personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska minska

Den narkotikarelaterade dödligheten är hög i Sverige, särskilt bland unga 15-24 år, vilket är oroande och måste tas på stort allvar. För att motverka den ökande narkotikarelaterade dödligheten, kan det vara motiverat att utveckla insatser för att bättra fånga upp personer i riskzon, motivera och erbjuda attraktiva och lättillgängliga stöd- och behandlingsinsatser.

Andelen nyktra trafikanter är hög, men för att nå riksdagens etappmål om att antalet döda i trafiken ska halveras fram till år 2020 måste denna andel öka. Av alla omkomna i vägtrafiken har under de senaste åren 26 % omkommit i en alkohol- och/eller narkotikarelaterad vägtrafikolycka.

Att minska antalet personer som skadas eller dör av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar ska vara ett grundläggande mål för förebyggande ANDTS-arbetet i kommunen. Den ska följas av en nollvision som innebär att ingen ska dö till följd alkohol-, läkemedels- eller narkotikaförgiftning. Inom ramen för detta mål ska även fokus ligga på det suicidpreventiva arbetet genom att det finns en överrepresentation av suicidbenägna inom gruppen med ett beroende av alkohol, narkotika och spel om pengar.

Nuvarande arbete

Samverkan

- Socialtjänsten ska särskilt uppmärksamma polismyndighetens orosanmälningar vid oro för barn där vårdnadshavare förekommer i brott gällande rattfylleri, drograttfylleri samt sjöfylleri.
- Kommunen ska tillsammans med regionen samverka kring det suicidpreventiva arbetet.

Insatser och åtgärder

- Fortsatt utveckla insatser för att bättre fånga upp personer i riskzon, motivera och erbjuda lättillgängliga stöd- och behandlingsinsatser.
- Polis och socialtjänst arbetar med SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken).
- Kommunen medverkar i det nationella varningssystemet för att motverka narkotikarelaterade dödsfall. Varningssystemet är en plattform för att kunna utbyta erfarenheter och information om nya substanser som kan utgöra en allvarlig fara för den som använder det.
- Fortsatt utveckling av det suicidpreventiva arbetet genom kommunens handlingsplan för suicidprevention.

16

Kansliheten

Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-09-21
Diarienummer
KS 2022/113

Sammanträdesplan 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer föreslagna sammanträdestider 2023 för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer föreslagna sammanträdestider 2023 för kommunfullmäktige.

Ärendet

För år 2023 ska sammanträdestider fastställas för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott. Vid framtagandet av sammanträdesplanen har hänsyn tagits till de ekonomiska processerna som leder fram till:

- årsredovisning 2022,
- kvartalsrapport 203,
- budget 2024,
- delårsbokslut 2023,
- och reviderad budget 2024.

Hänsyn har även tagits till ledigheter under året: sportlov, påsklov och höstlov.

Nämnderna beslutar om sina egna sammanträdestider. För att kommunens ekonomiska processer ska fungera är det viktigt att nämnderna utgår från den beslutade sammanträdesplanen för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott och placerar sina sammanträden i förhållande till den.

Förslag på sammanträdestider 2023

	KS arbetsutskott Kl. 14.00	Kommunstyrelse Kl. 18.00	Kommunfullmäktige Kl. 19.00
Januari			
Februari	13 planeringsföruts.		
Mars		1 planeringsföruts.	15
April	11 årsredovisning 24 kvartal	19 årsredovisning	
Maj	15 budget	3 kvartal (<i>halvdag kl. 09.00</i>) 24 budget	3 årsredovisning
Juni			7 budget (<i>kl.14.00</i>)
Juli			
Augusti	28		
September		6	20
Oktober	16 delår	25 delår (<i>halvdag kl. 09.00</i>)	
November	13 rev budget	22 rev budget	8 delår
December			6 rev budget

Helena Edenberg
Kanslichef

1

7

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-20
Diarienummer
KS 2022/84

Prövning av frågan om ansvarsfrihet för samordningsförbundet RAR 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beviljar Samordningsförbundet RAR ansvarsfrihet för år 2021.

Ärendet

Trosa kommun är medlem i samordningsförbundet RAR vars syfte är att verka för att främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet inom området arbetsinriktad rehabilitering. Förbundet finansieras med 25 procent av länets kommuner, 25 procent av Regionen och 50 procent av Försäkringskassan.

Årsredovisning för samordningsförbundet har upprättats och granskats av förbundets revisorer. Revisorerna tillstyrker i upprättad revisionsberättelse att förbundets ledamöter bör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021.

Trosa kommun har delgivits samordningsförbundets årsredovisning och revisorernas revisionsberättelse och föreslår att ledamöterna i förbundet beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021.

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

1. Årsredovisning 2021 <https://rarsormland.se/dokument/arsredovisningar/>
2. Revisionsberättelse 2021 <https://rarsormland.se/dokument/arsredovisningar/>
3. Granskningsrapport 2021 <https://rarsormland.se/dokument/arsredovisningar/>

18

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-20
Diarienummer
KS 2022/85

Budget 2023 för samordningsförbundet RAR i Sörmland

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner samordningsförbundet RAR:s budget för 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet RAR i Sörmland har kommit in med en hemställan till förbundets medlemmar om att fastställa 2023 års budget för förbundet. Vid samordningsförbundets medlemsmöte föreslås budgeten vara oförändrad med totalt 16 Mkr.

Sörmlands kommuner svarar för 25 procent av medlemsinsatserna, totalt 4 000 tkr. Varje kommuns medlemsinsatser baseras på antal invånare 16-64 år den 1 november 2021. För Trosas del innebär det en kostnad på 187 302 kr, vilket är en ökning med drygt 3 tkr jämfört med budget 2022. Regionen svarar för 25 procent av medlemsinsatserna och staten för 50 procent.

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

Fastställande av 2023 års budget för samordningsförbundet RAR i Sörmland.

Till samordningsförbundets medlemmar – fullmäktige eller motsvarande

Fastställande av 2023 års budget för Samordningsförbundet RAR i Sörmland

Samordningsförbundet bjöd in till medlemsmöte den 18 mars 2022 för att presentera förbundets verksamhet och ekonomi samt för att diskutera framtida inriktning och budget.

Medlemsmötet tillstyrkte Samordningsförbundet hemställan om en total budget på 16 mkr, samma nivå som 2022. Medlemsmötet är inte beslutande och en formell hemställan sänds, som tidigare år till respektive medlem.

Utifrån ovanstående föreslår Samordningsförbundet att budgeten för 2023 ska uppgå till 16 mkr och hemställer att respektive fullmäktige eller motsvarande fastställer budget 2023 i enlighet med nedanstående tabell.

Fördelning av medlemsavgifter per inv 16-64 år (per 1 nov 2021 SCB).	Antal inv	Andel	kr/år 2023	kr/kvartal
Huvudman				
Vingåker	5 044	3%	115 636	28 909
Gnesta	6 519	4%	149 452	37 363
Nyköping	32 890	19%	754 021	188 505
Oxelösund	6 527	4%	149 635	37 409
Flen	8 739	5%	200 346	50 087
Katrineholm	20 015	11%	458 854	114 714
Eskilstuna	64 733	37%	1 484 038	371 010
Strängnäs	21 841	13%	500 716	125 179
Trosa	8 170	5%	187 302	46 825
Summa kommuner	174 478	100%	4 000 000	1 000 000
Kommuner		25%	4 000 000	1 000 000
Region Sörmland		25%	4 000 000	1 000 000
Staten		50%	8 000 000	2 000 000
Totalt			16 000 000	4 000 000

Samordningsförbundet RAR i Sörmland

Charlotta Skålén
Förbundschef

19

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-19
Diarienummer
KS 2022/1

Anmälan av delegeringsbeslut

Löpnr/ Dnr	Punkt i del. ordning	Ärende och beslut	Datum för beslut	Delegat, titel
KS 2022/95	1.1	Nytt dataskyddsbud	2022-08-17	Kommun- styrelsens ordförande
KS 2022/96	1.10	Tilläggsavtal till medfinansieringsavtal gällande vänstersvängsfält Augustendal väg 218	2022-08-16	Kommunchef

Helena Edenborg
Kanslichef

20

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-09-19
Diarienummer
KS 2022/2

Anmälningssärenden

Trosabygdens Bostäder AB, Trobo

– Protokoll från styrelsemöte 2022-06-07.

Äldre- och omsorgsrådet

– Minnesanteckningar från sammanträde 2022-05-16.

Regionala utvecklingsnämnden

– 2022-09-02, § 49. Fastställande av Länstransportplanen för år 2022–2033 efter beslut om definitiva ekonomiska ramar.

Energikontoret i Mälardalen AB

– Protokoll från styrelsemöte 2022-08-31.

Finansdepartementet

– Regeringsbeslut 2022-09-08. Uppdrag att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen.

Helena Edenborg
Kanslichef